

EIROPAS SAVIENĪBAS
TIESA

2025. gada ziņojums

Gada apskats

Eiropas Savienības Tiesa

Savienības tiesību aizsardzības garants

Eiropas Savienības Tiesa ir viena no septiņām Eiropas Savienības iestādēm.

Kā Savienības tiesu varas īstenotājai tai ir uzdevums nodrošināt Savienības tiesību ievērošanu, gādājot par Līgumu vienveidīgu interpretāciju un piemērošanu, kā arī nodrošinot Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru pieņemto tiesību aktu tiesiskuma pārbaudi.

Šī iestāde veicina Savienības vērtību saglabāšanu un ar savu judikatūru līdzdarbojas Eiropas celsmē.

Eiropas Savienības Tiesu veido divas tiesas – Tiesa un Vispārējā tiesa.

2025. gada ziņojums

Gada apskats

Saturs

Priekšsēdētāja priekšvārds	4
1. 2025. gads īsumā	6
A. Gads attēlos	8
B. Gads skaitļos	18
Iestāde 2025. gadā	18
Tiesvedības gads (abas tiesas kopā)	19
Valodu dienesti	20
2. Tiesvedības darbība	22
A. Tiesa 2025. gadā	24
Tiesas darbība un attīstība	24
Tiesas locekļi	28
B. Vispārējā tiesa 2025. gadā	32
Vispārējās tiesas darbība un attīstība	32
Nozīmīgi jauninājumi tiesvedībā	34
Vispārējās tiesas locekļi	38
C. Judikatūra 2025. gadā	42
Fokuss Savienības pilsonība saistībā ar “zelta pasēm”	42
Fokuss Tiesā tiek izskatīta Direktīva par minimālajām algām	46
Fokuss Piekļuve Komisijas priekšsēdētājas un <i>Pfizer</i> izpilddirektora teksta īsziņu apmaiņai	50
Fokuss Informācijas sabiedrība: Digitālo pakalpojumu akts (DPA) un ļoti lielas tiešsaistes platformas	52
Atskats uz gada nozīmīgākajiem spriedumiem	56

3. Justīcijai kalpojoša administrācija	76
A. Tiesas sekretāra ievads	78
B. Gada galvenie notikumi	80
2025. gads: pagrieziena gads Savienības tiesu sistēmas reformai	80
Eiropas justīcijas pārredzamības uzlabošana	84
Sadarbība ar Eiropas tiesām	87
C. Saikne ar sabiedrību	90
4. Videi draudzīga iestāde	94
5. Skats nākotnē	98
2026. gads vērsts uz inovāciju un dialogu ar iedzīvotājiem	100

Tiesas gada ziņojums – *Gada apskats* – ik gadu piedāvā atskatīties uz pagājušā gada notikumiem un vienlaikus sniedz ieskatu nākotnes iespējās. Tas ļauj arī Tiesas darbību skatīt plašākā mūsu iestādes un Eiropas integrācijas satvarā.

Koen Lenaerts

Eiropas Savienības Tiesas
priekšsēdētājs

Ar Parīzes līgumu izveidotās Tiesas inaugurācijas sēdē 1952. gada 10. decembrī tās pirmais priekšsēdētājs Masimo Piloti (*Massimo Pilotti*) runā citēja itāļu dzejnieku un politiķi Danti Aligjēri: “*Ubi cumque potest esse litigium, ibi debet esse iudicium.*” (“Ja iespējams strīds, tad jābūt arī spriedumam.”) Viņš arī atgādināja, ka Tiesas uzdevums ir visiem – “valstīm, uzņēmumiem un vienkārši privātpersonām” – garantēt, ka tiek ievēroti Kopienas iestāžu rīcībai noteiktie ierobežojumi.

Tajā pašā dienā Žans Monē jauno tiesu atzinīgi novērtēja kā “ne tikai Eiropas Ogļu un tērauda kopienas Tiesu, bet arī iespēju nākotnē izveidot Eiropas augstāko federālo tiesu” kā liecību “tiesību suverenitātei Kopienā”. Vairāk nekā 70 gadus vēlāk šie pamatprincipi joprojām ir mūsu ikdienas rīcības pamatā. Tie atspoguļo 2025. gadā sasniegto progresu un izaicinājumus, kas mūs gaida 2026. gadā.

2025. gads bija pirmais pilnais gads, kurā tika īstenota reforma, kas stājās spēkā 2024. gada 1. oktobrī un paredz Tiesas prejudiciālās kompetences daļēju nodošanu Vispārējai tiesai sešās konkrēti norādītās jomās (PVN, akcīzes nodokļi, Muitas kodekss, tarifa klasifikācija, pasažieru tiesības un emisijas kvotu tirdzniecības sistēma). Sasniegtie rezultāti ir ļoti apmierinoši. Reformas pamatā ir “vienotā kontaktpunkta” mehānisms, saskaņā ar kuru visi lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu tiek iesniegti Tiesai, kas pēc iekšējas apspriešanās nolemj, vai tie tiks nodoti Vispārējai tiesai vai arī tā šos lūgumus izskatīs pati. Kopš reformas stāšanās spēkā vienotais kontaktpunkts izskatījis gandrīz 100 lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu; aptuveni deviņos gadījumos no desmit lūgumi tika nodoti Vispārējai tiesai, jo tie attiecās tikai uz vienu no sešām iepriekš minētajām jomām.

2025. gadā arī vairākkārt mainījās Savienības tiesu sastāvs. Tiesā amatā stājās divi jauni tiesneši, turklāt viens no tiem iepriekš bija Vispārējās tiesas tiesnesis. Vispārējā tiesā tika iecelti pieci jauni tiesneši; divi no tiem aizstāja tos tiesas locekļus, kuri bija kļuvuši par Tiesas tiesnešiem. Turklāt 2025. gada septembrī dalībvalstu valdību pārstāvji uz laiku no 2025. līdz 2031. gadam atjaunoja amata pilnvaru termiņu 19 Vispārējās tiesas tiesnešiem. Tajā pašā laikā Marks van der Vaude (*Marc van der Woude*) atkārtoti tika ievēlēts par Vispārējās tiesas priekšsēdētāju uz trešo pilnvaru termiņu, bet Sava Papasavs (*Savvas Papasavvas*) atkārtoti tika iecelts par priekšsēdētāja vietnieku.

2025. gadā iestāde turpināja pārveidot saziņas politiku, un jo īpaši minams tas, ka informācija tagad tiek sniegta arī audiovizuālā formā, proti, Tiesas locekļi iepazīstina ar nozīmīgākajām lietām. Tiesnesis, kurš darbojas palātā, kas pasludinājis spriedumu, īsi un izglītojoši izklāsta lietas būtību, kā arī veidu, kādā Tiesa izskatījusi izvirzītos juridiskos jautājumus. Vienlaikus ir pilnīgi vairāki nozīmīgi projekti, lai tos saskaņoti varētu sākt jau 2026. gada janvārī: *Curia* tīmekļvietnes – jeb galvenā iestādes portāla – pārstrādāšana, jaunas meklētājprogrammas izstrāde un *Curia Web TV*, kas līdz šim bija iekšēja audiovizuālā platforma, izveide par ārējās saziņas rīku, tam papildinot esošos saziņas kanālus.

Tehnoloģiskā progresa jomā nozīmīga loma iestādes pārveidē joprojām ir mākslīgajam intelektam (MI). Šogad tika ieviesti vai testēti vairāki šajā tehnoloģijā balstīti rīki, tostarp *Curia AI Brain* – platforma iekšējai lietošanai, kuru izstrādājusi pati iestāde un kuras mērķis ir nodrošināt darbiniekiem virkni tādu specializētu MI asistentu, kas atbilst Tiesas īpašajām vajadzībām.

Visbeidzot, 2025. gada 7. decembrī tika svinēta Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 25. gadadiena. Lai atzīmētu šo notikumu un Hartas ieguldījumu judikatūrā un pamattiesību aizsardzībā, nākamais Tiesnešu forums, kas Tiesā notiks 2026. gada martā, pilnībā būs veltīts Hartas centrālajai lomai Savienības tiesību sistēmā.

Ar šiem projektiem un apņēmīgu skatu nākotnē Tiesa paliek uzticīga savam 1952. gada uzdevumam: nodrošināt tiesību ievērošanu, iedzīvotāju uzticēšanos un Savienības tiesību sistēmas stabilitāti.

1

2025. gads īsumā

A. Gads attēlos

Janvāris

Eiropas Komisijas svinīgais solījums

Svinīgajās sēdēs, kas notika janvārī, februārī, martā un maijā, Līgumos paredzēto svinīgo solījumu saistībā ar jaunās Eiropas Komisijas iecelšanu sniedz Eiropas Komisijas priekšsēdētāja *Ursula von der Leyen*, kā arī Komisijas locekļi.

Februāris

Eiropas ombudes svinīgais solījums

Svinīgo solījumu Tiesā sniedz Eiropas Parlamenta ievēlētā Eiropas ombude *Teresa Anjinho*.

Marts

Tiesas dienestu vizīte ECT

Eiropas Savienības Tiesas delegācija, kuras sastāvā ir Tiesas sekretārs un dažādu Tiesas dienestu vadītāji, ierodas oficiālā vizītē Eiropas Cilvēktiesību tiesā Strasbūrā. Delegācija piedalās vairākās apaļā galda diskusijās par kopīgiem izaicinājumiem un sadarbības iespējām starp abām tiesām.

In memoriam svinīgā sēde

Notiek svinīgā sēde, pieminot pirmo Igaunijas tiesnesi Tiesā (2004–2013) *Uno Lõhmus*, kas aizgājis mūžībā 2024. gada augustā, un pirmo Maltas tiesnesi Vispārējā tiesā (2004–2012) *Ena Cremona*, kas aizgājusi mūžībā 2024. gada maijā.

Austrijas, Somijas un Zviedrijas pievienošanās 30. gadadiena

Tiesā notiek ceremonija, kas veltīta Austrijas, Somijas un Zviedrijas pievienošanās Eiropas Savienībai 30. gadadienai. To atklāj Tiesas priekšsēdētājs *Koen Lenaerts*, un ceremonijā ar runām uzstājas šo dalībvalstu personības, ar kurām iepazīstina Tiesas locekļi.

Aprīlis

European Law Moot Court sacensību fināls

Šo universitāšu tiesas procesa izspēļu sacensību, kas pirmo reizi tika rīkotas 1988. gadā, 2025. gada uzvarētāja ir Fribūras universitāte (Šveice).

Eiropas Parlaments un Tiesa tiekas ikgadējā dialogā

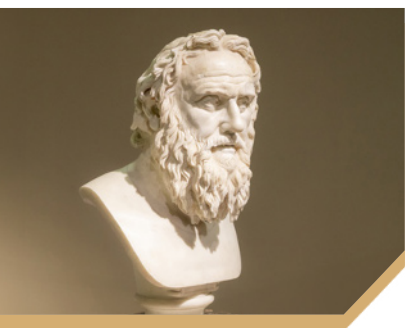
Eiropas Parlaments un Tiesa Luksemburgā rīko otro ikgadējo dialogu par Savienības tiesu sistēmas darbību. Šis dialogs tika izveidots, reformējot Tiesas statūtus saistībā ar Tiesas prejudiciālās kompetences daļēju nodošanu Vispārējai tiesai dažās konkrētās jomās.

Maijs

Tiesa Eiropas dienā

Tiesa piedalās "Eiropas ciematā", kuru Eiropas dienā organizēja Eiropas Komisijas pārstāvniecība Luksemburgā sadarbībā ar Eiropas Parlamenta biroju Luksemburgā. Šajā gadā pasākums notiek Ehternahā (*Echternach*), pilsētā, kas atrodas Luksemburgas austrumos.

Tiesai patapināti trīs jauni mākslas darbi

Maijā Tiesai tiek oficiāli nodoti poļu mākslinieces *Magdalena Abakanowicz* darbi *Figury z cyklu Mędracy* (*Figūras no cikla "Gudrie"*) – tos patapinājis Vroclavas Nacionālais muzejs ar *Adam Mickiewicz* institūta atbalstu.

Oktobrī Bratislavas pilsētas galerija Tiesai oficiāli nodod slovāku mākslinieces *Tamara Klimová* gleznu "Klusums".

Oktobrī arī Neapoles Valsts arheoloģijas muzejs (*MANN*) Tiesai nodod marmora skulptūru "Likurga krūšutēls". Darbā attēlots mītiskais Spartas likumdevējs.

Vispārējās tiesas sprieduma pasludināšanas pārraidīšana tiešraidē

Pirmo reizi Vispārējās tiesas spriedums tiek pasludināts tiešraidē. Šāda pieeja atbilst iestādes saziņas līdzekļu un kanālu attīstībai un atspoguļo tās vēlmi Eiropas justīciju padarīt pieejamāku Savienības pilsoņiem.

Jūnijs

Pirmais skaidrojošais audiovizuālais klips par Tiesas spriedumu

Iestāde ievieš jaunu saziņas formātu: īsu skaidrojošu audiovizuālo klipu, kurā piedalās kāds Tiesas loceklis, lai iepazīstinātu ar spriedumu. Šādā veidā Tiesas nolēmumi kļūst redzamāki un pieejamāki plašākai sabiedrībai un plašsaziņas līdzekļiem.

Jauno tiesas locekļu zvēresta došana

Svinīgā tiesas sēdē zvērestu dod *Marko Bošnjak*, stājoties Tiesas tiesneša amatā. *Danutė Jočienė* un *Jörgen Hettne* dod zvērestu kā Vispārējās tiesas locekļi.

Jūlijs

EU Legal Summer School

Lai popularizētu Luksemburgu kā Eiropas iestāžu darbinieku darbavietu, Tiesa koordinē pirmo "ES Juridisko vasaras skolu" (*EU Legal Summer School*), kurā piedalās vairāk nekā 30 studenti un jaunie speciālisti no 24 Eiropas valstīm.

Septembris

Trešā konference EUnited in Diversity

Bulgārijas Konstitucionālā tiesa sadarbībā ar Tiesu rīko trešo konferenci *EUnited in Diversity*. Šajā gadā konference, kurā piedalās dalībvalstu konstitucionālās tiesas, veltīta konstitucionālā tiesiskuma lomai Eiropas Savienības kopējā tiesību sistēmā.

Jaunu Tiesas un Vispārējās tiesas locekļu stāšanās amatā un daļēja Vispārējās tiesas sastāva nomaīņa

Tiesā notiek svinīga tiesas sēde, atzīmējot dažu Tiesas un Vispārējās tiesas locekļu aiziešanu un jauno locekļu zvēresta došanu. *Alexander Kornezov* kļūst par tiesnesi Tiesā. Vispārējā tiesā amatā stājas jauni tiesneši: *Francesco Bestagno*, *Raffaella Pezzuto* un *Tanja Pavelin*.

Vispārējās tiesas priekšsēdētāja un viņa vietnieka atkārtota ievēlēšana

Pēc daļējas Eiropas Savienības Vispārējās tiesas locekļu sastāva nomaiņas *Marc van der Woude* atkārtoti ievēlēts par Vispārējās tiesas priekšsēdētāju no 2025. līdz 2028. gadam. Arī *Savvas Papasavvas* atkārtoti ievēlēts par priekšsēdētāja vietnieku uz to pašu laikposmu.

Tiesas vizīte Beļģijas Konstitucionālajā tiesā

Tiesas delegācija ierodas Beļģijas Konstitucionālajā tiesā. Informācijas apmaiņa par Konstitucionālās tiesas kā Eiropas tiesas lomu, ārvalstnieku tiesībām, dzimumu līdztiesību un drošības un privātās dzīves līdzsvaru digitālajā vidē.

Tiesas vizīte Itālijas Konstitucionālajā tiesā

Tiesas delegācija ierodas Itālijas Konstitucionālajā tiesā. Informācijas apmaiņa par Konstitucionālās tiesas kā Eiropas tiesas lomu, tiesiskumu, drošību un privāto dzīvi, kā arī patvērumu un migrāciju.

Oktobris

Eiropas jauno advokātu konkursa fināls

Tiesā notiek Eiropas Tiesību akadēmijas (ERA) Eiropas jauno advokātu konkursa fināls. Komandas no visas Eiropas praktiski piemēro Savienības tiesības digitālajā jomā, datu aizsardzībā, mākslīgajā intelektā un pārrobežu tiesvedībā. Dalībnieki savu viedokli aizstāv žūrijas priekšā, kurā ir Vispārējās tiesas tiesneši un juridisko profesiju pārstāvji.

Atvērto durvju diena Tiesā

Kā katru gadu, Tiesa atver durvis plašai sabiedrībai, lai iepazīstinātu ar savu darbību, vēsturi un ēkām. 2025. gadā uzņemts gandrīz 2600 apmeklētāju, kuri uzzināja par tiesas aizkulisēm un procedūrām, satika darbiniekus un tādējādi guva priekšstatu par Tiesas centrālo lomu Eiropas Savienības misijā.

Novembris

Tiesas vizīte Kiprā

Tiesas delegācija apmeklēja Kipru, lai apmainītos viedokļiem ar Augstāko Konstitucionālo tiesu un Augstāko tiesu līdztiesības, datu aizsardzības un patvēruma procedūras jautājumos. Delegācija tiekas arī ar prezidentu *Nikos Christodoulides*, Pārstāvju palātas priekšsēdētāju *Annita Demetriou*, tieslietu ministru *Marios Hartsiotis* un ģenerālprokuroru *George Savvides*.

Tiesas vizīte Spānijas Augstākajā tiesā

Tiesas delegācija ierodas Spānijas Augstākajā tiesā Madridē, kur to uzņem šīs tiesas priekšsēdētāja *Isabel Perelló Doménech*. Vizītes laikā notiek vairākas tematiskas diskusijas par Savienības tiesībām, pamattiesību aizsardzību un ar tiesiskumu un tiesu neatkarību saistītajiem izaicinājumiem.

Eiropas Cilvēktiesību tiesas vizīte Tiesā

Eiropas Cilvēktiesību tiesas delegācija oficiālā vizītē Tiesā. Vizītes laikā notiek vairākas apaļā galda diskusijas par tādiem kopīgiem jautājumiem kā bērna labākās intereses, vārda brīvība digitālajā laikmetā un piekļuve patvēruma procedūrām.

Eiropas Savienības Tiesiskās sadarbības tīkla sanāksme

Lisabonā notiek 7. ikgadējā Eiropas Savienības Tiesiskās sadarbības tīkla korespondentu sanāksme, kurā piedalās 47 iesaistīto tiesu iestāžu pārstāvji. Tā veltīta Eiropas tiesu iestāžu dialogam, īpašu uzmanību pievēršot valsts pēdējās instances tiesu pienākumam lūgt prejudiciālu nolēmumu.

Decembris

Tiesnešu forums

Tiesa uzņem aptuveni 150 tiesnešus no Eiropas Savienības dalībvalstīm. Šis forums valstu tiesnešiem sniedz iespēju tieši sazināties ar Tiesas locekļiem par kopīgu interešu jautājumiem, stiprinot ciešo sadarbību, kas to saista ar valsts tiesām.

Izpratnes par invaliditāti veicināšanas diena

Par godu Starptautiskajai cilvēku ar invaliditāti dienai Tiesa organizē divas izpratnes veicināšanas dienas. Virkne pasākumu aicina personu ar invaliditāti vērtības – radošumu, noturību pret šķēršļiem, autentiskumu un spēju būt par iedvesmas avotu visiem – atklāt ar mākslas, kultūras un komunikācijas starpniecību.

Konkursa *Themis* 2025 fināls

Tiesā notiek konkursa, kurā piedalās topošie Savienības tiesneši, lielais fināls. Šīs sacensības ir viena no Eiropas Tiesiskās apmācības tīkla (*EJTN*) pamatiniciatīvām. Darbus prezentē astoņas komandas no sešām dalībvalstīm, un uzvar komanda no Rumānijas.

Eiropas Advokātu padomes vizīte

Tiesā oficiālā vizītē ierodas *CCBE* delegācija, kas pārstāv 46 valstu advokātu kolēģijas, tās priekšsēdētāja *Thierry Wickers* vadībā. Apaļā galdā diskusijās tiek apspriestas tiesvedības procedūras, advokātu neatkarība un tehnoloģiskā attīstība, tostarp mākslīgais intelekts un tiesas sēžu translācijas.

B. Gads skaitļos

↘ Iestāde 2025. gadā

81 tiesnesis no 27 dalībvalstīm

Tiesa

27 tiesneši 11 ģenerālvokāti

Vispārējā tiesa

54 tiesneši

2302

ierēdņi un darbinieki

61 %
sievietes

39 %
vīrieši

Sievietes ieņem:

54 % no administratoru amatiem

50 % no vidējā un augstākā līmeņa vadības amatiem

Atbildīgos administrācijas amatos esošu sieviešu pārstāvības ziņā Tiesa ierindojas virs vidējiem Eiropas iestāžu rādītājiem.

Budžets: 537 miljoni EUR

Ar *e-Curia* iesniegtie procesuālie dokumenti procentos:

e-Curia

92 % Tiesa

97 % Vispārējā tiesa

12 903 lietojumprogrammas *e-Curia* piekļuves konti

e-Curia ir lietojumprogramma, kas ļauj Tiesā un Vispārējā tiesā ierosināto lietu dalībnieku, kā arī – saistībā ar Tiesai vai Vispārējai tiesai iesniegtiem lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu – valsts tiesu pārstāvjiem veikt procesuālo dokumentu apmaiņu ar kancelejām pilnībā elektroniski.

↘ Tiesvedības gads (abas tiesas kopā)

1878 ierosinātas lietas

2301 izskatīta lieta

2489 izskatāmas lietas

Vidējais tiesvedības ilgums: 18,2 mēneši

↘ Valodu dienesti

Kā daudzvalodīgai tiesu iestādei Tiesai jābūt spējīgai izskatīt lietu, lai arī kādā Savienības oficiālajā valodā tā būtu iesniegta. Pēc tam tā nodrošina savas judikatūras izziņošanu visās Savienības oficiālajās valodās.

24
tiesvedības
valodas

552
valodu
kombinācijas

600 juristu lingvistu dokumentu
rakstveida tulkošanai

1 405 000 tulkojamu lapu

1 386 000 iztulkotu lapu

511

tiesas sēdes un sanāksmes, kurās
nodrošināts sinhronais tulkojums

69

tulki mutvārdu paskaidrojumu
uzklausīšanai tiesas sēdēs un
sanāksmju tulkošanai

Daudzvalodība Eiropas Savienības Tiesā –
nodrošinām vienlīdzīgu piekļuvi justīcijai

[Noskatīties video](#)

Tiesā tulkojumi tiek veikti, ievērojot obligāto valodu lietojumu, kas paredz iespēju izmantot 24 Eiropas Savienības oficiālās valodas. Visi tulkojamie dokumenti ir ļoti tehniski juridiskie teksti. Tāpēc Tiesas valodu dienests nodarbina tikai tādus juristus lingvistus, kuriem ir pabeigta juridiskā izglītība, kā arī padziļinātas zināšanas vismaz divās oficiālajās valodās papildus dzimtajai valodai.

2

Tiesvedības darbība

A. Tiesa 2025. gadā

Tiesā galvenokārt var vērsties ar lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu. Ja valsts tiesai ir šaubas par Savienības tiesību normas interpretāciju vai tās spēkā esību, tā aptur tajā izskatāmo tiesvedību un vēršas Tiesā. Saņēmusi Tiesas nolēmumā ietvertu skaidrojumu, valsts tiesa var atrisināt tajā izskatāmo strīdu. Lietās, kurās atbilde vajadzīga ļoti īsā termiņā (piemēram, saistībā ar patvērumu, robežkontroli, bērnu nolaupīšanu utt.), ir paredzēta steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedība.

Tiesā var iesniegt arī tiešās prasības, kuras vērstas uz to, lai panāktu Savienības akta atcelšanu ("atcelšanas prasība") vai konstatētu, ka dalībvalsts neievēro Savienības tiesības ("prasība sakarā ar pienākumu neizpildi"). Ja dalībvalsts nepilda spriedumu, ar kuru ir konstatēta pienākumu neizpilde, otras prasības, kas tiek saukta par prasību sakarā ar "divkāršu neizpildi", iznākumā Tiesa šai dalībvalstij var piemērot naudas sodu.

Turklāt apelācijas sūdzības var tikt vērstas pret Vispārējās tiesas pasludinātiem nolēmumiem. Tiesa var atcelt šos Vispārējās tiesas nolēmumus.

Visbeidzot, Tiesā var iesniegt lūgumus sniegt atzinumu, lai pārbaudītu nolīguma, ko Savienība paredz noslēgt ar trešo valsti vai starptautisku organizāciju, saderību ar Līgumu noteikumiem (tos iesniedz dalībvalsts vai kāda Eiropas iestāde).

Koen Lenaerts

Eiropas Savienības Tiesas
priekšsēdētājs

↘ Tiesas darbība un attīstība

2025. gads vairākos aspektos ir pagrieziena punkts.

Pirmkārt, tas bija pirmais pilnais gads, kad tika īstenota pēdējā daļa no Eiropas Savienības tiesu sistēmas reformas, kura paredzēta [Regulā 2024/2019](#) un kuras mērķis ir līdzsvarot darba slodzi starp abām Savienības tiesām, lai panāktu kvalitatīvu tiesas lēmumu pieņemšanu pēc iespējas īsākā laikā.

Šajā – pēdējā – posmā Vispārējai tiesai tika nodota Tiesas prejudiciālā kompetence sešās konkrētās jomās (PVN, akcīzes nodoklis, Muitas kodekss, tarifa klasifikācija, pasažieru tiesības un emisijas kvotu tirdzniecības sistēma), un tā stājās spēkā 2024. gada 1. oktobrī. Reformas pamatā ir "vienotā kontaktpunkta" mehānisms, saskaņā ar kuru visi lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu tiek iesniegti Tiesai. Ja lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz kādu no šīm sešām jomām,

889

ierosinātas lietas

580 prejudiciālā nolēmuma
tiesvedības, no tām

4 steidzamības prejudiciālā
nolēmuma tiesvedības

Dalībvalstis, kuras iesniegušas
lielāko skaitu lūgumu

Itālija	110
Polija	63
Vācija	61
Austrija	47
Bulgārija	42

58 tiešās prasības, no
tām: 49 prasības sakarā ar
pienākumu neizpildi un 1 prasība
sakarā ar "divkāršu neizpildi"

245 apelācijas sūdzības par
Vispārējās tiesas nolēmumiem

1 lūgums sniegt atzinumu

5 juridiskās palīdzības lūgumi

priekšsēdētājs, uzklaustījis priekšsēdētāja vietnieku un pirmo ģenerāladvokātu, vai arī Tiesa vispārējā sapulcē nosaka, vai šis lūgums jāpārsūta Vispārējai tiesai vai arī jāatstāj Tiesas kompetencē. 2025. gadā no 74 lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko izskatīja vienotais kontaktpunkts, 65 tika pārsūtīti Vispārējai tiesai. Lēmumus par pārsūtīšanu bija iespējams pieņemt pēc iespējas īsā laikā, jo šajā procesā pastāvīgi iesaistījās tiesnešu biroji un dienesti, it īpaši Tiesas kanceleja un Pētniecības un dokumentācijas direkcija.

Apelācijas sūdzību pieļaujamības iepriekšēja vērtējuma mehānisma paplašināšana uz tiem Vispārējās tiesas spriedumiem un rīkojumiem, kuri attiecas uz lēmumiem, ko pieņēmušas sešas jaunas neatkarīgas apelācijas padomes, un strīdiem par tādu līgumu izpildi, kuros ietverta šķīrējklauzula, kopš 2024. gada 1. septembra tika īstenota saskaņā ar praksi, kas bija izveidojusies kopš šā mehānisma ieviešanas. Tādējādi no 36 lūgumiem, ko izskatīja apelācijas sūdzību pieļaujamības iepriekšēja vērtējuma palāta, tika apmierināti divi lūgumi (viens no tiem attiecās uz līgumisko strīdu (rīkojums lietā *SC/Eulex Kosovo*, [C-881/24 P](#)), kas tagad ir šīs palātas kompetencē), jo tajos tika izvirzīti jautājumi, kas ir nozīmīgi Savienības tiesību vienotībai, konsekvencei vai attīstībai.

Runājot par Tiesas sastāvu, 2025. gadu iezīmēja arī jaunā Slovēnijas tiesneša Marko Bošņaka (*Marko Bošnjak*) ierašanās, lai ieņemtu vakanto tiesneša vietu pēc mūsu godājamā kolēģa Marko Ilešiča (*Marko Ilešič*) aiziešanas mūžībā, un pirmā Bulgārijas tiesneša Tiesā Aleksandra Arabadžijeva (*Alexander Arabadjiev*) aiziešana no Tiesas – viņu aizstāj Aleksandrs Kornezovs (*Alexander Kornezov*), kas agrāk bija Vispārējās tiesas tiesnesis.

Visbeidzot, 2025. gads ir nozīmīgs pagrieziena punkts Tiesas saziņas un pārskatāmības politikā. Panākti ievērojami sasniegumi, lai Eiropas tiesu sistēmu padarītu vēl pieejamāku iedzīvotājiem un labāk apmierinātu tiesību zinātnes speciālistu vajadzības.

Lietas dalībnieks, kas nespēj segt tiesāšanās izmaksas, var lūgt piešķirt juridisko palīdzību.

Saziņas jomā papildus skaidrojošo audiovizuālo klipu izveidei, kuros Tiesas locekļi īsumā izklāsta svarīgākos šīs tiesas nolēmumus, gūti arī ievērojami rezultāti vairākos nozīmīgos projektos, kas tiks īstenoti 2026. gada sākumā: *Curia* tīmekļvietnes pārstrādāšana, būtiski modernizētas meklētājprogrammas izstrāde ārējiem lietotājiem un *Curia Web TV* izstrāde versijā, kas pieejama visiem interneta lietotājiem. Šīs izmaiņas ikvienam ievērojami uzlabos piekļuvi tiesu informācijai.

Saistībā ar Tiesas procesu pārskatāmības uzlabošanu jāmin arī procesuālo rakstu un rakstveida apsvērumu publicēšana prejudiciālā nolēmuma lietās, par ko tika nolemts pēdējās tiesu sistēmas reformas laikā, kā arī lēmuma par tiesas sēžu pārraidīšanas noteikumiem un īstenošanas kārtību pieņemšana 2025. gada 1. aprīlī. Šāda pārraide veicina labāku izpratni par Tiesas lomu un darbību un nodrošina plašāku piekļuvi gan pušu iesniegtajiem pamatiem, argumentiem un apsvērumiem, gan ģenerālvokātu secinājumiem un tiesas spriedumiem.

Līdztekus tiesvedības darbībai Tiesa turpināja darbu apmācību, saziņas un informācijas apmaiņas jomā ar dalībvalstu tiesām. Šajā ziņā 2025. gada 3.–5. septembrī Sofijā (Bulgārija) notika trešā konference *EUnited in diversity*, kurā piedalījās Eiropas Savienības dalībvalstu konstitucionālās tiesas un tām līdzvērtīgas iestādes, kas īsteno konstitucionālo kompetenci, kā arī Tiesa – ar mērķi veicināt tiesu dialogu un stiprināt mijiedarbību kopējā tiesiskajā sistēmā, ko veido Eiropas Savienība un dalībvalstu tiesību sistēmas. 2025. gada 1. un 2. decembrī Tiesa ikgadējā tiesnešu forumā uzņēma aptuveni 150 tiesnešus no dalībvalstīm. Šis forums, kas pirmo reizi tika rīkots 1968. gadā, valstu tiesnešiem sniedz iespēju iepazīties ar Tiesas darbību un tieši sazināties ar tās locekļiem pašas iestādes ietvaros par kopīgu interešu jautājumiem, tādējādi stiprinot ciešo sadarbību, kas to saista ar valsts tiesām. Jānorāda arī uz to tikšanos un apmācību skaita pieaugumu, kas rīkotas Eiropas Savienības Tiesiskās sadarbības tīklā (ETST) un sadarbībā ar Eiropas Tiesiskās apmācības tīklu (*EJTN*), it īpaši saistībā ar prejudiciālā nolēmuma tiesvedību. Visbeidzot, 2025. gada decembrī Tiesā pirmo reizi norisinājās *EJTN* rīkotā konkursa *Themis* fināls. Šis prestižais konkurss topošajiem tiesnešiem un prokuroriem no visas Eiropas piedāvā lielisku iespēju uzlabot praktiskās zināšanas par Savienības tiesībām, šādi veicinot kopīgu tiesu kultūru Savienībā.

Pagājušā gada statistika joprojām liecina par ļoti lielu Tiesā ierosināto lietu skaitu (889 lietas), kā arī Tiesas pabeigto lietu skaitu (774 lietas); pēdējais minētais skaitlis lielā mērā izskaidrojams ar daļēju Tiesas sastāva atjaunošanu 2024. gadā. Tāpēc izskatāmo lietu skaits 2025. gada 31. decembrī bija 1322 lietas. Vidējais tiesvedības ilgums, ņemot vērā visus lietu veidus kopā, 2025. gadā bija 16,7 mēneši.

774 izskatītas lietas

561 prejudiciālā nolēmuma tiesvedība, no tām: 3 steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedības

51 tiešā prasība, tajā skaitā: konstatēti
38 pienākumu neizpildes gadījumi
20 dalībvalstīs

5 spriedumi par “dubulto neizpildi”

156 apelācijas sūdzības par Vispārējās tiesas nolēmumiem, tajā skaitā: 24 gadījumos Vispārējās tiesas nolēmums tika atcelts

Vidējais tiesvedības ilgums:

16,7 mēneši

Vidējais steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedības ilgums: 3,4 mēneši

1322

izskatāmas lietas

2025. gada 31. decembrī

Galvenās tēmas

Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa	142
Valsts atbalsts un konkurence	132
Ekonomikas un monetārā politika	111
Pārvietošanās un uzņēmējdarbības veikšanas brīvība – iekšējais tirgus	106
Patērētāju aizsardzība	95
Kopējā ārpolitika un drošības politika	79
Tiesību aktu tuvināšana	76
Vide	63
Sociālā politika	52
Pārvadājumi	47

[Skatīt detalizētu Tiesas statistiku](#)

↘ Tiesas locekļi

Tiesas sastāvā ir 27 tiesneši un 11 ģenerālvokāti.

Tiesnešus un ģenerālvokātus amatā ieceļ dalībvalstu valdības, savstarpēji vienojoties, pēc apspriešanās ar komiteju, kurai jāsniedz atzinums par attiecīgajam amatam izvirzīto kandidātu piemērotību. Tiesnešus un ģenerālvokātus amatā ieceļ uz sešiem gadiem, un viņu pilnvaru termiņu var atjaunot.

Viņus izraugās no tādu personu vidus, kuru neatkarība nav apšaubāma un kuri atbilst prasībām, kādas attiecīgās dalībvalstis izvirza augstākajiem tiesnešu amatiem, vai kuru kompetence ir vispāratzīta.

Tiesneši, veicot savus pienākumus, rīkojas pilnīgi objektīvi un neatkarīgi.

Tiesas tiesneši no sava vidus ieceļ priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku. Tiesneši un ģenerālvokāti ieceļ amatā sekretāru uz sešu gadu termiņu.

Ģenerālvokāti, rīkojoties pilnīgi objektīvi un neatkarīgi, viņiem nodotajās lietās pauž juridisku viedokli, kas tiek dēvēts par secinājumiem. Šie secinājumi nav saistoši, tomēr ļauj sniegt papildu viedokli par strīda priekšmetu.

2025. gadā tiesneša amatu Tiesā sāka pildīt: jūnijā Marko Bošnjaks (*Marko Bošnjak*; Slovēnija), amatā nomainot Marko Ilešiču (*Marko Ilešič*), bet septembrī – Aleksandrs Kornezovs (*Alexander Kornezov*; Bulgārija), nomainot Aleksandru Arabadžijevu (*Alexander Arabadjiev*).

K. Lenaerts
Tiesas priekšsēdētājs

T. von Danwitz
Tiesas
priekšsēdētāja
vietnieks

F. Biltgen
1. palātas
priekšsēdētājs

K. Jürimäe
2. palātas
priekšsēdētāja

C. Lycourgos
3. palātas
priekšsēdētājs

I. Jarukaitis
4. palātas
priekšsēdētājs

M. L. Arastey Sahún
5. palātas
priekšsēdētāja

M. Szpunar
pirmais
ģenerālvokāts

I. Ziemele
6. palātas
priekšsēdētāja

J. Passer
10. palātas
priekšsēdētājs

O. Spineanu-Matei
8. palātas
priekšsēdētāja

M. Condinanzi
9. palātas
priekšsēdētājs

F. Schalin
7. palātas
priekšsēdētājs

J. Kokott
ģenerālvokāte

S. Rodin
tiesnesis

**M. Campos
Sánchez-Bordona**
ģenerālvokāts

E. Regan
tiesnesis

**N. J. Cardoso da
Silva Piçarra**
tiesnesis

A. Kumin
tiesnesis

N. Jääskinen
tiesnesis

J. Richard de la Tour
ģenerālvokāts

A. Rantos
ģenerālvokāts

D. Gratsias
tiesnesis

M. Gavalec
tiesnesis

N. Emiliou
ģenerālvokāts

Z. Csehi
tiesnesis

T. Čapeta
ģenerālvokāte

L. Medina
ģenerālvokāte

B. Smulders
tiesnese

D. Spielmann
ģenerālvokāts

A. Biondi
ģenerālvokāts

S. Gervasoni
tiesnesis

N. Fenger
tiesnesis

R. Frenco
tiesnesis

R. Norkus
ģenerālvokāts

M. Bošnjak
tiesnesis

A. Kornezov
tiesnesis

A. Calot Escobar
Tiesas sekretārs

Protokolārā kārtībā kopš 2025. gada 7. oktobra

B. Vispārējā tiesa 2025. gadā

Vispārējā tiesā pirmajā instancē galvenokārt var vērsties ar tiešajām prasībām, ko ceļ fiziskas vai juridiskas personas (privātpersonas, uzņēmumi, apvienības utt.), ja tās ir skartas tieši un individuāli, un dalībvalstis par Eiropas Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru tiesību aktiem, kā arī ar tiešajām prasībām par tāda kaitējuma atlīdzinājumu, kuru nodarījušas iestādes vai to darbinieki.

Vispārējās tiesas nolēmumus pārsūdzēt Tiesā var tikai par tiesību jautājumiem. Lietās, kurās jau veikta dubulta pārbaude (neatkarīgā apelācijas padomē un pēc tam Vispārējā tiesā), Tiesa apelācijas sūdzību pieņem tikai tad, ja šī sūdzība izvirza Savienības tiesību vienotībai, konsekvencei vai attīstībai svarīgu jautājumu.

Kopš 2024. gada 1. oktobra Vispārējās tiesas kompetencē ir arī izskatīt lūgumus sniegt prejudiciālu nolēmumu, kurus nodevusi Tiesa un kuri attiecas tikai uz vienu vai vairākām šādām konkrētām jomām: kopējā pievienotās vērtības nodokļa sistēma; akcīzes nodoklis; Muitas kodekss; preču tarifu klasifikācija kombinētajā nomenklatūrā; kompensācija un atbalsts pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu ilgu kavēšanos vai atcelšanu; siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēma.

Liela daļa šo strīdu ir ekonomiska rakstura: intelektuālais īpašums (Eiropas Savienības preču zīmes un dizainparaugi), konkurence, valsts atbalsts un banku un finanšu uzraudzība. Vispārējās tiesas kompetencē ir arī izskatīt strīdus civildienesta jomā starp Eiropas Savienību un tās darbiniekiem.

Marc van der Woude

Eiropas Savienības Vispārējās
tiesas priekšsēdētājs

↘ Vispārējās tiesas darbība un attīstība

Vispārējai tiesai 2025. gads bijis īpaši nozīmīgs divu septembra notikumu dēļ, proti, pirmkārt, tā daļēji tika atjaunota, un, otrkārt, beidzās pārejas periods attiecībā uz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu izskatīšanu.

2025. gada 15. septembrī Vispārējo tiesu saistībā ar daļēju tās atjaunošanu atstāja trīs locekļi, proti, tiesnese V. Tomljenoviča (*V. Tomljenović*), palātas priekšsēdētājs R. Mastrojāni (*R. Mastroianni*) un palātas priekšsēdētāja O. Porkija (*O. Porchia*), savukārt A. Kornezovs (*A. Kornezov*) tika iecelts par Tiesas tiesnesi. Vispārējā tiesa viņiem izsaka pateicību par nozīmīgo ieguldījumu šīs tiesas judikatūrā. Tajā pašā dienā tiesnesis F. Bestanjo (*F. Bestagno*) un tiesneses R. Pecuto (*R. Pezzuto*) un T. Pavelina

989

ierosinātas lietas

820

tiešās prasības, no tām:

intelektuālais un rūpnieciskais īpašums	257
Eiropas Savienības civildienests	109
valsts atbalsts un konkurence	39

21

prasība, ko cēlušas dalībvalstis

65

lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu

52

juridiskās palīdzības lūgumi

Lietas dalībnieks, kas nespēj segt tiesāšanās izmaksas, var lūgt piešķirt juridisko palīdzību.

(*T. Pavelin*) deva zvērestu kā jaunie Vispārējās tiesas locekļi. Pēc tam šādi izveidotā jaunā kolēģija atkārtoti uz triju gadu pilnvaru termiņu ievēlēja priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku, kā arī desmit palātu priekšsēdētājus.

Šie notikumi sakrita arī ar tā pārejas perioda beigām, ko Vispārējā tiesa ieviesa pēc tam, kad Tiesa bija daļēji nodevusi Vispārējai tiesai prejudiciālo kompetenci, kā paredzēts Regulā 2024/2019 (reforma stājās spēkā 2024. gada 1. oktobrī). Iestādes iekšienē tas izpaudās kā divu specializētu palātu izveide lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu izskatīšanai – katrā no tām ir seši tiesneši, tostarp ģenerālvokāts, kurš ievēlēts šo lūgumu izskatīšanai. Atšķirībā no tiešajām prasībām lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu, neskarot vēlāku lietas nodošanu citam iztiesāšanas sastāvam, sākotnēji tiek iedalīti piecu tiesnešu iztiesāšanas sastāvam. Lai nodrošinātu optimālu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu izskatīšanu, Vispārējā tiesa ir ievēlējusi divus tiesnešus, kas minētos ģenerālvokātus aizstās prombūtnes gadījumā.

Šī reorganizācija un jauno locekļu ierašanās Vispārējās tiesas tiesvedības darbību tomēr ir ietekmējusi labvēlīgi, jo 2025. gadā tā varēja pabeigt 1527 lietas (tostarp 404 apvienotās lietas, ko saistībā ar papildu pensiju shēmu iesnieguši bijušie Eiropas Parlamenta deputāti pret Eiropas Parlamentu), un tas ir šīs tiesas absolūtais vēsturiskais rekords. Ņemot vērā 989 ierosinātās lietas, gada beigās izskatāmo lietu skaits sasniedza 1167 lietas. Konkrētāk, lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu jomā Vispārējai tiesai 2025. gadā tika nodoti 65 šādi lūgumi un 16 no tiem lietas izskatīšana tika pabeigta.

Vidējais tiesvedības ilgums, ņemot vērā visas jomas un nolēmumus kopā, pieaudzis līdz 18,9 mēnešiem. Apvienojot 404 būtībā identiskās lietas, vidējais tiesvedības ilgums samazinās līdz 16 mēnešiem. Lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu izskatīšanai šis termiņš ir īsāks, proti, 6,2 mēneši.

2025. gadā 34,7 % no pabeigtajām lietām izskatīja piecu tiesnešu iztiesāšanas sastāvi (tostarp iepriekš minētās 404 apvienotās lietas). Runājot par visnozīmīgākajām lietām (skat. nodaļu "Atskats uz gada nozīmīgākajiem spriedumiem"), divas no tām tika izskatītas virspalātā 15 tiesnešu sastāvā un divas – viduspalātā 9 tiesnešu sastāvā (šāda palāta Vispārējā tiesā tika izveidota pēdējās reformas laikā 2024. gadā). Runa ir par lietām *Stevi* un *The New York Times*/Komisija un *Austrija*/Komisija (virspalāta), kā arī apvienotajām lietām *YL/Padome* un *YL/Padome* un *EUIPO* (viduspalāta).

Pirmajā pilnajā gadā kopš prejudiciālās kompetences daļējas nodošanas 2024. gada 1. oktobrī Vispārējā tiesa varēja nostiprināt tās jauno uzdevumu un pilnībā integrēt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu izskatīšanu iekšējā darbībā, vienlaikus izskatot ārkārtīgi lielu lietu skaitu. Ar pašreizējo efektīvo un proaktīvo lietu izskatīšanu Vispārējā tiesa ir pierādījusi, ka tā vairāk nekā jebkad ir gatava jauniem izaicinājumiem.

Savvas Papasavvas

Eiropas Savienības
Vispārējās tiesas
priekšsēdētāja vietnieks

↘ Nozīmīgi jauninājumi tiesvedībā

2025. gadu galvenokārt iezīmēja ar [Regulu 2024/2019](#) ieviestās reformas ietekmes izvērtēšana. Ar šo reformu, kas tika veikta gan izskatāmo prejudiciālo lietu skaita, gan vidējā to izskatīšanas Tiesā ilguma pieauguma kontekstā, Vispārējā tiesā ieviestas divas būtiskas izmaiņas, pirmkārt, izveidots jauns iztiesāšanas sastāvs, un, otrkārt, daļa prejudiciālās kompetences nodota Vispārējai tiesai.

Šajā ziņā savu pirmo spriedumu pasludināja viduspalāta, kurā darbojas deviņi tiesneši, un tai tika nodotas vairākas lietas. Šīs palātas izveides pamatā bija vēlme nodrošināt tostarp Vispārējās tiesas pieņemto prejudiciālo nolēmumu konsekvenci un labas tiesu pārvaldības intereses.

Arī Vispārējās tiesas prejudiciālā palāta pasludinājusi pirmos nolēmumus. Tie attiecas uz divām no sešām konkrētajām jomām, kas nodotas Vispārējai tiesai. Proti – akcīzes nodokļiem un pievienotās vērtības nodokļa sistēmu.

Pirmajā Vispārējās tiesas izskatītajā prejudiciālajā lietā, kurā tika pasludināts 2025. gada 9. jūlija spriedums *Gotek* ([T-534/24](#)), lūgums attiecās uz Padomes Direktīvas 2008/118/EK 7. un 8. panta interpretāciju un tika iesniegts tiesvedībā starp fizisku personu un Horvātijas Finanšu ministriju par tāda akcīzes nodokļa piedziņu, kas šai personai bija jāmaksā saistībā ar tādu fiktīvu akcīzes preču piegādi, kuras bija norādītas fiktīvos rēķinos.

Kopējās pievienotās vērtības nodokļa sistēmas jomā Vispārējā tiesa 2025. gada 26. novembra spriedumā *Versãofast* ([T-657/24](#)) lēma par tādu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par Padomes Direktīvas 2006/112/EK 135. panta 1. punkta b) apakšpunkta interpretāciju, kurš tika iesniegts tiesvedībā starp *Versãofast* un nodokļu iestādi par šīs komercsabiedrības veiktajām kredīta starpnieka darbībām, kuras minētā nodokļu iestāde bija kvalificējusi kā kredīta starpniecības darījumus, kas atbrīvoti no pievienotās vērtības nodokļa.

Pirmos secinājumus sniedza arī ģenerālvokāti, kuri palīdz Vispārējai tiesai, izskatot lūgumus sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Šajā ziņā secinājumos lietā *Accorinvest* ([T-653/24](#)), kas sniegti 2025. gada 29. oktobrī, ģenerālvokāte Maja Brkana (*Maja Brkan*) izskatīja tādu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par Padomes Direktīvas 2008/118/EK 1. panta 2. punkta interpretāciju, saistībā ar kuru Vispārējai tiesai būtu jānosaka, vai pārvades tarifu iemaksu var kvalificēt kā "papildu netiešo nodokli" Direktīvas 2008/118 1. panta 2. punkta izpratnē un vai tas ietilpst šīs tiesību normas piemērošanas jomā.

Savukārt secinājumos lietā *European Air Charter* ([T-656/24](#)), kas sniegti 2025. gada 26. novembrī, ģenerālvokāts H. Martins i Peress de Nanklaress (*J. Martín y Pérez de Nanclares*) izskatīja Diseldorfas apgabaltiesas (Vācija) lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, kurā Vispārējai tiesai tika lūgts precizēt jēdzienu "'tieša" cēloņsakarība" starp tādu ārkārtēju apstākļu rašanos Regulas (EK) Nr. 261/2004 5. panta 3. punkta izpratnē, kas ietekmējuši lidojumu, un vēlāka lidojuma kavēšanos.

Daļēja prejudiciālās kompetences nodošana Vispārējai tiesai ir svarīgs posms šai tiesai, kuras sākotnējais uzdevums bija izskatīt strīdus, kam bija nepieciešama padziļināta sarežģītu faktu pārbaude, un kurai tagad uzticēts uzdevums sadarboties ar valsts tiesām. Pēdējais gads liecina, ka Vispārējā tiesa strādājusi augstā līmenī gan attiecībā uz pieņemto nolēmumu kvalitāti, gan vidējo tiesvedības ilgumu.

1527

izskatītas lietas

1399

tiešās prasības, no tām:

intelektuālais un rūpnieciskais īpašums	303
valsts atbalsts un konkurence	126
Eiropas Savienības civildienests	67

16 lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu

Vidējais tiesvedības ilgums: 18,9 mēneši

To nolēmumu īpatsvars, par kuriem tika iesniegta
apelācijas sūdzība Tiesā: 26 %

1167

izskatāmas lietas
2025. gada 31. decembrī

Galvenās tēmas

Intelektuālais un rūpnieciskais īpašums	276
Eiropas Savienības civildienests	164
Ierobežojoši pasākumi	125
Institucionālās tiesības	88
Valsts atbalsts un konkurence	66
Vide	63
Ekonomikas un monetārā politika	46
Pieklūve dokumentiem	40
Nodokļi	40
Publiskais iepirkums	37

Kopējā izskatīto lietu skaitā iekļautas 404 pēc būtības
identiskas un apvienotas lietas par Eiropas Parlamenta
deputātu papildu pensiju shēmu.

[Skatīt detalizētu Vispārējās tiesas statistiku](#)

↘ Vispārējās tiesas locekļi

Vispārējās tiesas sastāvā ir pa diviem tiesnešiem no katras dalībvalsts.

Tiesnešus izraugās no tādu personu vidus, kuru neatkarība nav apšaubāma un kurām ir nepieciešamā kompetence augstu tiesnešu amatu pildīšanai. Tiesnešus amatā ieceļ dalībvalstu valdības, savstarpēji vienojoties, pēc apspriešanās ar komiteju, kurai ir jāsniedz atzinums par kandidātu piemērotību. Tiesnešus un ģenerāladvokātus amatā ieceļ uz sešiem gadiem, un viņu pilnvaru termiņu var atjaunot. Tiesneši no sava vidus uz trijiem gadiem ievēlē priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku. Viņi ieceļ amatā sekretāru uz sešu gadu termiņu.

Tiesneši, veicot savus pienākumus, rīkojas pilnīgi objektīvi un neatkarīgi.

2025. gada jūnijā darbu sāka divi jauni Vispārējās tiesas locekļi: tiesnesis Jergens Hetne (*Jörgen Hettne*; Zviedrija) un tiesnese Danute Jočiene (*Danutė Jočienė*; Lietuva), aizstājot attiecīgi Frēdriku Šalīnu (*Fredrik Schalin*), kas 2024. gadā tika iecelts par tiesnesi Tiesā, un Rimvīdu Norku (*Rimvydas Norkus*), kas 2024. gadā tika iecelts par Tiesas ģenerāladvokātu.

Daļēji atjaunojot Vispārējās tiesas sastāvu 2025. gada septembrī, amatā stājās trīs jauni locekļi, proti, tiesnesis Frančesko Bestanjo (*Francesco Bestagno*; Itālija) un tiesnese Rafaella Pecuto (*Raffaella Pezzuto*; Itālija), aizstājot attiecīgi Roberto Mastrojāni (*Roberto Mastroianni*) un Ornellu Porkiju (*Ornella Porchia*), kā arī tiesnese Tanja Pavelina (*Tanja Pavelin*; Horvātija), aizstājot Vesnu Tomljenoviču (*Vesna Tomljenović*).

M. van der Woude
Vispārējās tiesas
priekšsēdētājs

S. Papasavvas
Vispārējās tiesas
priekšsēdētāja
vietnieks

E. Buttigieg
1. palātas
priekšsēdētājs

N. Póttorak
2. palātas
priekšsēdētāja

K. Kowalik-Bańczyk
3. palātas
priekšsēdētāja

G. De Baere
4. palātas
priekšsēdētājs

M. Sampol Pucurull
5. palātas
priekšsēdētājs

P. Škvařilová-Pelzl
6. palātas
priekšsēdētāja

K. Kecsmár
7. palātas
priekšsēdētājs

I. Gâlea
8. palātas
priekšsēdētājs

S. Kingston
9. palātas
priekšsēdētāja

S. L. Kalèda
10. palātas
priekšsēdētājs

M. Jaeger
tiesnesis

H. Kanninen
tiesnesis

J. Schwarcz
tiesnesis

M. Kancheva
tiesnese

L. Madise
tiesnesis

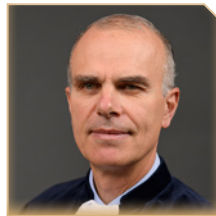
A. Marcoulli
tiesnese

I. Reine
tiesnese

R. da Silva Passos
tiesnesis

P. Nihoul
tiesnesis

J. Svenningsen
tiesnesis

U. Öberg
tiesnesis

M. J. Costeira
tiesnese

C. Mac Eochaidh
tiesnesis

T. Pynnä
tiesnese

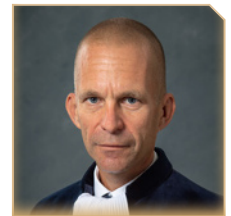
L. Truchot
tiesnesis

J. Laitenberger
tiesnesis

**J. Martín y Pérez
de Nanclares**
tiesnesis

G. Hesse
tiesnesis

M. Stancu
tiesnese

I. Nõmm
tiesnesis

G. Steinfatt
tiesnese

T. Perišin
tiesnese

D. Petrлік
tiesnesis

M. Brkan
tiesnese

P. Zilgalvis
tiesnesis

I. Dimitrakopoulos
tiesnesis

D. Kukovec
tiesnesis

T. Tóth
tiesnesis

B. Ricziová
tiesnese

**E. Tichy-
Fisslberger**
tiesnese

W. Valasidis
tiesnesis

S. Verschuur
tiesnesis

**L. Spangsberg
Grønfeldt**
tiesnese

H. Cassagnabère
tiesnesis

R. Meyer
tiesnesis

J. Hettne
tiesnesis

D. Jočienė
tiesnese

F. Bestagno
tiesnesis

R. Pezzuto
tiesnese

T. Pavelin
tiesnese

V. Di Bucci
Vispārējās tiesas
sekretārs

Protokolārā kārtība kopš 2025. gada 16. septembra

C. Judikatūra 2025. gadā

[●] **Fokuss** Savienības pilsonība saistībā ar “zelta pasēm”

 Spriedums Komisija/Malta (Pilsonība par ieguldījumu) ([C-181/23](#))

Malta no 2014. gada bija ieviesusi mehānismus, kas ļāva trešo valstu pilsoņiem iegūt Maltas pilsonību apmaiņā pret finansiālu ieguldījumu un investīcijām. 2020. gadā šo sistēmu aizstāja ar jaunu programmu “pilsonības piešķiršanai naturalizācijas kārtībā par īpašiem nopelniem tieša ieguldījuma veidā”. Šī shēma ļāva ārvalstu ieguldītājam, kā arī konkrētiem viņa ģimenes locekļiem iegūt Maltas pilsonību, samaksājot lielas summas valstij, iegādājoties vai izīrējot nekustamo īpašumu Maltā, ziedojot atzītām organizācijām un ievērojot tā saukto likumā noteiktās dzīvesvietas prasību, kuras ilgumu varēja samazināt, veicot papildu maksājumu.

Eiropas Komisija uzskatīja, ka šī programma rada problēmas no Savienības tiesību viedokļa, jo, personai iegūstot pilsonību dalībvalstī, tai automātiski tiek piešķirta Savienības pilsonība. Komisija uzskatīja, ka jaunā Maltas programma, kas tika ieviesta 2020. gadā, balstās galvenokārt uz darījumu loģiku. Tās galvenais aspekts bija finansiālie nosacījumi, savukārt dzīvesvietas prasība neparedzēja faktisku un ilgstošu klātbūtni teritorijā. Iespēja ievērojami saīsināt uzturēšanās laiku apmaiņā pret lielāku samaksu liecināja, ka saikne starp pieteikuma iesniedzēju un dalībvalsti nebija noteicošais pilsonības piešķiršanas kritērijs. Tāpēc Komisija uzskatīja, ka šī shēma izraisa sava veida Savienības pilsonības komercializāciju, kas nav saderīga ar šī statusa būtību.

Komisija lietu iesniedza Tiesā, kura atgādināja, ka Savienības pilsonība ir dalībvalstu pilsoņu pamatstatuss. Tas piešķir tiesības un uzliek pienākumus, un tā pamatā ir īpašā solidaritātes un lojalitātes saistība starp valsti un tās pilsoņiem. Šī saistība ir arī pamatā dalībvalstu savstarpējai uzticībai, kas virzīja Eiropas pilsonības ieviešanu, pieņemot Māstrihtas līgumu, un katra dalībvalsts ir piekritusi citu valstu lēmumu sekām pilsonības jomā.

Tiesa norādīja, ka šajā programmā Maltas pilsonības piešķiršana galvenokārt atkarīga no iepriekš paredzētu finanšu nosacījumu ievērošanas un ka prasītā dzīvesvieta, tā kā tā neparedz pierādīt faktisku dzīvesvietu noteiktā laikposmā Maltā, nenožīmē faktisku integrāciju Maltas sabiedrībā. Tā konstatēja, ka šos secinājumus nevar atspēkot ar Maltas minētajām drošības un reputācijas pārbaudēm, jo tās galvenokārt bija vērstas uz noteiktu sabiedrības interešu risku novēršanu.

Tiesa nosprieda, ka naturalizācijas programma, kas balstīta uz šādu procedūru, kurā pēc būtības tiek veikts darījums, neatbilst pašai Savienības pilsonības būtībai. Dalībvalsts, piešķirot savu pilsonību un līdz ar to arī Eiropas pilsonību galvenokārt apmaiņā pret iepriekš noteiktiem maksājumiem vai ieguldījumiem, neuzstājot uz patiesu solidaritātes un lojalitātes saikni starp šo dalībvalsti un naturalizācijas pieteikuma iesniedzēju, apdraud savstarpējo uzticēšanos, kas ir Savienības pamatā.

Tāpēc Malta, izveidodama un īstnodama šo programmu pilsonības iegūšanai par ieguldījumu, nav izpildījusi savus dalībvalsts pienākumus un ir pārkāpusi lojālas sadarbības principu.

Kas ir Eiropas Savienības pilsonība?

Eiropas Savienības pilsonība ir viens no galvenajiem Eiropas projekta aspektiem. Tā tika ieviesta ar Māstrihtas līgumu un pašlaik ir nostiprināta Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 20. pantā, un ar to ikvienai personai, kurai ir kādas dalībvalsts pilsonība, tiek piešķirts kopējs statuss, kas papildina valsts pilsonību, bet to neaizstāj. Šis statuss piešķir svarīgas tiesības, piemēram, tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstīs, tiesības balsot un kandidēt pašvaldību un Eiropas Parlamenta vēlēšanās dzīvesvietas valstī, kā arī tiesības uz citu dalībvalstu diplomātisko un konsulāro aizsardzību trešās valstīs.

Savienības pilsonības pamatā ir solidaritāte un savstarpēja uzticēšanās starp dalībvalstīm un to pilsoņiem. Tās piešķiršana automātiski izriet no dalībvalsts pilsoņa statusa, kura pamatā ir īpašas solidaritātes un lojalitātes saistības starp dalībvalstīm. Tieši šīs īpašas saistības pamato to tiesību piešķiršanu, kas saistītas ar Savienības pilsonību un tiek īstenotas visā Savienībā.

Savienības pilsonība Tiesas judikatūrā

Kopš Savienības pilsonības ieviešanas ar Māstrihtas līgumu (1993. gads) tās precīzais tvērums pakāpeniski izgaismots Tiesas judikatūrā. Jau spriedumā *Martínez Sala* ([C-85/96](#)) Tiesa atzina, ka Savienības pilsoņa statuss noteiktās situācijās ļauj tieši atsaukties uz principu par diskriminācijas aizliegumu pilsonības dēļ. Šī attīstība tika apstiprināta spriedumā *Grzelczyk* ([C-184/99](#)), kurā Tiesa noteica, ka Savienības pilsonība ir paredzēta kā dalībvalstu pilsoņu "pamatstatuss", šādi iezīmējot simbolisku un juridisku pagrieziena punktu Eiropas integrācijā.

Vēlāk Tiesa precizēja šī statusa tvērumu un robežas. Spriedumā *Rottmann* ([C-135/08](#)) tā nosprieda, ka valstu lēmumos par pilsonības zaudēšanu, ja tie izraisa Savienības pilsonības zaudēšanu, jāievēro samērīguma princips. Neilgi pēc tam spriedumā *Zambrano* ([C-34/09](#)) tā apstiprināja, ka nepilngadīgam bērnam, kuram ir dalībvalsts pilsonība un kurš tādējādi ir Savienības pilsonis, jābūt iespējai faktiski izmantot galvenās ar šo statusu saistītās tiesības. Līdz ar to viņa vecākiem, kuri ir trešās valsts valstspiederīgie, nevar atteikt uzturēšanās atļauju. Ja šāda atļauja netiktu piešķirta, bērns būtu spiests pamest Savienības teritoriju, lai dotos līdzi vecākiem, un tādējādi viņam tiktu liegta iespēja faktiski izmantot ar Savienības pilsonību piešķirtās tiesības.

Līdzīgi spriedumā *Stolichna obshtina, rayon "Pancharevo"* ([C-490/20](#)) Tiesa nosprieda, ka dalībvalstij Savienības tiesību piemērošanas nolūkā jāatzīst citā dalībvalstī likumīgi nodibināta radniecības saikne ar divām tā paša dzimuma personām, lai nodrošinātu, ka bērns faktiski izmanto ar Savienības pilsonību saistītās tiesības, it īpaši

pārvietošanās brīvību. Šādi Tiesa nostiprina tādu Eiropas pilsonības koncepciju, kas konkrēti tiek īstenota ar tiesībām uz normālu ģimenes dzīvi.

Visbeidzot, nesenā spriedumā *Udlændinge- og Integrationsministeriet* ([C-689/21](#)) Tiesa apstiprināja – lai gan dalībvalstīm joprojām ir kompetence pilsonības jomā, tām šī kompetence jāīsteno tādā veidā, kas nesamērīgi neapdraud pašu ar Savienības pilsonību piešķirto tiesību būtību, un vēlreiz uzsvēra šī statusa centrālo un aizsargājošo raksturu Savienības tiesību sistēmā.

Savienības pilsonim ir tiesības:

- brīvi pārvietoties, dzīvot, strādāt vai studēt citā dalībvalstī;
- balsot un kandidēt pašvaldību un Eiropas Parlamenta vēlēšanās savā dzīvesvietas valstī;
- iesniegt lūgumrakstu Eiropas Parlamentam vai pilsoņu iniciatīvu Eiropas Komisijai;
- iesniegt sūdzību Eiropas Ombudam par Savienības iestādes pieļautu sliktu pārvaldību;
- saņemt citas dalībvalsts konsulāro iestāžu aizsardzību, ja viņa valsts nav pārstāvēta trešā valstī;
- lūgt piekļuvi Savienības iestāžu dokumentiem;
- vērsties Savienības iestādē jebkurā no 24 oficiālajām valodām pēc savas izvēles.

[●] Fokuss Tiesā tiek izskatīta Direktīva par minimālajām algām

 Spriedums Dānija/Parlaments un Padome (Adekvāta minimālā alga) ([C-19/23](#))

Eiropas Parlamenta un Padomes 2022. gada oktobrī pieņemtās [Direktīvas \(ES\) 2022/2041](#) par minimālajām algām mērķis ir uzlabot darba ņēmēju dzīves un darba apstākļus Savienībā. Ar to izveido vienotu satvaru likumā noteiktas minimālās algas, ja tāda ir, adekvātuma veicināšanai un kolektīvo sarunu lomas algu noteikšanā stiprināšanai. Direktīva pieņemta, pamatojoties uz LESD 153. panta par darba apstākļiem 1. punkta b) apakšpunktu, un tajā precizēts, ka tā ievēro dalībvalstu kompetenci noteikt darba samaksu, kā arī sociālo partneru autonomiju.

Dānija, kuru atbalstīja Zviedrija, apstrīdēja Savienības kompetenci iejaukties šajā jomā. Dānija uzskatīja – lai gan direktīvai šķietami ir procesuāls raksturs, tā patiesībā liek Savienībai tieši iejaukties algu noteikšanā. Tomēr šī joma ar LESD 153. panta 5. punktu no Savienības kompetences esot skaidri izslēgta. Dānija arī apgalvoja, ka daži dalībvalstīm uzliktie pienākumi apdraud tiesības apvienoties un Dānijas darba attiecību modeli, kura pamatā ir plaša sociālo partneru autonomija.

Tiesa atgādināja, ka Savienība var darboties tikai to kompetenču robežās, kas tai piešķirtas Līgumos. Tā precizēja, ka izņēmums attiecībā uz “darba samaksu” ir vērsts uz to, lai nepieļautu algu līmeņa tiešu saskaņošanu Savienības līmenī. Tomēr šo izņēmumu nevar interpretēt tik plaši, ka tas atņemtu jēgu Savienības kompetencei sociālās politikas jomā, it īpaši attiecībā uz darba apstākļu uzlabošanu.

Tiesa nosprieda, ka Direktīvā par adekvātām minimālajām algām netiek ne noteikta Eiropas minimālā alga, ne arī saskaņots atalgojuma līmenis Savienībā. Būtībā tajā noteiktas tikai minimālās procesuālās prasības, atstājot dalībvalstīm plašu rīcības brīvību noteikt un atjaunināt savas minimālās algas.

Kolektīvo sarunu veicināšanas jomā Tiesa norādīja, ka direktīvā nav noteikts nekāds pienākums sasniegt rezultātu. Dalībvalstīm, kurās koplīgumi aptver mazāk nekā 80 % darba ņēmēju, tikai jāizveido šādām sarunām labvēlīga sistēma un līdz ar to jāpieņem rīcības plāns šādu sarunu veicināšanai. Runa ir par pienākumu attiecībā uz līdzekļiem, ievērojot valstu atšķirīgās tradīcijas un sociālo partneru autonomiju, jo direktīvā tostarp nav paredzēts pienākums dalībvalstīm sasniegt šāda seguma līmeņa minimumu.

Tiesa tomēr nosprieda, ka daži Direktīvas par adekvātām minimālajām algām noteikumi pārsniedz šo procesuālo regulējumu. Tā atzina, ka prasība dalībvalstīm ņemt vērā precīzus kritērijus likumā noteikto minimālo algu noteikšanai un atjaunināšanai, piemēram, dzīves dārdzību, vispārējo algu līmeni vai ražīgumu, izraisītu atsevišķu likumā noteikto minimālās algas elementu saskaņošanu. Līdzīgu secinājumu tā izdarīja attiecībā uz šīs direktīvas noteikumiem, kas aizliedz veikt jebkādu likumā noteikto minimālo algu samazinājumu, ja tās

pakļautas automātiskai indeksācijai. Tādējādi šie noteikumi ir tieša iejaukšanās atalgojuma noteikšanā. Līdz ar to Tiesa atcēla tos direktīvas noteikumus, kas ietver šādu tiešu Savienības iejaukšanos atalgojuma noteikšanā un pārsniedz tai Līgumos piešķirtās pilnvaras. Pārējā daļā tā Dānijas prasību noraidīja.

Šādā veidā Tiesa precizēja līdzsvaru starp Savienības kompetenci sociālās politikas jomā un izņēmumu attiecībā uz darba samaksu un apstiprināja, ka Savienība var reglamentēt procedūras un veicināt koplīguma sarunas, tieši neiejaucoties algu noteikšanā.

Kas paredzēts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 153. pantā?

LESD 153. pantā noteiktas jomas, kurās Eiropas Savienība var atbalstīt un papildināt dalībvalstu rīcību sociālās politikas jomā. Tas jo īpaši ļauj Savienībai pieņemt direktīvas, ar ko nosaka minimālās prasības tādās jomās kā darba apstākļi, darba ņēmēju aizsardzība, sieviešu un vīriešu līdztiesība un darba ņēmēju informēšana un konsultēšana.

Tomēr šajā pantā noteiktas skaidras robežas Savienības rīcībai. Tā 5. punktā no Savienības kompetences skaidri izslēgtas konkrētas jomas, it īpaši darba samaksa, tiesības apvienoties, tiesības streikot un tiesības pieteikt lokautus. Šī izņēmuma mērķis ir saglabāt dalībvalstu un sociālo partneru autonomiju jomās, kas tiek uzskatītas par būtiskām to sociālajām un konstitucionālajām tradīcijām. Tiesas judikatūrā precizēts, ka, lai gan Savienība var pieņemt noteikumus, kuriem ir netieša ietekme uz algām, tā nevar tieši iejaukties algu līmeņa noteikšanā.

Direktīva (ES) 2022/2041 par adekvātām minimālajām algām

Direktīvas (ES) 2022/2041 mērķis ir uzlabot dzīves un darba apstākļus Eiropas Savienībā, stiprinot aizsardzību, ko nodrošina adekvātas minimālās algas. Tajā nav paredzēta Eiropas minimālā alga un nav arī noteikts vienots atalgojuma līmenis. Tās mērķis ir izveidot vienotu sistēmu, kas garantē, ka minimālās algas, ja tādas ir, nodrošina pienācīgu dzīves līmeni, vienlaikus ievērojot valstu tradīcijas un sociālo partneru autonomiju.

Direktīva galvenokārt tiecas sasniegt šos mērķus, izmantojot procesuāla rakstura noteikumus. Tāpēc tajā noteikts, ka dalībvalstīm, kuru tiesību aktos ieviesta **likumā noteikta minimālā alga**, jāparedz **skaidras un pārredzamas procedūras** tās noteikšanai un atjaunināšanai.

Tā **arī veicina koplīguma sarunas**, kas tiek uzskatītas par galveno elementu, lai nodrošinātu adekvātas algas, jo īpaši aicinot dalībvalstis, kurās darba ņēmēju, kas gūst labumu no koplīgumu piemērošanas, aptvērumis ir zems, veikt pasākumus, kas veicina sociālo dialogu. Tādējādi direktīvas mērķis ir stiprināt sociālo konvergenci Savienībā, šajā ziņā neiejaucoties dalībvalstu kompetencē atalgojuma noteikšanas jomā.

Minimālā alga Tiesas judikatūrā

Arī pirms Direktīvas par adekvātām minimālajām algām stāšanās spēkā Tiesai jau bija iespēja izstrādāt būtisku judikatūru minimālās algas jomā. Valstu kompetence un Savienības tiesību prasības iezīmētas vairākos spriedumos.

Liela nozīme bija lietām par darba ņēmēju norīkošanu darbā. Spriedumā *Laval* ([C-341/05](#)) Tiesa precizēja “minimālās algas likmes” apmēru, ko var piemērot ārvalstu uzņēmumiem, kuri norīko darba ņēmējus, un uzsvēra, ka ir vajadzīgs skaidrs juridiskais pamats un pietiekama pārredzamība saimnieciskās darbības subjektiem.

Otrs nozīmīgs judikatūras virziens attiecas uz saikni starp minimālo algu un publiskā iepirkuma regulējumu. Šajā ziņā spriedumā *Bundesdruckerei* ([C-549/13](#)) Tiesa izvērtēja pienākuma ievērot uzņemošās valsts tiesību aktos noteikto minimālo algu saderību publiskā iepirkuma līgumā, kas daļēji tiek izpildīts ārvalstīs, un uzsvēra šādu pasākumu samērīguma prasību saistībā ar pakalpojumu sniegšanas brīvību. Tomēr spriedumā *RegioPost* ([C-115/14](#)) Tiesa atzina, ka līgumslēdzējas iestādes publiskā iepirkuma līguma izpildi var pakļaut likumā vai noteikumos noteiktās minimālās algas ievērošanai, ja šai prasībai ir leģitīms sociāls mērķis un tā tiek piemērota nediskriminējošā veidā.

Visbeidzot, Tiesa arī precizējusi pašu “minimālās algas likmes” jēdzienu saistībā ar Direktīvu par norīkošanu darbā, it īpaši spriedumā *Sähköalojen ammattiliitto* ([C-396/13](#)), norādot atalgojuma elementus, uz kuriem attiecas šis jēdziens.

Visa šī judikatūra veido pīlāru, uz kura pašlaik balstās tiesvedība saistībā ar Direktīvu par adekvātām minimālajām algām Eiropas Savienībā. Tā nosaka dalībvalstu rīcības brīvības robežas, vienlaikus nodrošinot LESD garantēto pamattiesību efektivitāti.

[●] **Fokuss** Piekļuve Komisijas priekšsēdētājas un *Pfizer* izpilddirektora teksta īsziņu apmaiņai

 Spriedums *Stevi* un *The New York Times*/Komisija ([T-36/23](#))

Sabiedriskās dzīves pārredzamība ir viens no Eiropas Savienības pamatprincipiem. Tāpēc ikviens ES pilsonis vai juridiska persona var piekļūt Parlamenta, Komisijas vai Padomes dokumentiem. Šo piekļuvi reglamentē Eiropas Parlamenta un Padomes [Regula \(EK\) Nr. 1049/2001](#) (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem.

Šis dokuments ir juridiskais pamats sabiedrības tiesībām piekļūt šo Eiropas Savienības iestāžu dokumentiem, un tā galvenais mērķis ir nostiprināt pārredzamību kā būtisku priekšnoteikumu Eiropas demokrātijai un Savienības darbības leģitimitātei. Šis pārredzamības princips pilnībā attiecas uz šo iestāžu darbībām, arī tad, ja tās izpaužas kā mūsdienīga saziņa, piemēram, teksta īsziņas.

2022. gada maijā *New York Times* žurnāliste *Stevi* kundze lūdza atļauju iepazīties ar īsziņām, ar kurām Eiropas Komisijas priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena un farmācijas uzņēmuma *Pfizer* vadītājs apmainījušies saistībā ar sarunām par Covid-19 vakcīnu līgumiem.

Eiropas Komisija šo lūgumu noraidīja, apgalvojot, ka tās rīcībā nav pieprasīto īsziņu. Tā uzskatīja, ka nosūtītās īsziņas nav tādi dokumenti, kurus iestāde glabā, un tāpēc tos nevar izpaust.

Stevi kundze vērsās Vispārējā tiesā. Tā iesākumā atgādināja būtisku principu: tiesības piekļūt dokumentiem paredzētas, lai nodrošinātu pēc iespējas lielāku Eiropas Savienības iestāžu darbības pārredzamību. Ja iestāde apgalvo, ka tās rīcībā dokumenta nav, šāds paziņojums principā tiek pieņemts kā pareizs. Tomēr šis pieņēmums var tikt apšaubīts, ja pieteikuma iesniedzējs sniedz nopietnus pierādījumus tam, ka dokumenti ir pastāvējuši.

Šajā lietā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka tas tā ir bijis. Tā norādīja, ka vairāki publiski avoti, tostarp raksti presē, Komisijas priekšsēdētājas paziņojumi un Eiropas Revīzijas palātas ziņojums, liecina par tiešu saziņu, arī izmantojot īsziņas, starp abām atbildīgajām personām sarunu laikā. Ar šiem elementiem pietika, lai pierādītu, ka īsziņas vismaz kādā brīdī bija pastāvējušas.

Ņemot vērā šīs norādes, Komisijai esot bijis skaidri un detalizēti jāpaskaidro, kāpēc īsziņas nevar atrast. Vispārējā tiesa uzskata, ka Komisija šādu paskaidrojumu nav sniegusi. Tā vienīgi apgalvoja, ka ir veikti meklējumi, neprecizējot, kur, kādā veidā un kādos datu nesējos, kā arī nenorādot, vai īsziņas tika izdzēstas, arhivētas vai pārsūtītas izmantoto telefonu nomaiņas laikā.

Vispārējā tiesa uzsvēra, ka tiesībām uz pārredzamību nevar atņemt saturu dokumentu nesaglabāšanas dēļ. Iestādēm ir pienākums savus dokumentus pārvaldīt jēgpilni un paredzami, lai sabiedrība varētu saprast un kontrolēt to rīcību. Informācijas apmaiņu par tādiem svarīgiem lēmumiem kā vakcīnu iegāde visai Savienībai nevar ignorēt tikai tāpēc, ka tā notikusi, izmantojot īsziņas.

Konstatējusi, ka Komisija nav sniegusi pietiekamus paskaidrojumus par pieprasīto īsziņu likteni, Vispārējā tiesa nosprieda, ka piekļuves atteikums bijis prettiesisks. Tāpēc tā apstrīdēto lēmumu atcēla.

Skaidra procedūra

Regulā (EK) Nr. 1049/2011 ir noteikta skaidra procedūra, kas prasa pamatotu iestādes lēmumu un iespēju veikt iekšēju pārskatīšanu, kam seko pārbaude tiesā. Šī regula sniedz iedzīvotājiem iespēju izprast, uzraudzīt un vajadzības gadījumā apstrīdēt iestāžu rīcību.

Lai gan regulā paredzēti izņēmumi, lai aizsargātu sensitīvas sabiedrības vai privātās intereses, tā stingri regulē to izmantošanu, nosakot šo izņēmumu šauru interpretāciju, konkrētu atteikumu pamatojumu, kā arī sistemātisku iespējas piešķirt daļēju piekļuvi pārbaudi.

Savienības judikatūrā šī loģika nostiprināta, norādot, ka pārredzamībai jābūt prioritārai, jo īpaši likumdošanas procesos, lai nodrošinātu demokrātisku kontroli.

Spriedumā *Zviedrija un Turco/Padome* ([C-39/05 P](#)), kas pasludināts apelācijas tiesvedībā, Tiesa lika pamatus šai pieejai, pieprasot konkrētu un individuālu lūgumu par piekļuvi Padomes juridiskajiem atzinumiem izvērtējumu un noraidot jebkādu automātiskas slepenības sistēmu attiecībā uz likumdošanas dokumentiem; tādējādi tika nostiprināts princips, ka pārredzamība ir norma un slepenība – izņēmums. Šī pieeja tika pastiprināta spriedumā *De Capitani/Parlaments* ([T-540/15](#)), kurā Vispārējā tiesa noraidīja sistemātisku dialoga (proti, trīspusējo sanāksmju un informācijas apmaiņas starp trim iestādēm, kas piedalās likumdošanas procesā) dokumentu konfidencialitāti, precizējot, ka izņēmumu saistībā ar lēmumu pieņemšanas procesa aizsardzību nevar izmantot, lai slēptu Savienības likumdevēja parasto darbību. Nesenā spriedumā *Kailli/Parlaments* ([T-1031/23](#), pārsūdzēts Tiesā, [C-632/25 P](#)) Vispārējā tiesa atcēla Parlamenta lēmumu, ar kuru tā bijušajai priekšsēdētāja vietniecei tika atteikta piekļuve noteiktiem dokumentiem. Šādā veidā šī tiesa apstiprināja prasību par piekļuves atteikumu stingru un individuālu pārbaudi un tiesību uz pārredzamību konkrēto tvērumu, tostarp sensitīvā institucionālajā kontekstā.

[●] **Fokuss** Informācijas sabiedrība: Digitālo pakalpojumu akts (DPA) un ļoti lielas tiešsaistes platformas

Eiropas Savienībai ir būtiska nozīme informācijas sabiedrības attīstībā, lai radītu inovācijai un konkurētspējai labvēlīgu vidi, vienlaikus aizsargājot patērētāju tiesības un piedāvājot tiesisko drošību. Šie principi iekļauti Digitālo tirgu aktā (DTA) ([Regula \(ES\) 2022/1925](#)) un Digitālo pakalpojumu aktā (DPA) ([Regula \(ES\) 2022/2065](#)). Tas ir svarīgs tiesību aktu kopums, lai strukturētu Eiropas digitālo telpu, pievēršot uzmanību diviem mērķiem. Pirmkārt, nodrošināt lietotāju un patērētāju pamattiesību efektīvu aizsardzību digitālajā vidē; otrkārt, nodrošināt vienlīdzīgu konkurences apstākļus ekonomikas dalībniekiem, jo īpaši, ņemot vērā dažu lielo digitālo platformu pieaugošo varu. Abas regulas kopā ir izšķirošs solis Eiropas digitālā regulējuma izveidē.

2025. gadā Vispārējā tiesa pasludināja pirmos spriedumus saistībā ar prasībām, kas celtas par Komisijas lēmumiem, kuri pieņemti, piemērojot DPA.

Pirmie spriedumi par DPA

 Spriedums *Zalando*/Komisija ([T-348/23](#))

Eiropas Komisija 2023. gada aprīlī *Zalando* tiešsaistes veikalu atbilstoši Digitālo pakalpojumu aktam (DPA) noteica par "ļoti lielu tiešsaistes platformu". Tās pakalpojumus ik mēnesi izmanto vairāk nekā 83 miljoni cilvēku, un platforma ievērojami pārsniedz aktā noteikto 45 miljonu sliekšni. Tomēr *Zalando* šādu noteikšanu apstrīdēja, apgalvojot, ka Komisija pieļāvusi kļūdas aprēķinos.

Vispārējā tiesa prasību **noraidīja**. Tā apstiprināja, ka *Zalando* patiešām ir tiešsaistes platforma, jo tā pārdevējus izmitina, izmantojot "Partner Programm", lai arī pati *Zalando* tiešās pārdošanas darbība ("Zalando Retail") šajā kategorijā neietilpst. Komisija varēja uzskatīt, ka visi lietotāji saņem informāciju no trešām personām – pārdevējiem. Vispārējā tiesa noraidīja arī argumentus par tiesiskās drošības, vienlīdzīgas attieksmes un samērīguma principu pārkāpumu, atgādinot, ka šādām platformām jāpiemēro pastiprināti pienākumi, lai ierobežotu bīstamu vai nelikumīgu preču izplatīšanas risku.

Spriedumi *Meta Platforms Ireland/Komisija* un *TikTok Technology/Komisija* ([T-55/24](#) un [T-58/24](#))

Vispārējā tiesa **atcēla** lēmumus, ar kuriem Eiropas Komisija 2023. gadā bija noteikusi uzraudzības maksu, kas saskaņā ar Digitālo pakalpojumu aktu (DPA) jāmaksā *Facebook*, *Instagram* un *TikTok* kā “ļoti lielām tiešsaistes platformām”. Tā nosprieda, ka maksas aprēķināšanai izmantotā metode, kuras pamatā ir vidējais ikmēneša lietotāju skaits, bija jāpieņem ar deleģēto aktu, nevis ar vienkāršiem īstenošanas lēmumiem, jo tas ir būtisks aprēķina elements. Taču, tā kā neviena kļūda neietekmē šo platformu pienākumu maksāt noteikto maksu, Vispārējā tiesa **provizoriski saglabāja atcelto lēmumu sekas** uz laiku, kamēr Komisija pieņem atbilstošu metodoloģiju un jaunus lēmumus. Tomēr šis pārejas posms nedrīkst pārsniegt 12 mēnešus pēc dienas, kad šie spriedumi kļūs galīgi.

Spriedums *Amazon EU/Komisija* ([T-367/23](#))

Vispārējā tiesa **noraidīja** *Amazon* prasību atcelt Eiropas Komisijas lēmumu, ar kuru *Amazon Store* platforma atzīta par “ļoti lielu tiešsaistes platformu” saskaņā ar Digitālo pakalpojumu aktu (DPA), kurā noteikti pastiprināti pienākumi pakalpojumiem, kas pārsniedz 45 miljonus lietotāju Savienībā. *Amazon* apgalvoja, ka ir aizskartas vairākas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā garantētās pamattiesības, tostarp darījumdarbības brīvība, tiesības uz īpašumu, vienlīdzība likuma priekšā, vārda brīvība, kā arī tiesības uz privātās dzīves un konfidencialas informācijas neaizskaramību. Vispārējā tiesa tomēr uzskatīja, ka DPA noteiktie pienākumi, lai gan tie var radīt izmaksas un ietekmēt platformas organizāciju, ir paredzēti tiesību aktos, ir samērīgi un pamatoti ar vispārējo interešu mērķi novērst sistēmiskus riskus, kas saistīti ar ļoti lielām platformām, tostarp nelikumīga satura izplatīšanu un patērētāju aizsardzību. Tā secināja, ka apstrīdētie pasākumi, piemēram, iespēja sniegt ieteikumus, kas nav balstīti uz profilēšanu, publisku reklāmu reģistrs vai pētnieku piekļuve konkrētiem datiem, neapdraud minēto tiesību būtību un uz tiem attiecas stingras konfidencialitātes un drošības garantijas.

Digitālo pakalpojumu akts (DPA)

Ar DPA, kas piemērojams kopš 2024. gada 17. februāra, tiek papildināts DTA digitālā satura un pakalpojumu regulējuma jomā. Tā mērķis ir radīt drošāku, pārredzamāku un paredzamāku tiešsaistes vidi Eiropas lietotājiem. Ar šo aktu tiek modernizēts starpniecības pakalpojumu sniedzēju atbildības režīms un noteikti stingrāki pienākumi ļoti lielām tiešsaistes platformām un ļoti lielām meklētājprogrammām. Tie jo īpaši ietver efektīvu mehānismu izveidi nelikumīga satura novēršanai, sistēmisku risku, piemēram, dezinformācijas, pamattiesību pārkāpumu vai nepilngadīgo aizsardzības risku, novērtēšanu un mazināšanu, kā arī algoritmisko sistēmu un ieteikumu mehānismu lielāku pārredzamību.

Tāpēc DTA un DPA neattiecas uz vienām un tām pašām dalībnieku kategorijām. DTA paredzēts platformām, kurām ir strukturāla ietekme iekšējā tirgū un kuras ir būtisks piekļuves punkts komerciālajiem lietotājiem galalietotāju sasniegšanā. Savukārt DPA attiecas uz plašāku to uzņēmumu loku, kuri sniedz starpniecības pakalpojumus Eiropas lietotājiem, un vienlaikus nosaka īpaši stingrus pienākumus ļoti lielām platformām un meklētājprogrammām to sistēmiskās ietekmes dēļ uz informatīvo un ekonomisko telpu.

Attiecībā uz DPA Komisija 2025. gada decembrī atjauninātā lēmumā identificēja ļoti lielu tiešsaistes platformu un ļoti lielu meklētājprogrammu kopumu, uz kurām attiecas aktā noteiktie pastiprinātie pienākumi; to vidū ir *Amazon, Apple, Booking.com, Google, LinkedIn, Meta, Microsoft, Pinterest, Snap, TikTok, X* (agrāk – *Twitter*), *Wikimedia Foundation* un *Zalando*, kā arī vairāki citi tirgus dalībnieki, kas darbojas Eiropas tirgū.

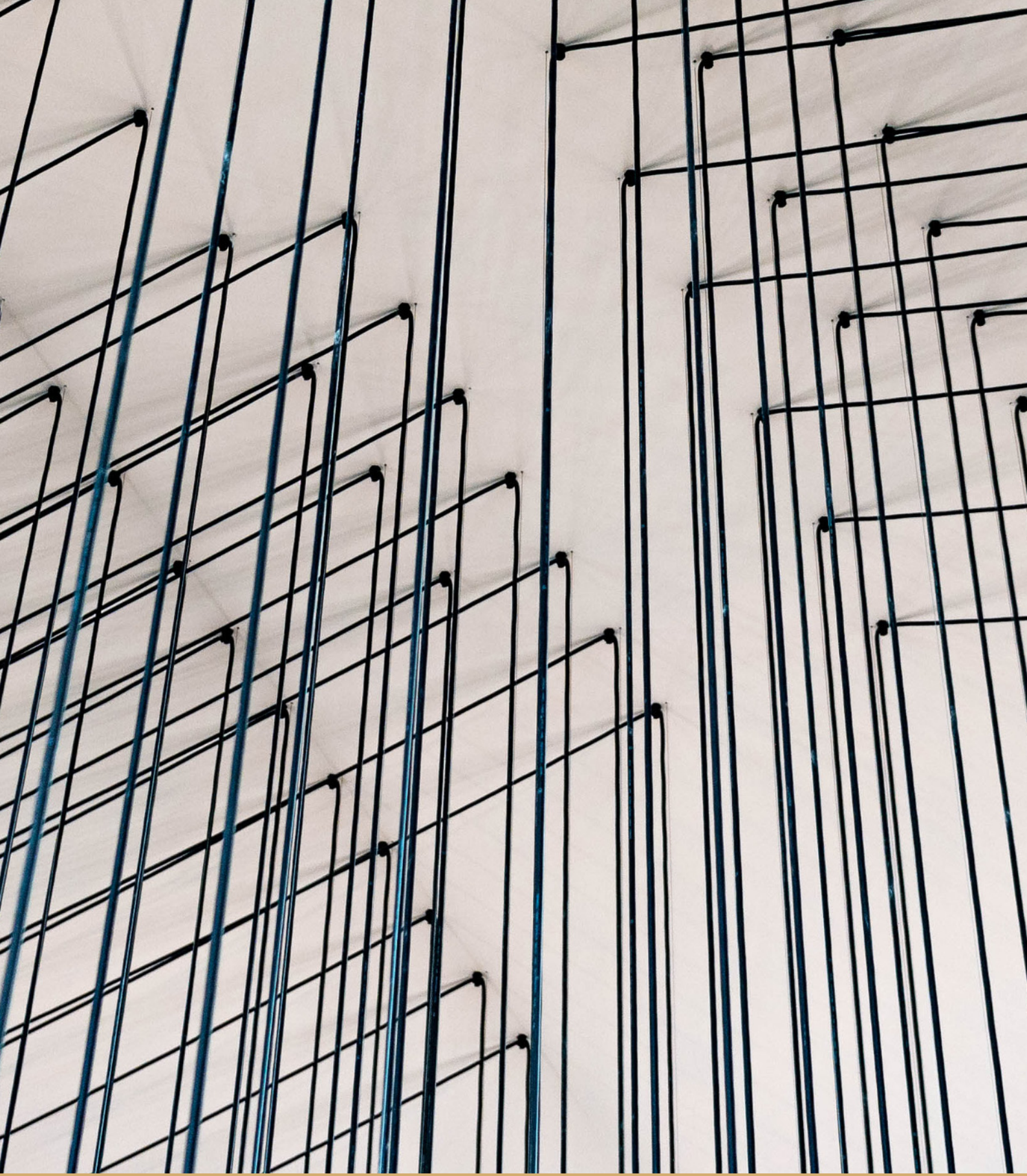
Šo aktu īstenošana jau izraisījusi nozīmīgas sankcijas. Pirmais naudas sods, pamatojoties uz DPA, – 120 miljoni EUR – 2025. gada 5. decembrī tika piemērots platformai X par vairāku aktā paredzēto pienākumu neizpildi.

Galveno DPA jēdzienu skaidrojums

Digitālo pakalpojumu akts ir Eiropas Savienības regulējums, kura mērķis ir reglamentēt digitālos pakalpojumus, lai nodrošinātu drošāku, pārredzamāku un taisnīgāku tiešsaistes vidi. Turpinājumā atradīsiet vienkāršu dažu svarīgāko jēdzienu skaidrojumu:

- **tiešsaistes platforma:** digitālais pakalpojums, kas ļauj lietotājiem publicēt, kopīgot vai piekļūt saturam (sociālie tīkli, tirdzniecības vietas, video platformas u.c.);
- **ļoti liela tiešsaistes platforma (*very large online platform, VLOP*):** platforma, kurā ir vairāk nekā 45 miljoni aktīvo lietotāju Eiropas Savienībā. Ņemot vērā to nozīmīgo ietekmi uz sabiedrību, šīm platformām noteikti pastiprināti pienākumi;
- **nelikumīgs saturs:** jebkāds saturs, kas pārkāpj piemērojamās Savienības vai valsts tiesību aktus (piemēram, naida runa, nelikumīgi produkti, autortiesību pārkāpumi);
- **saturs moderācija:** pasākumu kopums, ko platformas veic, lai atklātu, novērtētu un attiecīgā gadījumā izņemtu vai ierobežotu piekļuvi problemātiskam saturam;
- **algoritmiskā pārredzamība:** pienākums atsevišķām platformām saprotamā veidā paskaidrot, kā darbojas to saturs ieteikumu sistēmas.

Izmantojot šos jēdzienus, DPA cenšas labāk aizsargāt lietotājus, panākt lielo platformu atbildību un stiprināt uzticēšanos Eiropas digitālajai telpai.

↘ Atskats uz gada nozīmīgākajiem spriedumiem

Brīva pārvietošanās

Eiropas Savienība tās pilsoņiem garantē iespēju brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā. Lai šī brīvība būtu efektīva, valstīm jāatzīst citā dalībvalstī likumīgi radušās personiskās un ģimenes situācijas, kuras jāaplūko, ņemot vērā Savienības aizsargātās pamattiesības, it īpaši tiesības uz privāto un ģimenes dzīvi un diskriminācijas aizlieguma principu.

↘ Divi Vācijā laulāti Polijas pilsoņi lūdza reģistrēt viņu laulības apliecību Polijas civilstāvokļa aktu reģistrā, lai viņu laulība tiktu atzīta Polijā. Kompetentās iestādes šo reģistrāciju atteica, pamatojoties uz to, ka Polijas tiesībās nav atļauta laulība starp vienāda dzimuma personām. Atbildot uz valsts tiesas uzdotu jautājumu šajā ziņā, Tiesa uzskatīja, ka atteikšanās atzīt divu Savienības pilsoņu laulību, kas likumīgi noslēgta citā dalībvalstī, kurā viņi īstenojuši pārvietošanās un uzturēšanās brīvību, ir pretrunā Savienības tiesībām, jo tā apdraud šo brīvību, kā arī tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību. Tāpēc dalībvalstīm, īstenojot ar Savienības tiesībām piešķirtās tiesības, jāatzīst citā dalībvalstī likumīgi iegūtais laulības statuss. Tiesa tomēr uzsvēra, ka šis pienākums nenozīmē, ka valsts tiesībās jāievieš laulība starp vienāda dzimuma personām. Turklāt dalībvalstīm ir rīcības brīvība, izvēloties kārtību, kādā tiek atzītas šādas laulības. Taču, ja dalībvalsts izvēlas paredzēt vienotu kārtību, kādā tiek atzītas citā dalībvalstī noslēgtas laulības, piemēram, reģistrējot laulības apliecību civilstāvokļa aktu reģistrā, šī kārtība nediskriminējošā veidā jāpiemēro gan laulībām starp vienāda dzimuma personām, gan laulībām starp dažāda dzimuma personām.

 2025. gada 25. novembra spriedums lietā *Wojewoda Mazowiecki* ([C-713/23](#))

Vienlīdzīga attieksme un diskriminācijas aizliegums

Eiropas Savienībai ir kopējs tiesiskais regulējums, kura mērķis ir nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi un apkarot diskrimināciju. Tās pīlāri ir Direktīvas 2000/43/EK un 2000/78/EK: pirmā aizliedz diskrimināciju rases vai etniskās piederības dēļ, savukārt otrā attiecas uz vienlīdzību nodarbinātības un profesijas jomā. Ar šiem tiesību aktiem aizliegta jebkāda tieša vai netieša diskriminācija, izņemot konkrētus pamatojuma iemeslus, un šādi dalībvalstīm noteikts pienākums nodrošināt efektīvu un vienvēidīgu aizsardzību Savienībā.

✎ Stacijas operatore vairākkārt lūdza darba devējam, lai viņa tiktu norīkota darbā noteiktā laikā. Viņas lūgums bija pamatots ar nepieciešamību rūpēties par dēlu, kuram ir smaga invaliditāte un pilnīga invaliditāte. Darba devējs viņai uz laiku piešķīra dažus pielāgojumus. Tomēr atteicās padarīt šos pielāgojumus par pastāvīgiem. Operatore šo atteikumu apstrīdēja, un lieta tika nodota Itālijas Kasācijas tiesai. Šī tiesa vērsās Tiesā, jo tai bija šaubas par Savienības tiesību interpretāciju saistībā ar tāda darba ņēmēja aizsardzību pret netiešu diskrimināciju, kurš rūpējas par savu nepilngadīgo bērnu ar smagu invaliditāti, bet pats nav persona ar invaliditāti. Tiesa atbildēja, apstiprinot, ka netiešas diskriminācijas invaliditātes dēļ aizliegums atbilstoši Pamatdirektīvai par vienlīdzīgu attieksmi nodarbinātības un profesijas jomā attiecas arī uz darba ņēmēju, kurš cietis no diskriminācijas, jo sniedz palīdzību savam bērnam ar invaliditāti.

 2025. gada 11. septembra spriedums lietā *Bervidi* ([C-38/24](#))

✎ Dānijas Valsts mājokļu likums paredz samazināt valsts ģimenes mājokļu īpatsvaru “transformācijas rajonos”. Šos rajonus it īpaši raksturo tas, ka pēdējos piecos gados tajos dzīvojošo “imigrantu no valstīm, kas nav Rietumu valstis, un viņu pēcnācēju” īpatsvars ir pārsniedzis 50 %. Saskaņā ar šo likumu tika izbeigta vai drīzumā bija jāizbeidz īre daļā no valsts ģimenes mājokļiem, kas atrodas divos Slāgelses un Kopenhāgenas pašvaldību dzīvojamajos rajonos. Dānijas tiesa, kas izskata strīdus par šiem uzteikumiem, jautāja, vai attiecīgais tiesiskais regulējums uzskatāms par tiešu vai netiešu diskrimināciju etniskās izcelsmes dēļ. Spriedumā Tiesa precizēja situācijas, kas var tikt uzskatītas par diskrimināciju etniskās izcelsmes dēļ. Tā uzsvēra, ka etniskā izcelsme ir balstīta uz vairākiem faktoriem. Viens kritērijs, aplūkojot izolēti, piemēram, valstspiederība vai dzimšanas valsts, nav pietiekams, lai noteiktu piederību pie kādas etniskas grupas. Lai izvērtētu iespējamo tiešo diskrimināciju, valsts tiesai būs jāpārbauda, vai kritērijs, kas saistīts ar imigrantu un viņu pēcnācēju īpatsvaru, patiešām ir balstīts uz “transformācijas rajonu” iedzīvotāju vairākuma etnisko piederību un vai šī iemesla dēļ pret viņiem tiek piemērota mazāk labvēlīga attieksme, piemēram, palielināts īres līguma priekšlaicīgas izbeigšanas risks. Ja valsts tiesa konstatēs iespējamu netiešu diskrimināciju, tai būs jāpārbauda, vai tā tomēr ir pamatota. Šajā ziņā tai it īpaši jāpārlicinās, vai attiecīgajā likumā samērīgi īstenoti vispārējo interešu mērķi un it īpaši ievērotas pamattiesības uz mājokļa neaizskaramību.

 2025. gada 18. decembra spriedums lietā *Slagelse Almennyttige Boligselskab, Afdeling Schackenborgvaenge* ([C-417/23](#))

Tiesiskums

Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, tāpat kā Līgumā par Eiropas Savienību, ir skaidra atsauce uz tiesiskumu, kas saskaņā ar LES 2. pantu ir viena no dalībvalstu kopīgajām vērtībām. Tiesu neatkarība un objektivitāte ir būtiski tiesiskuma elementi.

▼ Divos spriedumos Polijas Konstitucionālā tiesa dažus Līgumu noteikumus, kā tos interpretējusi Tiesa, atzina par nesaderīgiem ar valsts konstitūciju, turklāt Tiesas judikatūru par tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā skaidri kvalificēja kā tādu, kas pārsniedz tai piešķirtās pilnvaras (*ultra vires*). Uzskatīdama, ka šajos spriedumos nav ievēroti vairāki Savienības tiesību pamatprincipi, tostarp to pārkāpums, Komisija pret Poliju vērsās Tiesā ar prasību sakarā ar pienākumu neizpildi. Tiesa apmierināja šo prasību un nosprieda, ka Polija nav izpildījusi pienākumus, jo tās Konstitucionālā tiesa ir pārkāpusi efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principu, kā arī nav ievērojusi pārkāpumu, autonomiju, efektivitāti, Savienības tiesību vienveidīgu piemērošanu un Tiesas nolēmumu saistošo spēku. Tiesa arī apmierināja Komisijas prasību, ciktāl tā attiecās uz nopietniem pārkāpumiem triju Polijas Konstitucionālās tiesas tiesnešu un priekšsēdētājas iecelšanā, apšaubot Konstitucionālās tiesas kā neatkarīgas un objektīvas ar likumu noteiktas tiesas statusu Savienības tiesību izpratnē.

 2025. gada 18. decembra spriedums lietā Komisija/Polija (Tiesas judikatūras *ultra vires* pārbaude – Savienības tiesību pārkāpums) ([C-448/23](#))

▼ Vispārējā tiesa apstiprināja, ka Polijai jāmaksā kopējā summa aptuveni 320,2 miljoni EUR kā dienas kavējuma nauda, ko Tiesa bija noteikusi pēc tam, kad šī dalībvalsts atteicās apturēt noteiktas 2019. gada tiesu reformas, kas ir pretrunā Savienības tiesībām. Tiesa bija noteikusi kavējuma naudu 1 miljonu EUR dienā, sākot no 2021. gada novembra, bet pēc tam, kad tika pieņemts Polijas likums, kas daļēji atbilda Tiesas nolējumam, 2023. gada aprīlī to samazināja līdz 500 000 EUR dienā. Tā kā Polija noteiktos maksājumus nebija veikusi, Komisija kavējuma naudu atguva ar ieskaitu, izmantojot Eiropas fondu līdzekļus, kas principā bija jāpiešķir Polijai. Tāpēc tā apstrīdēja sešus lēmumus par ieskaitu, kas attiecās uz laikposmu no 2022. gada 15. jūlija līdz 2023. gada 4. jūnijam, un apgalvoja, ka tiesību aktu attīstības dēļ kavējuma naudas apmērs bija jāsamazina ātrāk. Vispārējā tiesa pilnībā noraidīja šos argumentus, uzskatīdama, ka ne Polijas Konstitucionālās tiesas judikatūra, ne 2022. gada jūnija likums nav atcēlušī kavējuma naudas apmēru, un atgādināja, ka Tiesas 2023. gada aprīlī noteiktais samazinājums ir spēkā tikai attiecībā uz nākotni. Tā kā Polija nebija pilnībā izpildījusi savus pienākumus un kavējuma nauda 1 miliona EUR apmērā joprojām bija piemērojama, Komisijai bija jānodrošina tās pilnīga atgūšana.

 2025. gada 5. februāra spriedums lietā Polija/Komisija ([T-830/22 un T-156/23, T-1033/23](#))

Kopējā ārpolitika un drošības politika

Eiropas Savienības kopējās ārpolitikas un drošības politikas (KĀDP) būtisko instrumentu – ierobežojošus pasākumus jeb “sankcijas” – izmanto kā daļu no integrētas un visaptverošas pieejas, kas tostarp ietver politisko dialogu. Savienība šos pasākumus jo īpaši izmanto, lai aizsargātu Savienības vērtības, pamatintereses un drošību, novērstu konfliktus un stiprinātu starptautisko drošību. Sankciju nolūks ir radīt izmaiņas politikā vai to personu vai vienību rīcībā, kurām tās piemērotas, lai veicinātu KĀDP mērķu sasniegšanu.

✎ Pēc Krievijas militārās agresijas pret Ukrainu 2022. gadā Eiropas Savienība pieņēma virkni ierobežojošu pasākumu. 2023. gadā Eiropas Savienības Padome paplašināja kritērijus, ar kuriem personām un vienībām atļauj piemērot šos pasākumus. Jauns kritērijs līdž ar to ļauj iesaldēt tādu vienību līdzekļus un saimnieciskos resursus, kuras darbojas Krievijas IT nozarē un kurām ir licence, ko pārvalda Krievijas Federācijas Federālā drošības dienesta (*FSB*) Licencēšanas, sertificēšanas un valsts noslēpumu aizsardzības centrs, vai ieroču un militārā ekipējuma licence, ko pārvalda Krievijas Rūpniecības un tirdzniecības ministrija. Krievijas komercsabiedrībai *Positive Group PAO*, kas darbojas kibernetikas jomā, ir piešķirta šāda licence ar tās meitasuzņēmuma starpniecību, un tā ir iekļauta sankcijām pakļauto vienību sarakstā. Tā lūdza šo iekļaušanu atcelt, bet Vispārējā tiesa prasību noraidīja. Tā uzskatīja, ka izmantotais kritērijs ir skaidrs, juridiski paredzams un samērīgs ar izvirzītajiem mērķiem, proti, izdarīt spiedienu uz Maskavu un ierobežot tās spēju veikt kara darbības, tostarp informācijas jomā. Padome, nepieļaujot kļūdu, varēja uzskatīt, ka šādi pasākumi jāpiemēro pret komercsabiedrību, jo tā ir atkarīga no *FSB* licences, pat ja tā izsniegta šīs sabiedrības meitasuzņēmumam.

⚖️ 2025. gada 10. septembra spriedums lietā *Positive Group*/Padome ([T-573/23](#))

✎ Eiropas Savienības Vispārējā tiesa apstiprināja sankcijas, kas noteiktas *MegaFon*, vienam no galvenajiem mobilo telefonsakaru operatoriem Krievijā. Padome šo komercsabiedrību to vienību sarakstā, kurām piemērojami ierobežojošie pasākumi, iekļāva 2023. gadā, uzskatīdama, ka tā tieši atbalsta Krievijas kara centienus, sniedzot pakalpojumus, kurus var izmantot armija, it īpaši telekomunikāciju jomā. *MegaFon* lūdza atcelt šos lēmumus, norādot uz pamatojuma trūkumu, tās tiesību uz aizstāvību pārkāpumu un nesamērīgu tās darbības brīvības aizskārumu. Vispārējā tiesa noraidīja šos argumentus, uzskatīdama, ka Padome ir pietiekami precīzi izskaidrojusi šo sankciju iemeslus un tai – lai saglabātu pārsteiguma efektu, kas nepieciešams pasākumu efektivitātei, – nebija pienākuma iepriekš uzklaut uzņēmumu. Šī tiesa arī uzskatīja, ka pasākumi, lai gan tie ietekmē *MegaFon* darbību un reputāciju, joprojām ir samērīgi un nepieciešami, lai sasniegtu vispārējo interešu mērķi ierobežot Krievijas militārās spējas saistībā ar karu Ukrainā.

⚖️ 2025. gada 15. janvāra spriedums lietā *MegaFon*/Padome ([T-193/23](#))

CVRIA

Migrācija un patvērumš

Eiropas Savienība ir pieņēmusi normu kopumu efektīvas, humānas un drošas Eiropas migrācijas politikas izveidošanai. Kopējā Eiropas patvēruma sistēma nosaka minimālos standartus attieksmei pret visiem patvēruma meklētājiem un viņu pieteikumu apstrādei Savienībā kopumā.

↘ Trešās valsts valstspiederīgā starptautiskās aizsardzības pieteikumu var noraidīt paātrinātas robežprocedūras laikā, ja dalībvalsts viņa izcelsmes valsti atzinusi par “drošu”. Tiesa precizēja, ka šādu norādi var veikt ar leģislatīvu aktu, ar nosacījumu, ka tam var piemērot efektīvu pārbaudi tiesā. Informācijas avotiem, kas ir šīs norādes pamatā, jābūt pieejamiem pieteicējam un valsts tiesai. Tomēr dalībvalsts nevar iekļaut valsti drošu izcelsmes valstu sarakstā, ja pēdējā minētā valsts nenodrošina pietiekamu aizsardzību visiem tās iedzīvotājiem.

 2025. gada 1. augusta spriedums apvienotajās lietās *Alace un Canpelli* ([C-758/24 un C-759/24](#))

↘ Divi patvēruma meklētāji Īrijā bija spiesti dzīvot necienīgos apstākļos pēc tam, kad valsts, lai viņiem atteiktu izmitināšanu, atsaucās uz savu centru pārpilnību. Tiesa uzskatīja, ka šāda veida atteikums pat masveida un neparedzama starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju pieplūduma kontekstā ir nopietns Savienības tiesību pārkāpums un var izraisīt valsts atbildību. Tiesa atgādināja, ka dalībvalstīm saskaņā ar Uzņemšanas direktīvu starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem jāgarantē tādi uzņemšanas apstākļi, kas nodrošina pienācīgu dzīves līmeni, nodrošinot vai nu mājokli, finansiālu palīdzību, talonus, vai arī šo iespēju kombināciju, lai garantētu cilvēka cieņai atbilstošu dzīvi.

 2025. gada 1. augusta spriedums lietā *The Minister for Children, Equality, Disability, Integration and Youth u.c.* ([C-97/24](#))

↘ Irākas izcelsmes vīrietis bija lūdzis patvērumu Grieķijā, atsaucoties uz reālu apdraudējumu viņa dzīvībai. Viņa pieteikums tika noraidīts un prasība atzīta par “acīmredzami nepamatotu” tikai tāpēc, ka viņš personīgi neieradās kompetentajā komitejā. Grieķijas tiesību aktos bija paredzēta automātiska prezumpcija par ļaunprātīgu tiesvedību šādā gadījumā. Tiesa nosprieda, ka šāds noteikums pārkāpj Savienības tiesību aktus: prasība ierasties personīgi, lai tiktu izskatīts prasības pieteikums, ir nesamērīga, jo tās mērķis ir tikai attiecīgās personas klātbūtnes pārbaude, nevis faktiskā uzklauššana. Grieķijai, lai nodrošinātu efektīvu tiesību aizsardzību, vajadzēja piedāvāt mazāk ierobežojošus alternatīvus risinājumus, piemēram, advokāta pārstāvību, atrašanos uz vietas vai vienkāršu pierādījumu par klātbūtni.

 2025. gada 3. jūlija spriedums lietā *Al Nasiria* ([C-610/23](#))

Patērētāji

Tiesa – kā tiek garantētas Savienības patērētāju tiesības

[Noskatīties video](#)

Eiropas patērētāju politikas mērķis ir aizsargāt patērētāju veselību, drošību, kā arī ekonomiskās un juridiskās intereses neatkarīgi no tā, kurā vietā Savienībā viņi dzīvo, ceļo vai iepērkas.

▼ Vācijas komercsabiedrība pārdeva uztura bagātinātāju, kura sastāvā ir safrāns un meloņu sula, un apgalvoja, ka tas uzlabo garastāvokli un samazina stresu un nogurumu. Kāda apvienība apstrīdēja šo reklāmas praksi tiesās, uzskatot, ka tiek izmantotas veselīguma norādes, kas ir pretrunā Savienības tiesībām. Tiesa nosprieda: kamēr Komisija nav pabeigusi zinātnisko novērtējumu par veselīguma norādēm, kas attiecas uz augu izcelsmes vielām, un nav tās iekļāvusi oficiālajos sarakstos, šīs norādes nedrīkst izmantot reklāmā, ja vien uz tām neattiecas pārejas režīms, bet šajā gadījumā tas tā nav.

 2025. gada 30. aprīļa spriedums lietā *Novel Nutriology* ([C-386/23](#))

▼ Bezalkoholisku dzērienu nedrīkst tirgot ar nosaukumu “bezalkoholisks *gin*”. Vācijas apvienība cīnījās pret negodīgu konkurenci vērsās Vācijas tiesā pret uzņēmumu *PB Vi Goods*, lūdzot aizliegt tam pārdot bezalkoholisku dzērienu ar nosaukumu “*Virgin Gin* alkoholfrei” (bezalkoholiskais *Virgin Gin*). Tiesa atgādināja, ka Savienības tiesībās juridisko nosaukumu “*gin*” var izmantot vienīgi stiprajam alkoholiskajam dzērienam, kuru ražo, aromatizējot lauksaimnieciskas izcelsmes etilspirtu ar kadiķogām, un kurā spirta tilpumkoncentrācija ir ne mazāka kā 37,5 %. Tā konstatēja, ka norādes “bezalkoholisks” pievienošana nav mainījusi šo kvalifikāciju un neļauj izvairīties no aizlieguma. Tiesa arī uzskatīja, ka šis ierobežojums neapdraud Hartā garantēto darījumdarbības brīvību, jo tas neliedz tirgot pašu produktu, bet tikai izmantot rezervēto nosaukumu. Šāds aizliegums ir samērīgs, jo tā mērķis ir aizsargāt patērētājus pret jebkādu sajaukšanas iespēju un tos *gin* ražotājus, kuri ievēro Savienības tiesības, pasargāt no negodīgas konkurences.

 2025. gada 13. novembra spriedums lietā *PB Vi Goods* ([C-563/24](#))

▼ Kādam Francijas patērētājam bija zelta karts *Veracash*, un viņš pamanīja, ka no karta ik dienu tiek izņemta nauda ar karti, kuru, kā viņš apgalvo, nekad nav saņēmis. Viņš par šiem darījumiem *Veracash* ziņoja gandrīz divus mēnešus pēc pirmās līdzekļu izņemšanas, tomēr joprojām tiesību aktos noteiktajā trīspadsmit mēnešu termiņā. Tiesa nosprieda, ka kartes lietotājs var zaudēt tiesības uz atlīdzināšanu, ja viņš par neautorizēto maksājumu darījumu neziņo “bez liekas kavēšanās”. Tomēr, ja runa ir par nozaudētu, nozagtu vai piesavinātu maksājumu karti, viņš šādas tiesības zaudē vienīgi tad, ja ir kavējies tīši vai rupjas nolaidības dēļ, un tikai par tādiem darījumiem, par kuriem viņš ir informējis novēloti.

 2025. gada 1. augusta spriedums lietā *Veracash* ([C-665/23](#))

✎ Divi Polijas izcelsmes ceļotāji rezervēja uzturēšanos piecvaigžņu viesnīcā “viss iekļauts” Albānijā, tomēr jau nākamajā dienā pēc ierašanās viņu brīvdienas būtiski iztraucēja liels vietējo iestāžu pasūtīto nojaukšanas darbu troksnis. Vairākas dienas viņus modināja nepārtraukts būvdarbu troksnis, savukārt baseini, promenāde pie jūras un piekļuve pludmalei tika iznīcināta. Pasliktinājās arī ēdināšanas apstākļi, veidojās rindas, tika ierobežots ēdienu daudzums un atcelti vairāki pakalpojumi, un uzturēšanās laika beigās sākās jauni būvdarbi. Uzskatīdami, ka viņiem nodarīts materiāls un morāls kaitējums, atpūtnieki vērsās Polijas tiesā, lai saņemtu pilnu samaksātās cenas atmaksu un kompensāciju. Izskatījusi lietu, Tiesa nolēma, ka ceļotājam tiesības uz pilnu atmaksu ir ne tikai tad, ja pakalpojumi nav sniegti vai arī ir sniegti nepienācīgi, bet arī tad, ja, neraugoties uz daļēju šo pakalpojumu sniegšanu, nepienācīga to sniegšana bijusi tik nopietna, ka ceļojuma līgums zaudējis jēgu un ceļojums objektīvi vairs nav bijis interesants. Tā precizēja, ka šāds vērtējums ir valsts tiesas kompetencē un ka direktīvas mērķis ir atjaunot līguma līdzsvaru, nepieļaujot sodīšanas sankcijas. Tiesa tomēr atgādināja, ka organizators nevar tikt atbrīvots no atbildības, ja darbi, lai gan par to veikšanu bija lēmusi valsts iestāde, nebija neparedzami vai neizbēgami.

 2025. gada 23. oktobra spriedums lietā *Tuleka* ([C-469/24](#))

✎ Eiropas un ASV uzņēmumi, kas ražo vai izmanto melamīnu, Vispārējā tiesā apstrīdēja Eiropas Ķimikāliju aģentūras (*ECHA*) lēmumu šo vielu klasificēt kā tādu, kas nopietnu veselības un vides apdraudējumu dēļ rada “ļoti lielas bažas”. Šie uzņēmumi uzskatīja, ka šādas klasifikācijas pamatā ir nepareizs zinātniskais novērtējums un ka procesa laikā tie neesot pietiekami uzklauti. Vispārējā tiesa noraidīja to argumentus un apstiprināja *ECHA* lēmumu. Tā precizēja, ka vielu kā bīstamu var apzināt pat tad, ja tās īpašības nopietnu ietekmi nerada vienas pašas, bet tikai kopā ar citām vielām. Tiesa arī nosprieda, ka Savienības *REACH* regulā (kuras mērķis ir aizsargāt cilvēku veselību un vidi no riskiem, kas saistīti ar ķīmiskām vielām) paredzētā procedūra negarantē nekādas īpašas tiesības, izņemot iespēju sniegt apsvērumus.

 2025. gada 9. jūlija spriedums lietās *Fritz Egger u.c./ECHA* (Melamīns) un *LAT Nitrogen Piesteritz un Cornerstone/ECHA* ([T-163/23](#), [T-167/23](#))

Intelektuālais īpašums

Intelektuālais īpašums Vispārējā tiesā

[Noskatīties video](#)

Eiropas Savienības pieņemtais regulējums intelektuālā īpašuma (autortiesību) un rūpnieciskā īpašuma (preču zīmju tiesību, dizainparaugu un patentu tiesību) aizsardzībai uzlabo uzņēmumu konkurētspēju, veicinot radošumu un inovācijām labvēlīgu vidi.

↘ 2019. gadā Itālijas komercsabiedrība *Nero Lifestyle* Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojam (*EUIPO*) iesniedza vārdiskas preču zīmes “NERO CHAMPAGNE” reģistrācijas pieteikumu. Pret šo pieteikumu iebilda *Comité interprofessionnel du vin de Champagne* un *Institut national de l'origine et de la qualité*. Tie norādīja, ka ar preču zīmi varētu tikt ļaunprātīgi gūts labums no ACVN “Champagne” reputācijas, kuras aizsardzība sniedz ar to ģeogrāfisko izcelsmi saistītas kvalitātes garantiju. *EUIPO* iebildumus daļēji noraidīja, un profesionālās organizācijas vērsās Vispārējā tiesā. Spriedumā Vispārējā tiesa atcēla *EUIPO* lēmumu un iebildumus apmierināja. Tāpēc preču zīmes “NERO CHAMPAGNE” reģistrācija tika atteikta.

⚖️ 2025. gada 25. jūnija spriedums lietā *Comité interprofessionnel du vin de Champagne* un *INAO/EUIPO – Nero Lifestyle* (“NERO CHAMPAGNE”) ([T-239/23](#))

↘ Rubika kubu nevar aizsargāt kā Savienības preču zīmi: Vispārējā tiesa apstiprināja šīs slavenās trīsdimensiju mozaīkmīklas reģistrēto preču zīmju atcelšanu. *EUIPO* uzskatīja, ka kuba forma, režģa struktūra un skaldņu diferenciācija atbilst šī kuba funkcionēšanai nepieciešamajiem tehniskajiem elementiem un tas padara neiespējamu to aizsardzību ar preču zīmju tiesībām. *Spin Master*, kas ir attiecīgo preču zīmju īpašniece, apgalvoja, ka atsevišķi elementi, tostarp krāsas, nav tehniski. Vispārējā tiesa šos argumentus noraidīja, paskaidrojot, ka krāsas ir tikai nebūtiska nianse, lai būtu iespējams atšķirt skaldnes, un ka būtiskie formas elementi – kvadrāti, režģa struktūra un skaldņu diferenciācija – paredzēti tehniskām vajadzībām, proti, lai nodrošinātu mozaīkmīklas sastāvdaļu rotāciju un identifikāciju. Tā kā visas būtiskās kuba īpašības ir saistītas ar tā funkcionalitāti, to nevar aizsargāt kā preču zīmi, tāpēc *EUIPO* lēmumi tika apstiprināti.

⚖️ 2025. gada 9. jūlija spriedums lietās *Spin Master Toys UK/EUIPO – Verdes Innovations* (Kuba forma ar režģa struktūras skaldnēm, kuras atšķiras pēc krāsas) ([no T-1170/23 līdz T-1173/23](#))

↘ Vispārējā tiesa atcēla *EUIPO* lēmumus, ar kuriem *Ferrari* tika atņemtas tiesības uz vārdisku preču zīmi "TESTAROSSA" automobiļiem, rezerves daļām, piederumiem un mēroga modeļiem pēc tam, kad *EUIPO* uzskatīja, ka preču zīme no 2010. līdz 2015. gadam nav faktiski izmantota. Vispārējā tiesa konstatēja – lai gan *Testarossa* modelis kopš 1996. gada vairs netika ražots, attiecīgajā laikposmā pilnvaroti koncesionāri un izplatītāji pārdeva lietotas automašīnas un šī izmantošana kopā ar *Ferrari* sniegto sertifikācijas pakalpojumu bija uzskatāma par faktisku preču zīmes izmantošanu ar netiešu ražotāja piekrišanu. Tāds pats nolēmums tika pieņemts attiecībā uz rezerves daļām un piederumiem, kuru izcelsme tika pārbaudīta, veicot sertifikācijas pakalpojumus. Attiecībā uz mēroga modeļiem tā nosprieda, ka preču zīmi izmantojušas trešās personas ar norādi "*Ferrari* oficiāli licencēts produkts", tas garantēja rotaļlietu komerciālo izcelsmi un pierādīja faktisku izmantošanu ar netiešu *Ferrari* piekrišanu. Tāpēc Vispārējā tiesa secināja, ka preču zīmi "TESTAROSSA" *Ferrari* turpinājusi izmantot attiecībā uz visām attiecīgajām precēm.

 2025. gada 2. jūlija spriedums lietās *Ferrari/EUIPO – Hesse* ("TESTAROSSA") ([T-1103/23](#) un [T-1104/23](#))

Konkurence

Eiropas Savienība nodrošina brīvas konkurences aizsardzības noteikumu ievērošanu. Darbības, kuru mērķis ir nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci iekšējā tirgū, ir aizliegtas, un par tām var piemērot naudas sodus. Ikvienas personas tiesības prasīt atlīdzināt ar pretkonkurences rīcību radītos zaudējumus stiprina Savienības konkurences tiesību normu darbības raksturu un attur no rīcības, kas apdraud brīvu konkurenci.

↘ *Apple* ietur komisijas maksu no tās *App Store* pārdoto trešo personu lietotņu pārdošanas cenas. Divi Nīderlandes fondi, kas aizstāv vairāku neidentificētu, bet identificējamu *Apple* ierīču lietotāju kolektīvās intereses, uzskata, ka šīs komisijas maksas ir pārmērīgas un šiem lietotājiem tiek nodarīti zaudējumi. Šie fondi sūdzējās par *Apple* pretkonkurences rīcību un šajā kontekstā vērsās Nīderlandes tiesās. *Apple* tomēr apstrīdēja Nīderlandes tiesu jurisdikciju, jo notikums, kas rada kaitējumu, nav iestājies Nīderlandē, konkrētāk, Amsterdamā. Atbildot uz šajā ziņā uzdotu jautājumu, Tiesa norādīja, ka attiecīgais *App Store* ir īpaši paredzēts Nīderlandes tirgum. Tāpēc šajā virtuālajā telpā veikto pirkumu laikā nodarītais apgalvotais kaitējums var rasties šajā teritorijā neatkarīgi no attiecīgo lietotāju atrašanās vietas konkrētā pirkuma brīdī. Tāpēc Nīderlandes tiesai ir starptautiska un teritoriāla jurisdikcija.

 2025. gada 2. decembra spriedums lietā *Stichting Right to Consumer Justice* un *Stichting App Stores Claims* ([C-34/24](#))

↘ 2018. gadā Itālijas grupa *Enel* laida klajā lietotni *JuicePass*, kas elektrisko transportlīdzekļu vadītājiem ļauj atrast un rezervēt uzlādes punktus. Vēloties atvieglot tās izmantošanu tieši no automobiļu informatīvi izklaidējošās sistēmas ekrāna, *Enel* lūdza *Google* padarīt šo lietotni saderīgu ar tās savienoto vadīšanas sistēmu *Android Auto*. Tomēr *Google* atteicās savu platformu pielāgot šīs sadarbības nodrošināšanai, tāpēc Itālijas konkurences iestāde piemēroja vairāk nekā 100 miljonu EUR naudas sodu par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu. Apstrīdot šo sodu, *Google* vērsās Itālijas Valsts padomē, kura nolēma uzdot Tiesai prejudiciālus jautājumus. Tiesa nosprieda – ja dominējošā stāvoklī esošs uzņēmums kavē piekļuvi tā izstrādātajai digitālajai platformai, atsakoties nodrošināt tās sadarbību ar trešā uzņēmuma izstrādātu lietotni, dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana var rasties arī tad, ja šī platforma nav absolūti nepieciešama lietotnes komerciālai izmantošanai. Šādu ļaunprātīgu izmantošanu var konstatēt, ja platforma ir izstrādāta, lai ļautu to izmantot trešiem uzņēmumiem, un ja tā var padarīt lietotni pievilcīgāku patērētājiem. Atteikums tomēr var būt pamatots, ja sadarbības nodrošināšana apdraudētu platformas drošību vai integritāti vai ja sadarbību nebūtu iespējams nodrošināt citu tehnisku iemeslu dēļ. Pārējos gadījumos dominējošā stāvoklī esošajam uzņēmumam saprātīgā termiņā, kas nepieciešams šim nolūkam, jāizstrādā modelis, kas nodrošina šādu sadarbību, un vajadzības gadījumā jāsaņem atbilstoša finansiāla atlīdzība.

 2025. gada 25. februāra spriedums lietā *Alphabet* u.c. ([C-233/23](#))

↘ 2015. gadā Beļģijas futbola klubs *RFC Seraing* ar Maltas komercsabiedrību *Doyen Sports* parakstīja līgumus, kas tai ļāva finansēt šī kluba spēlētājus apmaiņā pret daļu no tā ekonomiskajām tiesībām. Uzskatīdama, ka šie līgumi ir pretrunā noteikumiem, kas aizliedz trešām personām iegūt ekonomiskās tiesības, FIFA klubam piemēroja sankcijas, kuras apstiprināja Sporta šķīrējtiesa (*TAS*) un vēlāk arī Šveices Federālā tiesa. Tad *RFC Seraing* šos noteikumus apstrīdēja Beļģijas tiesās. Izskatot lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, Tiesa uzskatīja, ka, liedzot valsts tiesām pārbaudīt šķīrējtiesas nolēmumu, kas pieņemts starptautiskas sporta federācijas noteiktā šķīrējtiesā, tiek pārkāptas Savienības tiesības. Tā apstiprināja, ka par *TAS* lēmumiem jābūt iespējai veikt efektīvu pārbaudi tiesā. Šai pārbaudei it īpaši jāļauj pārbaudīt to saderību ar Savienības sabiedrisko kārtību, kurā tostarp ietilpst Savienības konkurences tiesību normas, kā arī ar iekšējā tirgus pamatbrīvībām, panākt pagaidu pasākumus un vajadzības gadījumā lūgt prejudiciālu nolēmumu. Tāpēc valsts tiesai – lai nodrošinātu sportistu un klubu aizsardzību, ja ar lēmumu tiek pārkāptas Savienības tiesības, it īpaši konkurences vai brīvas pārvietošanās jomā, – jāatceļ jebkuri valsts vai sporta apvienības pieņemti noteikumi, ar kuriem šāda kontrole tiktu liegta.

 2025. gada 1. augusta spriedums lietā *Royal Football Club Seraing* ([C-600/23](#))

↘ Vispārējā tiesa būtībā apstiprināja Komisijas lēmumu, kurā tā konstatēja, ka septiņas lielas investīciju bankas no 2007. līdz 2011. gadam bija aizliegtas vienošanās dalībnieces Eiropas valsts obligāciju nozarē, apmainoties ar sensitīvu informāciju un īstenojot praksi, kuras mērķis bija iegūt nepamatotas priekšrocības primārajā un sekundārajā tirgū. Komisija noteica 371 miljona EUR naudas sodus bankām *Nomura*, *UBS* un *UniCredit*, bet *Bank of America*, *Natixis* un *NatWest* netika sodītas noilguma vai iecietības iemeslu dēļ. Savukārt *Portigon* naudas sods tika noteikts nulles apmērā tās negatīvā neto apgrozījuma dēļ. Vispārējā tiesa, kurā vērsās sešas no šīm bankām, apstiprināja vienotu un turpinātu pārkāpumu, kā arī iestāžu atbildību par to tirgotāju darbībām, vienlaikus nedaudz samazinot naudas sodus *Nomura* Komisijas kļūdas dēļ aprēķinā un *UniCredit*, jo bija pārvērtēts tās pretkonkurences rīcības laikposms. Visbeidzot, Vispārējā tiesa apstiprināja Komisijas leģitīmās intereses konstatēt pārkāpumu arī attiecībā uz *Bank of America* un *Natixis*, lai gan tām naudas sods netika noteikts, jo to identificēšana palīdzēja noskaidrot slepenās vienošanās apjomu.

 2025. gada 26. marta spriedums lietās *UBS Group* un *UBS/Komisija*, *Natixis/Komisija*, *UniCredit* un *UniCredit Bank/Komisija*, *Nomura International* un *Nomura Holdings/Komisija*, *Bank of America* un *Bank of America Corporation/Komisija* un *Portigon/Komisija* (Eiropas valstu obligācijas) ([T-441/21](#), [T-449/21](#), [T-453/21](#), [T-455/21](#), [T-456/21](#), [T-462/21](#))

Tiesiskā sadarbība

Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa ietver pasākumus, lai veicinātu dalībvalstu tiesisko sadarbību. Šīs sadarbības pamatā ir spriedumu un tiesu nolēmumu savstarpēja atzīšana, un tās mērķis ir saskaņot valstu tiesību aktus, lai apkarotu starptautisku noziedzību, garantējot cietušo, aizdomās turēto un aizturēto personu tiesību aizsardzību Savienībā.

▼ Pret bijušo *ETA* vadītāju, kurai Francijā jau ir piespriests brīvības atņemšanas sods uz 20 gadiem par nodarījumiem, kas saistīti ar terorismu, Spānijā tiek veikta kriminālvajāšana par to pašu 1997. gadā izdarīto teroraktu, un tas varētu palielināt viņas kopējo sodu vismaz līdz 50 gadiem bez tiesību aktos noteikta ierobežojuma. Tiesa, kurā Spānijas tiesa vērsās par *ne bis in idem* principa piemērošanu, atgādināja, ka nevienai personai Savienībā nevar saukt pie atbildības divreiz par vieniem un tiem pašiem nodarījumiem, pat ja juridiskā kvalifikācija dažādās valstīs ir atšķirīga. Spānijas tiesai jāpārbauda, vai Francijā izskatītie fakti pēc būtības ir identiski tiem, par kuriem persona tiek apsūdzēta Spānijā.

⚖️ 2025. gada 11. septembra spriedums lietā *MSIG* ([C-802/23](#))

Privātā dzīve

Eiropas Savienībā ir detalizēts regulējums personas datu aizsardzībai. Šo datu apstrādei un glabāšanai jāatbilst šajā regulējumā paredzētajiem nosacījumiem, tostarp nepārsniedzot absolūti nepieciešamās robežas un nesamērīgi neietekmējot tiesības uz privāto dzīvi.

✎ Kāda sieviete atklāja, ka Rumānijas vietnē www.publi24.ro bija publicēts nepatiess sludinājums, kurā tika apgalvots, ka viņa sniedz seksuālus pakalpojumus, tajā bija ietvertas fotogrāfijas un tālruna numurs, kas bija izmantots bez viņas piekrišanas. Vietnes pārvaldītājs *Russmedia Digital* stundas laikā sludinājumu izņēma, tomēr tas jau bija nokopēts citās vietnēs. Pēc tam, kad šī sieviete bija ieguvusi kompensāciju pirmajā instancē, bet apelācijas instancē minētā komercsabiedrība no atbildības tika atbrīvota, pamatojoties uz to, ka tā ir tikai mitināšanas pakalpojuma sniedzējs, viņa vērsās ar lietu Klužas apelācijas tiesā, kas lūdza Tiesas palīdzību jautājumā par tiešsaistes tirdzniecības vietas pienākumiem saistībā ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu (VDAR). Tiesa nosprieda, ka tiešsaistes tirdzniecības vietas operators ir atbildīgs par tā platformā publicēto sludinājumu personas datu apstrādi un pirms publicēšanas tam jāidentificē sludinājumi, kuros ir sensitīvi dati, jāpārbauda datu subjekta identitāte vai nepārprotama piekrišana, kā arī jāatsaka publicēšana, ja šāda piekrišana netiek sniegta. Tiesa arī precizēja, ka operatoram jāīsteno tehniski pasākumi, lai novērstu sensitīvu sludinājumu nelikumīgu kopēšanu citās vietnēs, un ka tas nevar atsaukties uz Direktīvā par elektronisko tirdzniecību paredzēto atbrīvojumu no atbildības, lai izvairītos no VDAR noteiktajiem pienākumiem.

⚖️ 2025. gada 2. decembra spriedums lietā *Russmedia Digital un Inform Media Press* ([C-492/23](#))

✎ Kāda apvienība Francijas Personas datu aizsardzības iestādē apstrīdēja *SNCF Connect* klientiem noteikto pienākumu, veicot pirkumu tiešsaistē, norādīt "Monsieur" vai "Madame", jo uzskatīja, ka saskaņā ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu (VDAR) šāda dzimtiskās identitātes vākšana nav nepieciešama. Tiesa atgādināja, ka var vākt tikai tos datus, kas ir absolūti noderīgi, un ka apstrāde ir likumīga tikai tad, ja tā ir nepieciešama līguma izpildei vai ja to pamato skaidri izskaidrotas leģitīmas intereses. Visbeidzot Tiesa precizēja, ka šādu apstrādi nevar attaisnot ar leģitīmām interesēm, ja par tām nav paziņots, ja tās pārsniedz absolūti nepieciešamo vai ja pastāv risks, ka tiks pārkāptas pamattiesības, it īpaši ar dzimumu saistītas diskriminācijas jomā. Ar klientu uzrunu saistīto datu vākšana nav objektīvi obligāti nepieciešama, it īpaši, ja tās mērķis ir komerciālās saziņas personalizācija.

⚖️ 2025. gada 9. janvāra spriedums lietā *Mousse* ([C-394/23](#))

↘ Austrijas klientei tika atteikts lūgums noslēgt telefonijas līgumu par 10 EUR mēnesī pēc tam, kad privāta komercsabiedrība pilnībā automatizētā veidā bija secinājusi, ka viņa nav maksāspējīga. Austrijas tiesa konstatēja, ka šī komercsabiedrība nav ievērojusi Vispārīgo datu aizsardzības regulu (VDAR), jo nav paskaidrojusi, kā tās lēmums tika pieņemts. Tiesa noteica, ka datu subjektam ir tiesības uz saprotamu paskaidrojumu, ja tiek apstrādāti viņa personas dati: jānorāda, kuri dati ir izmantoti un kā tie ietekmējuši rezultātu, iespējams, norādot, kas būtu mainījies, ja noteikti dati atšķirtos. Uzņēmums nevar aizbildināties ar komercnoslēpumu, atsakoties sniegt šādu informāciju; ja tiek norādīts uz šādu noslēpumu, tiesai vai uzraudzības iestādei jālemj par to, cik lielā mērā piekļūvi var piešķirt.

 2025. gada 27. februāra spriedums lietā *Dun & Bradstreet Austria* ([C-203/22](#))

↘ Francijas pilsonis *Philippe Latombe* lūdza atcelt Eiropas Komisijas lēmumu, ar kuru atļautu personas datu pārsūtīšanu no Eiropas Savienības uz Amerikas Savienotajām Valstīm. Viņš uzskatīja, ka ASV sistēma nenodrošina pietiekamu aizsardzību, jo īpaši *Data Protection Review Court (DPRC)* neatkarības trūkuma dēļ un ASV izlūkdienestu veiktās lielapjoma datu vākšanas dēļ. Vispārējā tiesa prasību noraidīja. Tā uzskatīja, ka Amerikas Savienotās Valstis kopš jaunā 2022. gada prezidenta dekrēta pieņemšanas ir pastiprinājušas tiesisko regulējumu datu aizsardzības jomā un ka *DPRC* ir pietiekamas neatkarības garantijas. Proti, tiesnešus var atcelt tikai pamatota iemesla dēļ, un izlūkošanas iestādes nevar ietekmēt viņu darbu. Vispārējā tiesa arī uzskatīja, ka lielapjoma datu vākšana nav pretrunā Savienības tiesībām, jo *DPRC* nodrošina vēlāku pārbaudi tiesā. Turklāt Eiropas Komisijai joprojām būs pienākums pastāvīgi uzraudzīt atbilstību šim regulējumam, un tā varēs apturēt lēmuma pieņemšanu, ja ASV sistēmas sniegtā aizsardzība samazināsies.

 2025. gada 3. septembra spriedums lietā *Latombe/Komisija* ([T-553/23](#))

↘ Vispārējā tiesa piesprieda Eiropas Komisijai samaksāt 400 EUR zaudējumu atlīdzību Vācijas pilsonim, kura personas dati tika pārsūtīti uz Amerikas Savienotajām Valstīm pēc tam, kad viņš bija reģistrējies kādam pasākumam Konferences par Eiropas nākotni tīmekļvietnē. Izmantojot *EU Login* iespēju "pieslēgties ar *Facebook*", attiecīgās personas IP adrese tika nosūtīta *Meta Platforms*, nesniedzot atbilstošu garantiju un nepamatojoties ne uz vienu tolaik piemērojamu lēmumu par aizsardzības līmeņa pietiekamību. Vispārējā tiesa uzskatīja, ka šī pārsūtīšana ir attiecināma uz Komisiju, kura nebija ievērojusi nevienu no Savienības tiesībās paredzētajiem nosacījumiem datu nosūtīšanai uz trešo valsti. Tā atzina, ka ir noticis pietiekami būtisks tiesību normas, ar kuru piešķir tiesības privātpersonām, pārkāpums un nodarīts morālais kaitējums saistībā ar nenoteiktību attiecībā uz datu apstrādi, un tas izraisa Savienības ārpuslīgumisko atbildību.

 2025. gada 8. janvāra spriedums lietā *Bindl/Komisija* ([T-354/22](#))

Tiesa un vide

[Noskatīties video](#)

Eiropas Savienība apņemas saglabāt un uzlabot vides kvalitāti un aizsargāt cilvēku veselību. Ja Tiesa konstatē Savienības tiesību aktu neizpildi, attiecīgajai dalībvalstij cik vien drīz iespējams jāizpilda spriedums. Ja Komisija uzskata, ka dalībvalsts nav izpildījusi spriedumu, tā var iesniegt jaunu prasību un pieprasīt noteikt finansiālas sankcijas.

↘ Grieķija tika notiesāta par to, ka nebija izpildījusi 2014. gada spriedumu, ar kuru tai tika uzdots izbeigt izmantot atkritumu poligonu Zakintas nacionālajā jūras parkā, kas ir bruņurupuča *Caretta-Caretta* aizsargātā dzīvotne. Neraugoties uz informācijas apmaiņu ar Komisiju no 2014. līdz 2023. gadam, atkritumu poligons netika slēgts vai pārveidots atbilstoši Savienības direktīvām par atkritumiem, un tas turpināja saņemt atkritumus līdz 2017. gada beigām. Konstatējusi šo ilglaicīgo pienākumu neizpildi, Tiesa Grieķijai noteica kavējuma naudu 12 500 EUR par katru kavējuma dienu līdz pilnīgai sprieduma izpildei, kā arī 5,5 miljonu EUR naudas sodu, ņemot vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu, apdraudējumu veselībai un videi, kā arī atkārtotos Grieķijas pārkāpumus atkritumu apsaimniekošanā.

2025. gada 9. oktobra spriedums lietā Komisija/Grieķija (Sprieduma par Zakintas atkritumu poligonu izpilde) ([C-368/24](#))

↘ Sliktas komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas dēļ Itālijā valsts atkal tika iesūdzēta Tiesā. Vairāk nekā 20 gadus pēc attiecīgajā Savienības direktīvā noteikto termiņu beigām un gandrīz desmit gadus pēc pirmā sprieduma pasludināšanas 2014. gadā vairākas Itālijas aglomerācijas turpināja novadīt notekūdeņus, tos pienācīgi nesavākdamas un neattīrīdamas. Savulaik Tiesa jau bija konstatējusi pienākumu neizpildi 41 aglomerācijā. Tomēr, neraugoties uz uzlabojumiem, piecas no tām, it īpaši Sicīlijā un Valles d'Aostas reģionā, joprojām nebija izpildījušas prasības, bet četrās no tām pienākumu neizpilde turpinājās arī tiesas sēdes dienā 2024. gada novembrī. Ņemot vērā šo situāciju, Eiropas Komisija vērsās Tiesā un lūdza noteikt finansiālas sankcijas. Tiesa konstatēja, ka Itālija 2014. gada spriedumu noteiktajā termiņā nav izpildījusi, un nosprieda, ka šī ilgstošā pienākumu neizpilde rada būtisku kaitējumu videi, jo īpaši tāpēc, ka attiecīgie notekūdeņi tiek novadīti jutīgās zonās. Tāpēc, ņemot vērā pārkāpuma smagumu, ārkārtīgi garo ilgumu un dalībvalsts maksātspēju, Tiesa Itālijai piesprieda samaksāt 10 miljonu EUR naudas sodu, kā arī vairāk nekā 13 miljonu EUR kavējuma naudu par katru nokavēto pusgadu, līdz tiks panākta pilnīga atbilstība.

2025. gada 27. marta spriedums lietā Komisija/Itālija (Komunālo notekūdeņu attīrīšana) ([C-515/23](#))

↘ Slovēnijā jaunu tiesvedību Tiesā izraisīja tāda atkritumu poligona apsaimniekošana, kas atrodas Teharjes pašvaldībā un pazīstams ar nosaukumu *Bukovžlak*. Vairākus gadus tajā tika apglabāti izraktas zemes krājumi, un valsts iestādes nepārbaudīja citu atkritumu klātbūtni un neveica nepieciešamos pasākumus, lai likvidētu tos, uz kuriem atļauja neattiecas; tādējādi tika radīts nelikumīgs atkritumu poligons. 2015. gada spriedumā Tiesa konstatēja, ka šī situācija ir Savienības tiesību pārkāpums atkritumu apsaimniekošanas jomā. Tomēr teritorijas sanācijai nepieciešamie pasākumi netika īstenoti laikus. Ņemot vērā šo ilgstošo bezdarbību, Eiropas Komisija no jauna vērsās Tiesā un lūdza piemērot finansiālu sankciju. Tiesa nosprieda, ka Slovēnija nav izpildījusi 2015. gada spriedumu, neraugoties uz tās rīcībā esošo laiku, un uzskatīja, ka kavēšanos nevar attaisnot tostarp ar Covid-19 pandēmiju. Tā norādīja, ka šī ilgstošā pienākumu neizpilde vairāk nekā deviņu gadu garumā radījusi nopietnu apdraudējumu videi un cilvēku veselībai. Līdz ar to, ņemot vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu, kā arī dalībvalsts maksātspēju, Tiesa Slovēnijai piesprieda samaksāt 1,2 miljonu EUR naudas sodu.

 2025. gada 8. maija spriedums lietā Komisija/Slovēnija (*Bukovžlak* atkritumu poligons) ([C-318/23](#))

↘ Austrija lūdza atcelt 2022. gada deleģēto regulu, ar kuru Eiropas Komisija, ievērojot stingrus nosacījumus, ilgtspējīgu ieguldījumu taksonomijā iekļāva konkrētas ar kodolenerģiju un dabasgāzi saistītas darbības. Vispārējā tiesa šo prasību noraidīja un apstiprināja, ka Komisija nav pārsniegusi pilnvaras, ko tai piešķīris Savienības likumdevējs. Tā uzskatīja, ka kodolenerģijas ražošanai gandrīz nav siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju un ka atjaunīgie energoresursi paši par sevi vēl nevar uzticamā veidā nodrošināt visu nepieciešamo elektroenerģiju. Vispārējā tiesa arī uzskatīja, ka Komisija ir pietiekami ņēmusi vērā ar kodolenerģiju saistītos riskus, neprasot augstāku aizsardzības līmeni nekā spēkā esošie standarti. Attiecībā uz dabasgāzi tika konstatēts, ka tās iekļaušana atbilst Savienības tiesību aktiem, jo tās pamatā ir pakāpeniska pieeja emisiju samazināšanai, vienlaikus nodrošinot energoapgādes drošību.

 2025. gada 10. septembra spriedums lietā Austrija/Komisija ([T-625/22](#))

↘ Spānija, kā arī vairākas Galisijas un Astūrijas zvejnieku organizācijas apstrīdēja Eiropas Komisijas regulu, ar ko nosaka dziļūdens zvejas apgabalus, kuros ir vai varētu būt atrodamas jutīgas jūras ekosistēmas un kurās zveja ar grunts zvejas rīkiem ir aizliegta. Vispārējā tiesa to prasības noraidīja un apstiprināja, ka šī noteikšana ir balstīta uz uzticamiem zinātniskiem kritērijiem, kas pamatoti ar pierādītu vai iespējamu aizsargājamo sugu klātbūtni un ekosistēmu īpašībām. Komisijai nebija pienākuma novērtēt katra veida zvejas rīku ietekmi un šo pasākumu ekonomiskās sekas. Vispārējā tiesa arī uzskatīja, ka izmantotā metodoloģija, kas balstīta uz Starptautiskās Jūras pētniecības padomes ieteikumiem, nepārsniedz Komisijas rīcības brīvību. Visbeidzot, tā noraidīja argumentus par apgalvoto kopējās zivsaimniecības politikas noteikumu vai samērīguma principa pārkāpumu, norādot, ka aizliegums neattiecas uz visām grunts zvejniecībām un nav pierādīts, ka dažiem stacionārajiem zvejas rīkiem nebūtu kaitīgas ietekmes uz šīm trauslajām ekosistēmām.

 2025. gada 11. jūnija spriedums lietās Spānija/Komisija un *Madre Querida* u.c./Komisija ([T-781/22](#), [T-681/22](#))

Informācijas sabiedrība

Tiesa digitālajā pasaulē

[Noskatīties video](#)

Eiropas Savienībai ir būtiska nozīme informācijas sabiedrības attīstībā, lai radītu inovācijai un konkurētspējai labvēlīgu vidi, vienlaikus aizsargājot patērētāju tiesības un piedāvājot tiesisko drošību. Tā nodrošina godīgus un atvērtus digitālos tirgus un novērš šķēršļus pārrobežu tiešsaistes pakalpojumiem iekšējā tirgū, lai nodrošinātu to brīvu apriti.

↘ 2023. gada aprīlī Eiropas Komisija *Zalando* tiešsaistes veikalu atbilstoši Digitālo pakalpojumu aktam (DPA) noteica par “ļoti lielu tiešsaistes platformu”, jo tās pakalpojumus ik mēnesi izmanto vairāk nekā 83 miljoni cilvēku, un tas ievērojami pārsniedz regulā noteikto 45 miljonu sliekšni. *Zalando* šo noteikšanu apstrīdēja, bet Vispārējā tiesa tās prasību noraidīja. Tā apstiprināja, ka *Zalando* patiešām ir tiešsaistes platforma, jo tā pārdevējus izmitina, izmantojot “Partner Programm”, lai arī pati *Zalando* tiešās pārdošanas darbība (“Zalando Retail”) šajā kategorijā neietilpst. Komisija varēja uzskatīt, ka visi lietotāji saņem informāciju no trešām personām – pārdevējiem. Vispārējā tiesa noraidīja arī argumentus par tiesiskās drošības, vienlīdzīgas attieksmes un samērīguma principu pārkāpumu, atgādinot, ka šādām platformām jāpiemēro pastiprināti pienākumi, lai ierobežotu bīstamu vai nelikumīgu preču izplatīšanas risku.

⚖️ 2025. gada 3. septembra spriedums lietā *Zalando/Komisija* ([T-348/23](#))

↘ Vispārējā tiesa atcēla lēmumus, ar kuriem Eiropas Komisija 2023. gadā bija noteikusi uzraudzības maksu, kas saskaņā ar Digitālo pakalpojumu aktu (DPA) jāmaksā *Facebook*, *Instagram* un *TikTok* kā “ļoti lielām tiešsaistes platformām”. Tā nosprieda, ka maksas aprēķināšanai izmantotā metode, kuras pamatā ir vidējais ikmēneša lietotāju skaits, bija jāpieņem ar deleģēto aktu, nevis ar vienkāršiem īstenošanas lēmumiem, jo tas ir būtisks aprēķina elements. Taču, tā kā neviena kļūda šo platformu pienākumu maksāt noteikto maksu neietekmē, Vispārējā tiesa provizoriski saglabāja atcelto lēmumu sekas uz laiku, kamēr Komisija pieņem atbilstošu metodoloģiju un jaunus lēmumus. Tomēr šis pārejas posms nedrīkst pārsniegt 12 mēnešus pēc dienas, kad šie spriedumi kļūs galīgi.

⚖️ 2025. gada 10. septembra spriedums lietās *Meta Platforms Ireland/Komisija* un *TikTok Technology/Komisija* ([T-55/24](#), [T-58/24](#))

↘ Vispārējā tiesa noraidīja *Amazon* prasību atcelt Eiropas Komisijas lēmumu, ar kuru *Amazon Store* platforma atzīta par “ļoti lielu tiešsaistes platformu” saskaņā ar Digitālo pakalpojumu aktu (DPA), kurā noteikti pastiprināti pienākumi pakalpojumiem, kas pārsniedz 45 miljonus lietotāju Savienībā. *Amazon* apgalvoja, ka ir aizskartas vairākas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā garantētās pamattiesības, tostarp darījumdarbības brīvība, tiesības uz īpašumu, vienlīdzība likuma priekšā, vārda brīvība, kā arī tiesības uz privātās dzīves un konfidencialas informācijas neaizskaramību. Vispārējā tiesa tomēr uzskatīja, ka DPA noteiktie pienākumi, lai gan tie var radīt izmaksas un ietekmēt platformas organizāciju, ir paredzēti tiesību aktos, ir samērīgi un pamatoti ar vispārējo interešu mērķi novērst sistēmiskus riskus, kas saistīti ar ļoti lielām platformām, tostarp nelikumīga satura izplatīšanu un patērētāju aizsardzību. Tā secināja, ka apstrīdētie pasākumi, piemēram, iespēja sniegt ieteikumus, kas nav balstīti uz profilēšanu, publisku reklāmu reģistrs vai pētnieku piekļuve konkrētiem datiem, neapdraud minēto tiesību būtību un uz tiem attiecas stingras konfidencialitātes un drošības garantijas.

 2025. gada 19. novembra spriedums lietā *Amazon EU*/Komisija ([T-367/23](#))

Pieklūve dokumentiem

Sabiedriskās dzīves pārredzamība ir viens no Eiropas Savienības pamatprincipiem. Tāpēc ikviens ES pilsonis vai juridiska persona principā var piekļūt Eiropas iestāžu dokumentiem.

✎ *The New York Times* žurnāliste lūdza Eiropas Komisijai atļauju piekļūt īsziņām, ar kurām apmainījušies tās priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena un *Pfizer* izpilddirektors; žurnāliste uzskatīja, ka šīs īsziņas izmantotas sarunās par Covid-19 vakcīnu iegādi. Komisija pieteikumu noraidīja, apgalvojot, ka tās rīcībā šādu īsziņu neesot. Vispārējā tiesa tomēr konstatēja, ka sniegtie paskaidrojumi ir neskaidri un mainīgi un Komisija nav skaidri norādījusi nedz to, kur un kā tā meklējusi šos dokumentus, nedz arī – vai īsziņas tika dzēstas vai pazaudētas. Turklāt žurnāliste bija sniegusi ticamus pierādījumus, ka šāda sarakste, visticamāk, bija notikusi. Vispārējā tiesa uzskatīja – Eiropas iestāde nevar vienkārši noliegt, ka tās rīcībā ir dokumenti, nesniegdama nopietnus pierādījumus, it īpaši attiecībā uz tik svarīgiem publiskiem lēmumiem. Tāpēc tā atcēla Komisijas lēmumu, ar kuru tika atteikta pieklūve dokumentiem.

 2025. gada 14. maija spriedums lietā *Stevi un The New York Times/Komisija* ([T-36/23](#))

Pētniecības un dokumentācijas direkcijas sagatavotajā rezumējumu apkopojumā tiesību speciālistiem tiek piedāvāta Tiesas un Vispārējās tiesas "[Gada nozīmīgāko nolēmumu izlase](#)" un "[Judikatūras ikmēneša biļeteni](#)".

B

Justīcijai kalpojoša
administrācija

A. Tiesas sekretāra ievads

Alfredo Calot Escobar

Tiesas sekretārs

2025. gads iestādes attīstībā bija nozīmīgs posms – tas bija ambiciozs gads ar mērķi nostiprināt Tiesas pamatus, vienlaikus sagatavojot to gaidāmajām pārmaiņām.

Laikā, kad attīstās jaunas tehnoloģijas, notiek zināmas pārmaiņas darba tirgū, kā arī kontekstā, ko raksturo lielas cerības uz Savienību, jāatgādina Tiesas darbības pamatā esošās vērtības – tiesvedības kvalitāte un ātrums, tuvums pilsoņiem, valodu un kultūru daudzveidība un optimāla tai uzticēto resursu pārvaldība. Tieši tādēļ, lai nodrošinātu šo vērtību saglabāšanu, Tiesa ir īstenojusi vairākus stratēģiskus projektus, kas tai ļaus pielāgoties gaidāmajām pārmaiņām.

Tiesu darbības jomā 2025. gads iezīmēja pirmo pilno gadu kopš **Tiesas lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu daļējas nodošanas Vispārējai tiesai**. Visi tiesas dienesti, kas tam bija rūpīgi gatavojušies, nodrošināja raitu un kontrolētu reformas īstenošanu, apliecinot spēju pielāgoties un atbalstīt abas tiesu iestādes, tām saskaroties ar jauniem izaicinājumiem. Pirmais reformas īstenošanas novērtējums ir ļoti pozitīvs, jo ir sasniegti visi mērķi: nodošana veicina lietu izskatīšanas uzlabošanu un ļauj pilnībā izmantot Eiropas Savienības Tiesas struktūras reformas priekšrocības, kas sniedz labumu ikkatram. Vienlaikus sekmīgi tika ieviesti jauni noteikumi par apsvērumu publicēšanu prejudiciālā nolēmuma tiesvedībās, nodrošinot labāku izpratni par prejudiciālā nolēmuma mehānismu un apspriežamajiem juridiskajiem jautājumiem.

Viena no gada prioritātēm bija arī **Tiesas tuvināšana iedzīvotājiem**. Iestādes saziņas un informācijas tehnoloģiju dienestiem cieši sadarbojoties, tika veikts liels darbs, lai izstrādātu jauno Tiesas tīmekļvietni, kurā integrēta pilnībā pārstrādāta meklētājprogramma, kā arī konsolidēta tiesas sežu tiešraides sistēma. Tajā pašā laikā tika nostiprināta saziņas kanālu daudzveidība, tostarp ieviešot *Curia Web TV* – jaunu mūsdienīgu un izglītojošu rīku, kurš pievilcīgā audiovizuālā formātā palīdz labāk izprast tiesas spriešanas darbību. Citiem vārdiem, iestādes rīcībā ir ne tikai vieglāk skatāma un lietotājdraudzīgāka tīmekļvietne: pieliekot pūles, lai stiprinātu klātbūtni sociālajos tīklos, tā ir panākusi plašai sabiedrībai un jaunajai paaudzei paredzētās ārējās saziņas politikas modernizāciju.

Pievilcība bija arī Tiesas **cilvēkresursu politikas** virzītājspēks, īstenojot daudzas iniciatīvas, lai stiprinātu tās spēju piesaistīt visdažādāko profilu kandidātus no visām dalībvalstīm. Līdz ar to iestāde ir apņēmusies izveidot pievilcīgākas, iekļaujošākas un saprotamākas darbā pieņemšanas procedūras, lai paplašinātu to kandidātu loku, kuri būtu ieinteresēti pievienoties Tiesai. Vairākas darbības bija tieši vērstas uz prakses apstākļu uzlabošanu, lai praktikantu uzņemšanā tiktu garantēta vienlīdzīga piekļuve visiem jaunajiem augstskolu absolventiem, kuri vēlas iepazīt iestādi. Citi pasākumi bija vērsti uz izpratnes veicināšanu tādās dalībvalstīs, kuru valstspiederīgie iestādē ir mazāk pārstāvēti, – ar mērķi pastāvīgi stiprināt tās personāla kultūras un valodu daudzveidību. Visbeidzot, vairākas iniciatīvas Tiesai ļāvušas padziļināt tās pieejamības un iekļaušanas politiku, lai sniegtu iespēju personām ar invaliditāti ilgtspējīgi pievienoties iestādei un sekmēt tās nerimstošās ambīcijas šajā jomā.

Paliekot uzticīga inovāciju garam, Tiesa spērusi nozīmīgus soļus tehnoloģiju jomā. Turpinājās **uz mākslīgo intelektu balstītu rīku** integrācija un attīstība, vienlaikus īstenojot nozīmīgu darbu, lai izstrādātu ētikas pamatnostādnes, kas pilnībā atbilst Tiesai uzticētā tiesas spriešanas uzdevuma prasībām. Gan sagatavojot Ētikas hartu mākslīgā intelekta integrācijai, gan izstrādājot īpašus norādījumus mākslīgā intelekta rīku izmantošanai iestādē, Tiesa ir centusies veicināt šo arvien daudzsolāko rīku izmantošanu. Tomēr šie rīki prasa labu izpratni par to ierobežojumiem, saistītajiem riskiem un nepieciešamību vienmēr nodrošināt cilvēka virsvadību. Tāpēc Tiesa turpina apņēmīgu, tomēr piesardzīgu virzību, jo īpaši – paplašinot darbiniekiem piedāvātās apmācības programmas, lai palīdzētu viņiem apgūt šīs jaunās izmantošanas iespējas.

Stingras vērtības, skaidras ambīcijas un nepārtraukta apņemšanās nodrošināt Eiropas justīcijas kvalitāti – tā varētu raksturot šo iestādes dienestiem veiksmīgo 2025. gadu.

B. Gada galvenie notikumi

↘ 2025. gads: pagrieziena gads Savienības tiesu sistēmas reformai

2025. gads iezīmēja pirmo pilno gadu, kurā tika īstenota Tiesas prejudiciālās kompetences daļēja nodošana Vispārējai tiesai, līdz ar to pabeidzot sen uzsākto procesu. Minētās reformas pamati tika noteikti jau Nicas līgumā (2001) un pēc tam atkārtoti apstiprināti saistībā ar 2015. gada tiesu sistēmas struktūras reformu.

Tās mērķis bija stiprināt Savienības tiesu sistēmas efektivitāti, nodrošinot labāku darba slodzes sadalījumu starp Tiesu un Vispārējo tiesu. Tas bija iespējams, divkāršojot Vispārējās tiesas tiesnešu skaitu (tas tika izdarīts 2022. gadā), nodrošinot to ar nepieciešamo kapacitāti papildu lietu izskatīšanai.

Reformas īstenošanai bija vajadzīgas būtiskas izmaiņas Tiesas statūtos un Reglamentā. Tiesas ierosinātos statūtu grozījumus pieņēma Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome. Arī par grozījumiem Reglamentā pēc statūtu pārskatīšanas, lai nodrošinātu to īstenošanu, tika panākta vienošanās Padomē.

Pēdējais šīs reformas posms noslēdzās 2024. gada 1. oktobrī, sākot piemērot jaunus noteikumus, ar kuriem prejudiciālā kompetence daļēji tika nodota Vispārējai tiesai un tika modernizēta tiesvedība abās tiesās. Noslēdzot pilnu gadu pēc reformas īstenošanas, pirmais tās novērtējums liecina, ka Tiesa un Vispārējā tiesa ir pilnībā integrējušas šos jaunus darbības noteikumus veidā, kas apmierina visus prejudiciālā nolēmuma tiesvedības dalībniekus.

Kas ir lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu?

Savienības tiesības ir daļa no katras Savienības dalībvalsts tiesībām. No tā izriet, ka uz Savienības tiesībām var atsaukties valstu tiesās, kuras Savienības tiesības piemēro tieši.

Ja rodas šaubas par veidu, kā jāinterpretē Savienības tiesības kādā no lietām, valstu tiesas var – un dažkārt tām ir pienākums – uzdot jautājumus Tiesai vai Vispārējai tiesai saistībā ar noteiktām īpašām jomām. Šādā veidā tās var saņemt skaidrojumu par kādas Savienības tiesību normas nozīmi vai pat spēkā esību. Tas savukārt valsts tiesām ļauj pareizi un konsekventi piemērot Savienības tiesības.

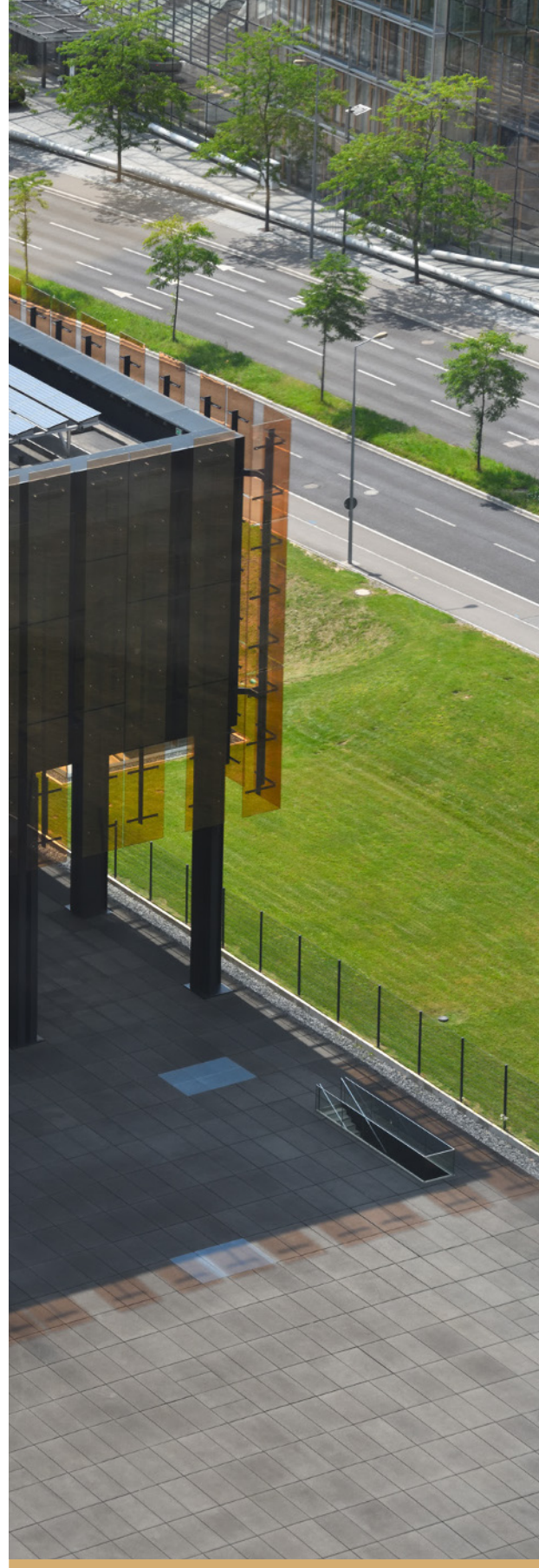
Vispārējās tiesas kompetence prejudiciālo nolēmumu jomā

Vispārējās tiesas kompetencē pašlaik ir izskatīt lūgumus sniegt prejudiciālu nolēmumu par specifiskām, skaidri noteiktām jomām, kuras ir pietiekami nodalāmas no citām jomām un kurās izveidojusies nozīmīga Tiesas judikatūra. Līdz ar to šī reforma ļauj faktiski samazināt Tiesas darba slodzi, nododot Vispārējai tiesai prejudiciālos jautājumus, kas attiecas uz vairākām konkrētām jomām, proti, 1) kopējo PVN sistēmu, 2) akcīzes nodokļiem, 3) Muitas kodeksu, 4) preču tarifu klasifikāciju, 5) kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu kavēšanos vai atcelšanu un 6) siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu.

Vienotais kontaktpunkts: efektīva procedūra

Reforma nemainīja lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniegšanas procedūru: tie joprojām tiek iesniegti Tiesā. Savukārt “vienotā kontaktpunkta” mehānisms ļauj identificēt tos lūgumus, kuri ir Vispārējās tiesas kompetencē. Lēmumu par lietas atstāšanu Tiesā vai tās nodošanu pieņēņ vai nu Tiesas priekšsēdētājs, uzklaustījis priekšsēdētāja vietnieku un pirmo ģenerālvokātu, vai Tiesa vispārējā sapulcē.

Vispārējā tiesā šīs lietas tagad izskata divas specializētas palātas, kurās parasti ir pieci tiesneši. Turklāt daži Vispārējās tiesas tiesneši tiek iecelti arī Vispārējās tiesas ģenerālvokāta pienākumu pildīšanai, lai nodrošinātu procedūru, kas ir līdztvērtīga tiesvedībai Tiesā.

Prasība un pārskatīšana

Prejudiciālo nolēmumu jomā, ņemot vērā tiesvedības raksturu, Vispārējās tiesas pieņemtos nolēmumus nevar pārsūdzēt Tiesā. Tomēr pastāv pārskatīšanas mehānisms: viena mēneša laikā Tiesas pirmais ģenerāladvokāts var ierosināt Tiesai pārskatīt Vispārējās tiesas nolēmumu, ja ir nopietni apdraudēta Savienības tiesību vienotība vai konsekvence.

Novērtējums gada griezumā

Kopš reformas stāšanās spēkā jaunais vienotais kontaktpunkts jau izskatījis gandrīz simt prejudiciālo lietu. Gandrīz 85 % no tām tika nodotas Vispārējai tiesai, jo attiecas tikai uz vienu no mehānismā paredzētajām sešām konkrētajām jomām.

Vispārējā tiesā iesniegtās prejudiciālās lietas – Tēmas

	2024	2025
Kopējā PVN sistēma	8	24
Akcīzes nodoklis	6	7
Muitas kodekss	1	8
Preču tarifu klasifikācija	1	7
Kompensācija un atbalsts pasažieriem (iekāpšanas atteikums, lidojumu kavēšanās vai atcelšana)	3	18
Siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēma	-	1
Kopā	19	65

2025. gadā Vispārējā tiesa izskatīja pirmās lietas, kas tika nodotas saskaņā ar jauno mehānismu. Tika pabeigta 16 lietu izskatīšana, nerīkojot tiesas sēdi un nelūdzot secinājumus. Lielāko daļu – 11 lietas – bija iespējams pabeigt ar rīkojumu. Piecās lietās tika pasludināts spriedums. Lietu izskatīšanas termiņi bija īpaši īsi: laiks no vienotā kontaktpunkta līdz galīgajam lēmumam lietās, kurās tika pasludināts spriedums, bija vidēji 10,9 mēneši (vidēji 6,2 mēneši, ņemot vērā lietas, kuras tika izbeigtas ar spriedumu vai rīkojumu).

Tāpat mehānisms darbojas efektīvi, un pirmie rezultāti liecina, ka reforma ir sasniegusi mērķus: paātrināt lietu izskatīšanu un līdzsvarot Savienības tiesu darba slodzi iedzīvotāju un uzņēmumu interesēs.

Vēlaties uzzināt vairāk?

Lai juridisko profesiju pārstāvji, it īpaši valstu tiesneši, varētu labāk izprast vienotā kontaktpunkta darbību un kompetences sadales kritērijus, iestāde ir publicējusi **dokumentu** par jauno noteikumu īstenošanu attiecībā uz prejudiciālās kompetences daļēju nodošanu Vispārējai tiesai. Tas ir pieejams Tiesas tīmekļvietnē, un tajā apkopoti lūgumi, kas iesniegti pirmajā gadā pēc reformas stāšanās spēkā; attiecībā uz katru no tiem precizēts, vai tie tika nosūtīti Vispārējai tiesai vai atstāti Tiesā, un norādīti attiecīgie iemesli.

<https://curia.europa.eu/site/article50breport>

Kompetenču sadalījums starp Tiesu un Vispārējo tiesu

[Noskatīties video](#)

↘ Eiropas justīcijas pārredzamības uzlabošana

2025. gads ir nozīmīgs pagrieziena punkts Tiesas saziņas politikā. Ņemot vērā tehnoloģiju attīstību un vēlmi padarīt Eiropas justīciju saprotamāku un tuvāku iedzīvotājiem, iestāde izstrādājusi vairākas iniciatīvas, kuru mērķis ir modernizēt informācijas kanālus un uzlabot sabiedrības izpratni par šīs iestādes uzdevumiem un darbību.

Jauni sociālie tīkli, lai veicinātu tuvāku saikni ar iedzīvotājiem

Sociālie tīkli pašlaik veido iedzīvotāju ikdienu un daudziem no viņiem, jo īpaši jaunajai paaudzei, ir svarīgs informācijas avots. Lai apmierinātu šo vajadzību un tādējādi nodrošinātu uzticamas un pareizas informācijas izplatīšanu par iestādes darbībām iedzīvotājiem pietuvinātā veidā, Tiesa dažādoja klātbūtni sociālajos tīklos, 2025. gadā atverot kontus četrās jaunās platformās: *Bluesky*, *Threads*, *WhatsApp* un *Instagram*.

Ar šiem jaunajiem kanāliem, kas papildina Tiesas informācijas piedāvājumu *LinkedIn*, *X*, *YouTube* un *Mastodon*, Tiesa var sasniegt jaunas auditorijas un sazināties ar tām, pielāgojoties to vajadzībām un komunicējot tieši ar tām, informējot par savu darbību, kā arī par tās lomas nozīmi pilsoņu tiesību aizsardzībā un uz demokrātiskām vērtībām balstītas Eiropas saglabāšanā.

Šādā veidā sabiedrība jebkurā laikā un vietā var viegli piekļūt skaidrai informācijai par Tiesas darbības aktualitātēm, un to jau kopš 2026. gada sākuma papildina inovatīvs un bagātīgs audiovizuālais piedāvājums, uzsākot jauno audiovizuālo platformu *Curia Web TV*.

Tiesas sēžu apmeklēšana no jebkuras vietas Eiropā

Būtiskākais tiesvedības brīdis – Luksemburgā notiekošās tiesas sēdes Tiesā un Vispārējā tiesā – ir atklātas un pieejamas visiem iedzīvotājiem. Lai nodrošinātu justīcijas pārredzamību un pieejamību 450 miljoniem Eiropas pilsoņu, kurus tieši skar Savienības tiesu iestāžu lēmumi, Tiesa izveidojusi sistēmu, kas ļauj ikvienam attālināti apmeklēt tiesas sēdes, nebraucot uz Luksemburgu.

Jau 2022. gada aprīlī iestāde nolēma izmēģinājuma kārtā savā tīmekļvietnē nodrošināt Tiesas virspalātas un plēnuma tiesas sēžu mutvārdu paskaidrojumu uzklaušīšanai pārraidīšanu ierakstā, kā arī spriedumu pasludināšanas un secinājumu nolasišanas tiesas sēžu tiešraides straumēšanu. Šī izmēģinājuma posma panākumi bija par pamatu īpaša noteikuma iekļaušanai [Tiesas Reglamentā, lai šo sistēmu varētu piemērot pastāvīgi](#), bet tie arī radīja iespēju straumēt atsevišķas piecu tiesnešu palātu tiesas sēdes mutvārdu paskaidrojumu uzklaušīšanai, ja to attaisno lietas apstākļi. Turklāt, lai labāk izprastu lietas kontekstu un saziņu starp lietas dalībniekiem un tiesnešiem tiesas sēdē, pirms katras tiesas sēdes mutvārdu paskaidrojumu uzklaušīšanai pārraidīšanas preses dienesta darbinieks audiovizuālā formā īsumā izskaidro lietu, un arī šis materiāls tiek straumēts Tiesas tīmekļvietnē un sociālajos tīklos.

Vispārējās tiesas Reglamentā tika iekļauta tiesas sēžu mutvārdu paskaidrojumu uzklaušīšanai, spriedumu pasludināšanai vai secinājumu sniegšanai pārraidīšana. Tā kā tās noteikumi un kārtība bija jānosaka Vispārējai tiesai, tā 2025. gada februārī pieņēma lēmumu par spriedumu pasludināšanas un secinājumu sniegšanas pārraidīšanu. Izpildot minēto lēmumu, pirmā straumēšana notika maijā, tiešraidē pasludinot virspalātas spriedumu. Vēl divas straumēšanas notika septembrī.

Šāda iestādes audiovizuālās saziņas stiprināšana ļauj Tiesai pilnībā izmantot tehnoloģisko potenciālu, kas strauji attīstījās 2020. gada veselības krīzes laikā, bet galvenokārt ļauj ikkatram – gan esošajiem un topošajiem juridisko profesiju pārstāvjiem (valstu tiesnešiem, advokātiem, dalībvalstu un Savienības iestāžu valdību pārstāvjiem, pasniedzējiem, studentiem), gan žurnālistiem vai vispārīgāk jebkuram iedzīvotājam, kurš vēlas uzzināt vairāk par iestādes lomu, – sekot līdzi tiesas sēdēm tādos pašos apstākļos, kā to dara personas, kuras fiziski atrodas tiesu sēžu zālēs, neatkarīgi no atrašanās vietas un nebraucot uz Luksemburgu.

Pārredzamākas tiesu debates

Tādā pašā atvērtības garā Tiesa 2025. gadā turpināja īstenot 2024. gadā pieņemto lēmumu pēc lietas pabeigšanas tiešsaistē publicēt rakstveida apsvērumus, ko prejudiciālās lietās iesnieguši dažādi prejudiciālā nolēmuma tiesvedības dalībnieki (puses valsts tiesā, iestādes, dalībvalstis u.c.), ja vien tie neieilst. Lai vienkāršotu iepazīšanos ar šiem dokumentiem, piekļūt apsvērumiem var, izmantojot Tiesas meklētājprogrammu tās tīmekļvietnē, un tas ļauj visām ieinteresētajām personām iepazīties ar nostājām, kas paustas debatēs Tiesā vai Vispārējā tiesā pirms prejudiciālā nolēmuma pieņemšanas.

Saziņas rīku modernizācija, lai uzrunātu plašu sabiedrību

Ievērojot šo mērķi uzlabot judikatūras pieejamību nespeciālistiem, Tiesa modernizēja vienu no tās galvenajiem produktiem, proti, paziņojumus presei. 2023. gada beigās tie tika pārstrādāti, lai piedāvātu īsākus kopsavilkumus, kas labāk atbilst mediju un plašās sabiedrības vēlmēm. Šī reforma īstenojās panākumiem 2025. gadā, izplatot skaidrākus, īsākus un pievilcīgākus paziņojumus presei un tos sagatavojot saprotamākā valodā. Lielākoties tiem pievienots "kopsavilkums", proti, apkopojums, lai atvieglotu tā atkārtotu izmantošanu plašsaziņas līdzekļos.

Vienlaikus Tiesa izveidoja jaunu saziņas rīku: pēc svarīgāko spriedumu pasludināšanas tagad tiek straumēti īsi audiovizuāli pārskati jeb īss skaidrojums, ko sniedz tiesneši, kuri piedalījušies lietas izskatīšanā. Šis novatoriskais instruments ļauj dažās minūtēs skaidrā un saprotamā valodā izskaidrot nolēmumus, kas izraisa lielu plašsaziņas līdzekļu interesi. Pats pirmais videoklips, kas tika izplatīts jūnijā, bija par Itālijas lietu [C-460/23 Kinsa](#): skaidrojumu lietas tiesvedības valodā, proti, itāļu valodā, sniedza Tiesas priekšsēdētājs *Koen Lenaerts*. Videoklips ar subtitriem 24 Savienības oficiālajās valodās tika ievietots tiešsaistē uzreiz pēc sprieduma pasludināšanas *Curia* vietnē un vienlaikus izplatīts sociālajos tīklos. Tas guva tik lielus panākumus, ka *LinkedIn* vietnē tam bija gandrīz 20 000 skatījumu. 2025. gadā tīmekļvietnē un sociālajos tīklos tika izplatīti 11 šādi skaidrojoši videoklipi par Tiesas virspalātas spriedumiem.

Ar šīm iniciatīvām Tiesa 2025. gadā īstenoja apņemšanos panākt pārredzamāku, saprotamāku un iedzīvotājiem tuvāku Eiropas justīciju, saziņas formātus pielāgojot jaunajām sabiedrības prasībām.

↘ Sadarbība ar Eiropas tiesām

Eiropas Savienības tiesības ir piemērojamas visās dalībvalstīs un veido kopēju tiesisko regulējumu, kas balstīts uz kopējām vērtībām, kuras ir Eiropas Savienības pamatā. Lai stiprinātu šo tiesisko kopieni un nodrošinātu Savienības tiesību vienvērtīgu interpretāciju, Eiropas Savienības Tiesa arī ārpus tiesvedībām abās tās tiesās jau sen ir iesaistījies atklātā un pastāvīgā dialogā ar dalībvalstu tiesnešiem – dalībvalstu konstitucionālajām un augstākajām tiesām un apelācijas un tiesu iestādēm –, kā arī ar tiesu tīkliem un starptautiskajām tiesām, piemēram, Eiropas Cilvēktiesību tiesu, ar kurām tā apmainās ar labo praksi, lai stiprinātu tiesu sistēmas kvalitāti. Šis dialogs, kas notiek ar konferenču un sanāksmju starpniecību gan Tiesā, gan dalībvalstīs, 2025. gadā bija īpaši bagātīgs.

EUnited in Diversity Sofijā

Konference *EUnited in Diversity*, kas pirmo reizi tika rīkota 2021. gadā Rīgā (Latvija) un otro reizi – vēl plašākā mērogā – 2023. gadā Hāgā (Nīderlande), trešo reizi notika 2025. gada vasarā Sofijā ar Bulgārijas Republikas Konstitucionālās tiesas atbalstu. Šīs reizi divos gados rīkotās konferences pulcē Tiesas un valstu konstitucionālo tiesu pārstāvjus ar mērķi stiprināt dialogu starp šīm tiesām, kā arī veicināt mijiedarbību starp Eiropas Savienības kopīgo tiesību sistēmu un dalībvalstu tiesību sistēmām.

2025. gada konferencē, kuras tēma bija “Konstitucionālā tiesiskuma loma Eiropas Savienības kopējā tiesību sistēmā”, tika pētīts “konstitucionālā tiesiskuma” jēdziens Savienībā, pulcējot konstitucionālās tiesas (vai tiesas, kas īsteno konstitucionālo kompetenci) no 21 dalībvalsts. Programmā bija četras paneļdiskusijas par kompetenču sadalījumu starp ES un dalībvalstīm atbilstoši deleģēšanas principam, par ES identitātes aizsardzību krīzes laikā, par saikni starp valstu konstitucionālajām tiesībām un ES tiesību aktiem dalībvalstīs un par ES tiesību interpretāciju un piemērošanu, lai nodrošinātu kopējās tiesību sistēmas saskaņotību un pastāvīgumu.

Konference arī deva iespēju tikties iesaistīto iestāžu augsta līmeņa administratīvajiem vadītājiem, lai veicinātu labas prakses apmaiņu un apspriestu kopīgu interešu jautājumus. Šīs apaļā galda sanāksmes, kurā Tiesu pārstāvēja Informācijas ģenerāldirekcijas ģenerāldirektore, galvenā tēma bija “digitālo tehnoloģiju ietekme uz tiesu darbu”.

Tiesnešu forums Tiesā

2025. gada decembra sākumā Tiesā rīkotajā tradicionālajā tiesnešu forumā pulcējās 148 tiesneši no visu dalībvalstu apelācijas tiesām un pirmās instances tiesām. Dažādās darba sesijās tika apspriestas tēmas, kas saistītas ar nesenajām izmaiņām prejudiciālā nolēmuma tiesvedības jomā, jaunāko judikatūru patvēruma un imigrācijas jomā, Vispārējās tiesas jauno kompetenci prejudiciālo nolēmumu jomā un jaunāko judikatūru Eiropas apcietināšanas ordera un tiesu sadarbības civillietās jomās.

Šis forums, ko Tiesa pirmo reizi rīkoja 1968. gadā, nodrošina tiešu saziņu starp Tiesas un Vispārējās tiesas locekļiem un dalībvalstu tiesnešiem. Tas ļauj veidot neformālas saiknes un veicināt Savienības tiesību vienveidīgu piemērošanu valstu tiesās – Eiropas Savienības vienotās tiesību sistēmas tiesās, apmainīties ar idejām par kopīgiem jautājumiem un veicināt zināšanas un savstarpēju sapratni par dažādām tiesību sistēmām, kā arī sadarbību starp tiesām.

Eiropas Savienības Tiesiskās sadarbības tīkla sanāksme Lisabonā

Novembrī Lisabonā (Portugāle) notika septītā ikgadējā Eiropas Savienības Tiesiskās sadarbības tīkla (ESTST) korespondentu sanāksme. ESTST – kas pēc Tiesas iniciatīvas tika izveidots 2017. gadā Romas līgumu parakstīšanas 60. gadadienai veltītajā tiesnešu forumā – mērķis ir stiprināt tiesu iestāžu sadarbību Eiropā, lai nodrošinātu kvalitatīvu tiesu sistēmu. To veido 78 dalībvalstu konstitucionālās un augstākās tiesas, kā arī četru trešo valstu (Apvienotās Karalistes, Islandes, Lihtenšteinas un Ukrainas) augstākās tiesas. ESTST ir pastāvīgs forums informācijas apmaiņai starp tās locekļiem. Veidojot neformālu sadarbību un dialogu starp Eiropas augstākajām tiesām, tas papildina formālo sadarbības mehānismu, kas izpaužas prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā.

Tā kā ESTST sanāksmes patlaban organizē valstu tiesas ar Tiesas atbalstu, 2025. gada sanāksmi rīkoja Portugāles Konstitucionālā tiesa, Augstākā tiesa un Augstākā administratīvā tiesa. Tajā piedalījās 60 korespondenti no 20 dalībvalstu tiesām, vienas trešās valsts, kā arī četriem citiem Eiropas sadarbības tīkliem. Dalībnieku uzrunas un diskusijas bija veltītas turpmākai sadarbībai tīklā un valsts pēdējo instanču tiesu pienākuma uzdot prejudiciālu jautājumu tvērumam.

Tikšanās ar Eiropas Cilvēktiesību tiesu

Eiropas Cilvēktiesību tiesa un Eiropas Savienības Tiesa ir divas nozīmīgākās pamattiesību aizsardzības institūcijas Eiropā. Abas iestādes ir piederīgas divām atšķirīgām organizācijām (ECT – Eiropas Padomei un Tiesa – Eiropas Savienībai), tomēr tās viena otru papildinošā veidā vēlas sasniegt vienādus mērķus, kuru pamatā ir kopējas vērtības: cilvēka cieņa, brīvība, demokrātija, cilvēktiesību aizsardzība, tiesiskuma ievērošana, minoritāšu aizsardzība, tolerance, diskriminācijas aizliegums, solidaritāte un miera un taisnīguma telpas saglabāšana Eiropā.

Tāpēc tās rūpējas par ciešu attiecību saglabāšanu, kuru pamatā ir regulāras tikšanās, lai dalītos ar pieredzi judikatūras attīstībā un vienlaikus apspriestu gan abpusēji interesējošus jautājumus, gan kopējās problēmas. Šī iemesla dēļ katru gadu abu tiesu locekļi tiekas Luksemburgā vai Strasbūrā, lai uzturētu šo savstarpēji papildinošo iedarbību un sadarbību pamattiesību aizsardzības jomā Eiropā.

Šajā gadā tikšanās notika novembrī Tiesā Luksemburgā. Abu tiesu iestāžu locekļi piedalījās vairākās apaļā galda sanāksmēs par vārda brīvību digitālajā laikmetā, bērna labākajām interesēm bērnu pārrobežu nolaupīšanas lietās un juridiskiem un fiziskiem šķēršļiem patvēruma procedūru izmantošanā. Oficiālās tikšanās laikā abu tiesu priekšsēdētājiem bija arī iespēja apmainīties ar viedokļiem par tiesu iestāžu izaicinājumiem, un tas tika iemūžināts [audiovizuālā intervijā](#).

Abi priekšsēdētāji jo īpaši uzsvēra, cik svarīgi pašreizējā ģeopolitiskajā un sociālajā kontekstā ir tas, lai iedzīvotāji saprastu, kas ir 75 gadu laikā celtās sistēmas pamatā: centieni nodrošināt pēc iespējas labāku dzīvi, pateicoties miera un tiesiskuma atjaunošanai, kā arī demokrātiskas sabiedrības darbības nodrošināšanai.

<https://curia.europa.eu/site/ECHRvisit2025>

“Katru reizi, kad pastāv konkrēts tiesu neatkarības apdraudējums, ikreiz, kad vārda brīvība vērsas pret vērtībām, kuras tai būtu jāveicina – pret plurālismu vai iecietību –, pieaugot naida vai vardarbības runām, jāatgādina pats būtiskākais – tas, ko esam apņēmušies aizsargāt.”

Mattias Guyomar,
ECT priekšsēdētājs

“Tiesiskums sargā iedzīvotājus, bet arī demokrātisko sistēmu, kurai jāspēj attīstīties no vienām vēlēšanām līdz nākamajām un arī to starplaikā un kurā jāiesaista pilsoniskā sabiedrība, iedzīvotāji un tās iedzīvotāju grupas, kas iesaistās politikā. Tas ir pausts daudzos mūsu Tiesas spriedumos, kuri bieži vien ir saistīti ar pamatbrīvībām.”

Koen Lenaerts,
Tiesas priekšsēdētājs

C. Saikne ar sabiedrību

Tiesas apmeklējums

Tiesa strādā pie tā, lai tuvinātu iestādi pilsoņiem, organizējot apmeklējumus un seminārus, kas palīdz labāk izprast Savienības tiesības, pateicoties īpaši izstrādātām programmām. Apmeklējumi ļauj labāk izprast Savienības tiesu lomu un to judikatūras konkrēto ietekmi uz iedzīvotāju ikdienas dzīvi, savukārt semināri, kas galvenokārt paredzēti valstu tiesnešiem, veicina dialogu starp valstu un Eiropas tiesnešiem. Tiesa savās telpās uzņem dažādas auditorijas, tomēr tā piedāvā arī virtuālus apmeklējumus, tostarp [mācību projektu](#) tiešsaistē, kas vidusskolēniem ļauj iepazīt Savienības tiesu sistēmu savā klases telpā. 2025. gadā šajā programmā piedalījās 412 vidusskolēni.

15 987 apmeklētāji, tostarp

4647 juridisko profesiju pārstāvji

Apmeklētāji virtuālajā
formātā: 4,2 %

2557 apmeklētāji Atvērto
durvju dienā

2080 paziņojumi presei

593 informatīvās vēstules

469 "ātrie vēstījumi"

12 181 atbilde uz iedzīvotāju informācijas
pieprasījumiem (telefona zvani un
elektroniskā pasta vēstules)

Savienības justīcijas izpratne

Saziņas direkcijas Preses dienesta darbinieki pēc izglītības ir juristi, un to uzdevums ir žurnālistiem un citiem interesentiem izskaidrot spriedumus, rīkojumus un secinājumus, kā arī aktuālās lietas. Viņi sagatavo paziņojumus presei ar mērķi reāllaikā informēt žurnālistus un praktiķus par Tiesas un Vispārējās tiesas nolēmumiem. Personām, kuras ir pieteikušās Tiesas [Preses dienestā](#), viņi izsūta regulāras informatīvas vēstules, ziņojot par svarīgiem procesuāliem (tiesas sēdes mutvārdu paskaidrojumu uzklaušīšanai, spriedumu pasludināšana un secinājumu nolasišana) un institucionāliem notikumiem, kā arī "ātros vēstījumus" par lietām, par kurām paziņojumi presei netiek gatavoti. Viņi arī atbild uz e-pasta vēstulēm un zvaniem, ar kuriem iedzīvotāji vēršas Tiesā, lai noskaidrotu dažādus tās darbības aspektus (informācija par procesu, sprieduma skaidrojums, Tiesas loma, palīdzība ar tīmekļvietni utt.).

Informēšana, izmantojot Tiesas sociālos tīklus

Tiešai un ātrai informācijas izplatīšanai Tiesa aktīvi darbojas sociālajos tīklos, izmantojot kontus [LinkedIn](#) un [Mastodon](#), divus kontus X (vienu [franču valodā](#) un otru [angļu valodā](#)), kā arī kontus [Bluesky](#) un [Threads](#). Tiesas rīcībā arī ir [WhatsApp](#) kanāls un [YouTube](#) kanāls, kuros 24 oficiālajās valodās tiek izplatīts daudzveidīgs audiovizuālais saturs, tostarp plašai sabiedrībai paredzēti sižeti, kuros izskaidrots, kā Tiesas judikatūra ietekmē iedzīvotāju ikdienu, un *Curia Web TV* pārraides. 2025. gadā Tiesa *YouTube* publicēja divus jaunus sižetus:

Tiesvedību pārredzamība

[Noskatīties video](#)

Kas notiek, ja valsts neievēro ES tiesības?

[Noskatīties video](#)

2025. gadā atvērtais Tiesas [Instagram](#) konts paredzēts plašai visjaunākajai auditorijai, popularizējot Tiesas darbību ar vizuālu un saistošu komunikāciju.

Sekotāju skaits visās Tiesas platformās aizvien pieaug, un tas liecina par sabiedrības interesi par šīs iestādes darbību.

384 185 sekotāji *LinkedIn*
+ 29 % salīdzinājumā ar 2024. gadu

5271 sekotājs *Mastodon*

3465 sekotāji *Bluesky*

2606 sekotāji *Instagram*

145 sekotāji *Threads*

164 725 sekotāji platformā *X*

120 000 sekotāju *YouTube*
+ 33 % salīdzinājumā ar 2024. gadu

Sekošana līdzī tiesas sēdēm un nolēmumiem reāllaikā

Lai tiesas darbība būtu pieejamāka, Tiesa piedāvā tiesas sēžu pārraidīšanas sistēmu.

Tiesas spriedumu pasludināšana un ģenerālvokātu secinājumu nolāstīšana tiek straumēta tiešraidē. Tas attiecas arī uz dažiem Vispārējās tiesas spriedumiem un secinājumiem. Savukārt Tiesā notiekošās tiesas sēdes mutvārdu paskaidrojumu uzklaušīšanai saskaņā ar Reglamenta prasībām tiek pārraidītas ierakstā. Tas attiecas uz plēnuma, virspalātas vai – izņēmuma gadījumos – piecu tiesnešu palātu tiesas sēdēm mutvārdu paskaidrojumu uzklaušīšanai. Pārraidītās tiesas sēdes mutvārdu paskaidrojumu uzklaušīšanai videoieraksts *Curia* tīmekļvietnē ir pieejams mēnesi.

Svarīgākajos spriedumos tiesnesis, kurš piedalījies lietas izskatīšanā, dažas minūtes ilgā audiovizuālajā pārskatā izskaidro Tiesas nolēmumu skaidrā un saprotamā valodā (sīkāka informācija – nodaļā [“Eiropas justīcijas pārredzamības uzlabošana”](#)).

Pirms tiesas sēdes mutvārdu paskaidrojumu uzklaušīšanai pārraidīšanas tiek izplatīts īss skaidrojums par lietu tiesas sēdes valodās Tiesas tīmekļvietnē, kā arī sociālajos tīklos.

A large white number '4' is centered over a photograph of a green roof. The roof is covered in various green plants and grasses, with a small pond in the foreground. In the background, a modern building with a dark facade and large windows is visible.

4

Videi draudzīga iestāde

Jau vairākus gadus Tiesa īsteno vērīgu vides politiku, lai nodrošinātu atbilstību visstingrākajām prasībām ilgtspējīgas attīstības un vides saglabāšanas jomā. Šo apņemšanos rūpēties par vides saudzēšanu apliecina tas, ka kopš 2016. gada tā ir iekļauta *EMAS (Eco-Management and Audit Scheme)* reģistrā, kas ir Eiropas Savienības reglamentēta sertifikācija un tiek piešķirta tām organizācijām, kuras atbilst stingriem nosacījumiem attiecībā uz vides politiku un ilgtspējīgām darba metodēm.

2024. gadā (pēdējais gads, kurā vides sniegumu pārbaudīja un apstiprināja ārējs sertificēts revidents 2025. gada oktobrī) Tiesa, kā katru gadu, panāca jaunu progresu vides aizsardzības jomā.

Enerģētikas jomā Tiesa vēlreiz ievērojami samazināja siltuma un elektroenerģijas patēriņu. Šis sniegums ir vēl jo nozīmīgāks, jo 2024. gadā tika uzstādīts pilns elektrotansportlīdzekļu un hibrīdtransportlīdzekļu uzlādes staciju parks.

Veiksmīgi bijuši arī centieni samazināt papīra patēriņu. Biroja papīra izmantošana jo īpaši turpina ievērojami samazināties, jo mainās darba paradumi un turpinās procedūru un dokumentu digitalizācija.

CO₂ emisijas, kas kopš 2015. gada būtiski samazinājušās, pašlaik stabilizējas. Šī pozitīvā attīstība liecina par pēdējos gados īstenoto projektu konkrēto ietekmi, kā arī par darbinieku ikdienas iesaisti *EMAS* politikas pasākumos.

Ar 2024. gadā sasniegto vides snieguma līmeni un stingri ievērodama *EMAS* sistēmas prasības, Tiesa 2025. gadā trešo reizi panāca *EMAS* sertifikāta atjaunošanu. Tāpēc Tiesa 2026. gadu, kas būs desmitā gadadiena kopš tās reģistrācijas *EMAS* sistēmā, sāk ar tādu pašu apņemību un mērķtiecību samazināt ietekmi uz vidi.

Ūdens, atkritumu, papīra, apkures un elektroenerģijas **vides rādītāji** atbilst 2024. gadam. Izmaiņas norādītas salīdzinājumā ar 2015. gadu, kas *EMAS* sistēmā ir atsaucis gads.

Vides aizsardzības pasākumi

- Atkritumu pārstrādes uzlabošana un vienreizlietojamās plastmasas samazināšana
- Dalība *Vel'OH!* velosipēdu koplietošanas sistēmā un atbalsts ceļošanai ar velosipēdu un vilcienu pārrobežu braucieniem pierobežas darbiniekiem
- Elektrotransportlīdzekļu uzlādes staciju uzstādīšana
- Apkures, ventilācijas, gaisa kondicionēšanas un apgaismojuma infrastruktūras uzlabošana
- 3466 m² saules bateriju saražoja 350 204 kWh
(tas atbilst 92 Luksemburgas mājsaimniecību gada vajadzībām)

Skaitliskie rādītāji

- 40,1 %
atkritumu samazināšana
(biroji un ēdināšana) (kg/PLE)

- 25,6 %
ūdens patēriņa
samazinājums (m³/PLE)

- 64,2 %
papīra patēriņa
samazinājums (kg/PLE)

- 29,3 %
elektrības patēriņa
samazinājums (kWh/PLE)

- 37,5 %
elektroenerģijas patēriņa
samazinājums apkurei (kWh/PLE)

- 27,0 %
oglekļa dioksīda izmešu
samazinājums (kg CO₂/PLE)

Pilna laika ekvivalents (PLE) ir vienība, kas ļauj izmērīt profesionālo darbību neatkarīgi no tā, ka dažādo darba laika modeļu dēļ novērojamas atšķirības katra darbinieka nedēļā nostrādāto darba stundu skaitā.

5

Skats nākotnē

↘ 2026. gads vērsts uz inovāciju un dialogu ar iedzīvotājiem

2026. gads Tiesai solās būt nozīmīgs, jo tiks īstenoti projekti ar skaidru mērķi: tuvināt Eiropas justīciju sabiedrībai, palielināt Tiesas darbības pārredzamību un uzlabot piekļuvi tās judikatūrai gan iedzīvotājiem, gan juridisko **profesiju** pārstāvjiem.

Šī dinamika galvenokārt izpaužas, atklājot Tiesas **jauno tīmekļvietni**, ar kuru paredzēts modernizēt un atvieglot dažādu ieinteresēto personu piekļuvi informācijai par Tiesu. *Curia* tīmekļvietnē, kura tika pilnībā pārveidota, procesā galveno uzmanību pievēršot lietotāja pieredzei, no 2026. gada tiks piedāvāta skaidrāka un intuitīvāka pārlūkošana. Pārveidošanas pamatā ir pilnīga informācijas arhitektūras pārstrāde, satura attīstība, to veidojot skaidrā un saprotamā valodā, kā arī vienkāršāks un lakoniskāks grafiskais dizains.

Jaunajā tīmekļvietnē tiks izvietota **modernizēta meklētājprogramma**, kas gan plašai sabiedrībai, gan juridisko profesiju pārstāvjiem ļaus ātrāk un precīzāk iepazīties ar visu Tiesas informāciju un resursiem. Pirmajā versijā jau paredzēta dokumentu pilnteksta un metadatu izpēte, to papildinot ar jaunām funkcijām. Drīzumā tiks ieviesta uzlabota saskarne, kas paredzēta juridisko profesiju pārstāvjiem un piedāvās mērķtiecīgāku meklēšanu pēc vairākiem kritērijiem.

Mainoties lietošanas paradumiem, īpaši ņemot vērā audiovizuālo materiālu pieaugošo nozīmi, jaunajā tīmekļvietnē ieviesta arī inovācija, kura tika iesākta vietnes pārveidošanas laikā, proti, **Curia Web TV platforma**. Papildinot paziņojumos presei sniegto rakstveida informāciju, *Curia Web TV* gan tīmekļvietnē, gan sociālajos tīklos izpata daudzvalodu programmu kopumu, lai uzlabotu plašas sabiedrības informētību par iestādi un palielinātu tās darbības pārredzamību.

Programmu plānošana strukturēta atbilstoši tiesas sēžu kalendāram: informatīvas piezīmes par tiesas sēdēm, tiesas sēžu pārraidīšana, secinājumu nolasišana un spriedumu pasludināšana tiešraidē un audiovizuāli pārskati, kuros abu tiesu locekļi izskaidro pasludinātos nolēmumus.

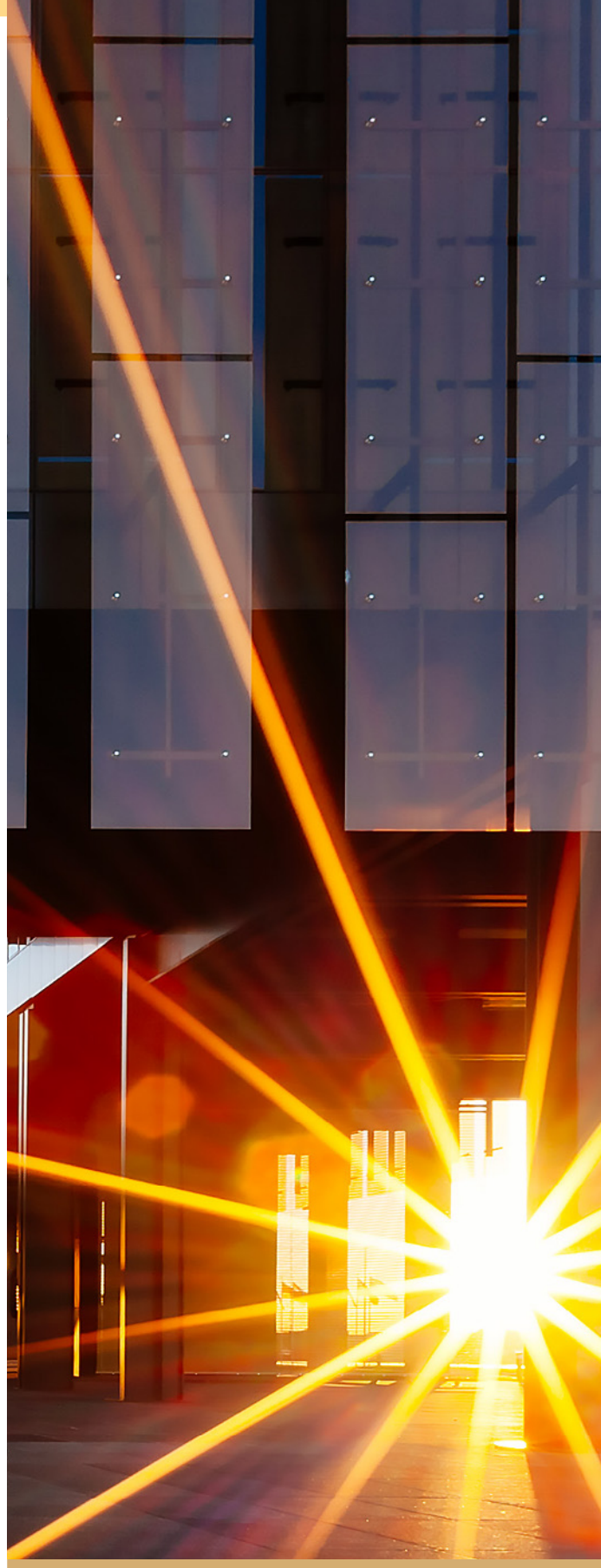
Papildus tiesas darbības aktualitāšu atspoguļošanai *Curia Web TV* veido raidījumus interviju un prezentāciju veidā, kā arī galveno institucionālo notikumu apskatu, piedāvājot dzīvīgu, izglītojošu un konkrētu Tiesas ikdienas darba pārskatu.

Platformā regulāri tiks pārraidīti trīs oriģināli raidījumi, kas paredzēti dažādām auditorijām. Vispirms *Cour des citoyens* ("Tiesa, kas atvērta ikvienam") – izglītojoša programma plašai sabiedrībai, kurā izskaidrots Tiesas sastāvs, kompetences un uzdevumi un ar konkrētiem piemēriem ilustrēta tās lēmumu ietekme uz iedzīvotāju ikdienas dzīvi. Nākamā ir programma *Bright*, kas paredzēta jaunajai paaudzei; tajā īsā, izklaidējošā un vienkāršā formātā iekļautas infografikas, sižeti un atbildes uz mazāko apmeklētāju uzdotajiem jautājumiem. Tās mērķis ir rosināt interesi par Eiropas projektu un izskaidrot Tiesas lēmumus, aplūkojot tos caur ikdienas problēmu prizmu. Visbeidzot programma *Open Court*, kas paredzēta informētākai sabiedrībai, dod vārdu iestādes locekļiem

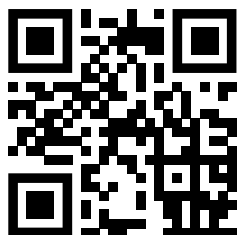
un, izmantojot mērķorientētus tematus, sniedz ieskatu Tiesas lomā un darbībā, Eiropas tiesību pamatprincipos, pilsoņu lomā, viņu attiecībās ar iestādēm, tiesnešu un ģenerālvokātu darbā, Tiesā pārstāvētajās profesijās, kā arī materiālo tiesību jautājumos.

Lai gan Tiesa raugās nākotnē, apgūstot jaunas tehnoloģijas, tā tomēr neaizmirst pamata atskaites punktus, kas iezīmējuši Savienības tiesību attīstību, pirmām kārtām – Pamattiesību hartu. Lai atzīmētu Nicā 2000. gada 7. decembrī pasludinātās Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 25. gadadienu, Tiesa 2026. gada sākumā organizēs **īpašu tiesnešu forumu**, kas būs veltīts galvenajiem jautājumiem, kuri bija Hartas izveides pamatā, tās attīstībai, nākotnes perspektīvām, nostiprināšanai Savienības pamatvērtībās un lomai valstu tiesību sistēmās. Šajās diskusijās ar visu dalībvalstu tiesnešiem tiks padziļināti apsvērti Hartas pašreizējā loma un jaunie izaicinājumi, kas saistīti ar efektīvu tiesību aizsardzību tiesā un privātās dzīves neaizskaramību Eiropā.

Ar šīm iniciatīvām Tiesa turpina strādāt, ievērojot atjaunošanās un atklātības dinamiku. Jaunās tīmekļvietnes atvēršana, meklētājprogrammas modernizācija, *Curia Web TV* ieviešana tīmekļvietnē liecina par vēlmi Tiesas darbību padarīt pieejamāku un saprotamāku, savukārt Hartas 25 gadu svinības atgādina, ka tā ir Savienības tiesību sistēmā pilsoņiem garantēto individuālo tiesību izpausme. Visas šīs darbības liecina par skaidru mērķi: tuvināt Tiesu iedzīvotājiem, nostiprinot ar viņiem tiešas un uzticības pilnas attiecības, kuru pamatā ir efektīva viņu tiesību aizsardzība.

Sekojet judikatūras un iestādes aktualitātēm
curia.europa.eu

Eiropas Savienības Tiesa

L-2925 Luksemburga

Tālrunis: +352 4303-1

Manuskripts pabeigts 2026. gada februārī. / Atsauces uz informāciju 31.12.2025.

Formatējums: Eiropas Savienības Tiesa / Saziņas direkcija / Publikāciju un elektronisko plašsaziņas līdzekļu nodaļa, 2026

Ne Eiropas Savienības Tiesa, ne personas, kas rīkojas iestādes vārdā, neatbild par to, kā tiek izmantota šajā publikācijā iekļautā informācija.

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2026

© Eiropas Savienība, 2026

Atļauts reproducēt, norādot avotu.

Visi attēli © Eiropas Savienība, ja vien nav norādīts citādi. 9. lappuse: © *European Law Moot Court*; 15. lappuse © *Gabinete do Presidente, Supremo Tribunal de Justiça*; 98., 99. un 101. lappuse: © *Gediminas Karbauskis*.

Tādu elementu izmantošanai vai reproducēšanai, kuri nepieder Eiropas Savienībai, var būt jāsaņem atļauja tieši no attiecīgajiem tiesību turētājiem.

Print	ISBN 978-92-829-5077-7	ISSN 2467-1363	doi:10.2862/5263582	QD-01-25-007-LV-C
PDF	ISBN 978-92-829-5076-0	ISSN 2467-1592	doi:10.2862/3193187	QD-01-25-007-LV-N
HTML	ISBN 978-92-829-5113-2	ISSN 2467-1592	doi:10.2862/5054399	QD-01-25-007-LV-Q

EIROPAS SAVIENĪBAS
TIESA

Saziņas direkcija
Publikāciju un elektronisko plašsaziņas līdzekļu nodaļa

